

ЗВІТ
за результатами опитування стейкхолдерів
щодо стану впровадження системи профорієнтації дітей та підлітків
у Броварській міській територіальній громаді
Броварського району Київської області

Кар'єрний координатор в ТГ: Михалюк Світлана Василівна, консультант Центру професійного розвитку педагогічних працівників Броварської міської ради Броварського району Київської області

Ментор: Довгань Андрій Іванович, завідувач кафедри природничо-математичної освіти та технологій КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»

2025

ЗМІСТ

Мета та дизайн дослідження	3
Загальна характеристика громади	6
Соціально-демографічний портрет респондентів/ок	7
Блок 1. Контекст профорієнтації	25
Блок 2. Організація профорієнтації	37
Блок 3. Інклюзія та гендерна рівність	48
Блок 4. Співпраця з бізнесом	56
Блок 5. Кадровий потенціал	69
Блок 6. Ресурсне забезпечення	80
Блок 7. Успішні практики	87
Загальні висновки та рекомендації	93

МЕТА ТА ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета опитування

Броварська міська територіальна громада увійшла до переліку 396 громад з усіх областей України, які долучені до національного пілотування системи профорієнтації дітей і підлітків. Мета ініціативи — створити цілісну, стійку та доступну систему супроводу учнів у виборі майбутньої професії. Цей напрям є ключовим компонентом реформи «Нова українська школа», зокрема її третього етапу – розвитку старшої профільної школи.

Пілотування реалізується Швейцарсько-українським проєктом DECIDE у партнерстві з Міністерством освіти і науки України, обласними військовими адміністраціями, органами місцевого самоврядування, закладами освіти та роботодавцями.

Метою цього опитування є комплексне вивчення стану, умов та потреб у провадженні системи профорієнтаційної роботи в Броварській міській територіальній громаді.

Дослідження спрямоване на:

- виявлення наявних практик, моделей та підходів до організації профорієнтації;
- оцінку рівня взаємодії між основними стейкхолдерами — місцевою владою, закладами освіти, бізнесом, батьками та молоддю;
- визначення бар'єрів, потреб і можливостей розвитку системи профорієнтації на місцевому рівні;
- аналіз кадрового, ресурсного та організаційного потенціалу громади;
- виявлення успішних практик та напрямів, що потребують удосконалення.

Період проведення та інструмент збору даних

Опитування проводилося протягом 2–8 грудня 2025 року у форматі онлайн-анкетування з використанням Google Forms. Воно було анонімним, що забезпечило конфіденційність респондентів і підвищило достовірність отриманих даних.

Цільові групи

1. Представники органів місцевого самоврядування (голова, заступники, депутати, керівник органу управління освітою).
2. Керівники та педагогічні працівники закладів загальної середньої та позашкільної освіти.
3. Батьки учнів закладів загальної середньої освіти віком 10–18 років.
4. Роботодавці (керівники місцевих державних, комунальних і приватних підприємств, установ та організацій).
5. Учні закладів загальної середньої освіти віком 10–18 років.
6. Випускники ЗЗСО громади (студенти закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти віком 14–22 років).

Опитування різних цільових аудиторій дає змогу отримати всебічне бачення стану профорієнтаційної роботи в громаді, зіставити потреби та очікування всіх стейкхолдерів і сформулювати цілісні, обґрунтовані рішення для її подальшого розвитку.

- Представники органів місцевого самоврядування – визначають політику, ресурси та управлінські рішення, що формують систему профорієнтації на рівні громади.
- Керівники та педагогічні працівники закладів освіти – безпосередньо організовують і реалізують профорієнтаційну роботу з учнями.

- Батьки учнів 10–18 років – відіграють ключову роль у підтримці професійного вибору дитини та формуванні її освітніх траєкторій.
- Місцеві роботодавці – формують запит на компетентності, відкривають можливості для практичних профорієнтаційних заходів і демонструють реальні потреби місцевого ринку праці.
- Учні 10–18 років – основні учасники профорієнтаційного процесу, чий потреби та інтереси мають бути центральними у плануванні системи профорієнтації.
- Випускники ЗЗСО громади – на власному досвіді оцінюють, наскільки шкільна профорієнтація допомогла їм у виборі подальшої освітньої траєкторії та професійного шляху.

Структура опитувальника

- **Блок 1. Контекст профорієнтації:**
 - джерела впливу на професійне самовизначення;
 - джерела поінформованості дітей та підлітків про професії;
 - пріоритети при виборі професії;
 - фактори, які впливають на вибір професії;
 - зв'язок профорієнтації з реформою старшої профільної школи;
 - вплив профорієнтації на вибір освітньої траєкторії;
 - роль профорієнтації у збереженні молоді в громаді;
 - професійне самоусвідомлення.
- **Блок 2. Організація профорієнтації:**
 - загальна пріоритетність профорієнтації;
 - наявність стратегічних документів / планування;
 - інформаційні профорієнтаційні заходи / участь;
 - діагностичні профорієнтаційні заходи / участь;
 - практичні профорієнтаційні заходи / участь;
 - ефективність профорієнтаційної роботи в територіальній громаді;
 - ефективність профорієнтаційної роботи в закладах освіти громади.
- **Блок 3. Інклюзія та гендерна рівність:**
 - врахування потреб різних категорій дітей;
 - гендерна рівність у профорієнтації;
 - основні бар'єри рівноправної участі;
 - відкритість місцевих роботодавців до інклюзивних практик;
 - можливості місцевих роботодавців щодо підтримки участі учнів з ООП в профорієнтаційних заходах;
 - інфраструктурна готовність до інклюзивних заходів.
- **Блок 4. Співпраця з місцевими роботодавцями:**
 - рівень налагодженості співпраці;
 - бар'єри співпраці;
 - важливість співпраці;
 - ефективні формати співпраці;
 - частота профорієнтаційних заходів;
 - вплив співпраці на професійний вибір;
 - інтерес до напрямів профорієнтаційних активностей.
- **Блок 5. Кадровий потенціал:**
 - кадрова спроможність;
 - компетентність у профорієнтації;
 - потреба в навчанні;
 - доцільність кар'єрного радника в закладах загальної середньої освіти;

- доцільність кар'єрного координатора в територіальній громаді;
- кадрові бар'єри.
- **Блок 6. Ресурсне забезпечення:**
 - наявність ресурсів;
 - потреби в ресурсах;
 - фінансове забезпечення;
 - джерела і практики залучення ресурсів.
- **Блок 7. Успішні практики:**
 - обізнаність про успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками;
 - наявність у громаді успішних практик профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками;
 - приклади успішних профорієнтаційних практик.

Більшість питань і варіантів відповідей в анкетах синхронізовані для всіх цільових аудиторій, що дає змогу порівнювати їхні позиції між собою та формувати узгоджені, обґрунтовані висновки. Водночас формулювання окремих питань адаптовані з урахуванням специфіки кожної групи.

Результати опитування будуть використані для подальшого планування впровадження / розвитку системи профорієнтації дітей і підлітків у Броварській міській територіальній громаді.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ¹

Юридична назва територіальної громади: Броварська міська територіальна громада Броварського району Київської області

Рік утворення територіальної громади: 2020

Адміністративно-територіальний статус

- Тип громади: міська
- Склад населених пунктів: м. Бровари, с. Княжичі, с. Требухів, с. Сотницьке
- Площа: 125,2 км²
- Географічне розташування: північний схід Київської області

Чисельність і структура населення

- Загальна кількість жителів: 116604 осіб
- Вікова структура: 0-6 років – 4280 осіб, 7-14 років – 11276 осіб, 15-17 років – 4487 осіб, 18-26 років – 9465 осіб, 27-59 років – 59509 осіб, 60-89 років – 27227 осіб, 90 і старші – 360 осіб.
- Частка дітей і молоді: від 0 до 26 років – 29509 осіб (25%)

Соціально-економічний профіль

- Ключові галузі економіки: промисловість, мікробізнес
- Основні підприємства: ТОВ «ОРІЄНТИР-БУДЕЛЕМЕНТ», ТОВ «СПЕЦБУДМАШ», ТОВ «КИЇВСЬКИЙ ПЕКАРНИЙ ДІМ», ТОВ «КИЇВГУМА», ДП «ЗЕЕЛАНДІЯ»

Освітня інфраструктура

- Кількість ЗДО: 23
- Кількість ЗЗСО: 14
- Кількість ЗПО: 5
- Кількість ПТО: 1
- Кількість ЗФПО: 1
- Кількість ЗВО: -

Інфраструктура для дітей і молоді

Гуртки, секції: 292 (в ЗЗСО – 162, в ЗПО – 130)

Молодіжні центри: Молодіжна Рада Броварської міської територіальної громади

Простори розвитку: КІП «ТепЛиця»

¹ Інформація подана на основі даних, розміщених на офіційному сайті Броварської міської територіальної громади. URL: <https://site.brovary-rada.gov.ua>

СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОРТРЕТ РЕСПОНДЕНТІВ

Кількість респондентів із різних цільових аудиторій, які взяли участь в опитуванні, наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Кількість респондентів різних цільових аудиторій

№	Цільова група	Кількість учасників опитування
1	Представники органів місцевого самоврядування (голова, заступники, депутати, керівник органу управління освітою)	7
2	Керівники та педагогічні працівники закладів загальної середньої та позашкільної освіти	50
3	Батьки учнів закладів загальної середньої освіти віком 10–18 років	83
4	Роботодавці (керівники місцевих державних, комунальних і приватних підприємств, установ та організацій)	3
5	Учні закладів загальної середньої освіти віком 10–18 років	110
6	Випускники ЗЗСО громади (студенти закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти віком 14–22 років)	21

Характеристика учасників опитування

1. Представники органів місцевого самоврядування (голова, заступники, депутати, керівник органу управління освітою)

Стать. Розподіл респондентів за статтю є гендерно однорідним: 100 % становлять жінки (Рис. 1).

Рисунок 1. Розподіл респондентів за статтю

Укажіть, будь ласка, Вашу стать.

7 ответов

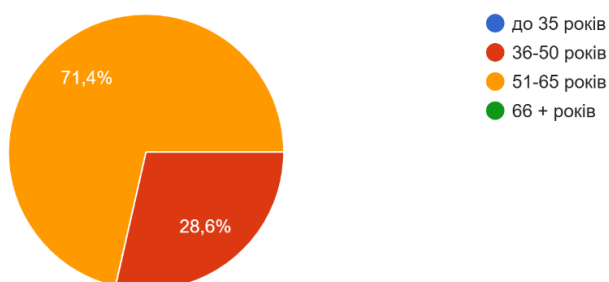

Вік. Вікова категорія 36-50 років – 28,6 %, 51-65 років – 71,4 % (Рис.2).

Рисунок 2. Розподіл респондентів за віком

Укажіть, будь ласка, Вашу вікову категорію.

7 ответов

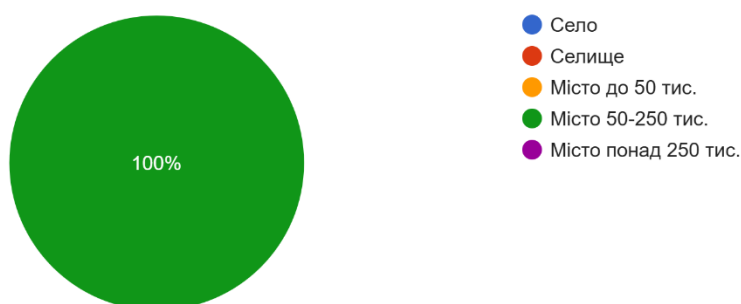

Місце проживання. Розподіл респондентів за місцем проживання: 100% становлять мешканці міста 50-250 тис. (Рис. 3).

Рисунок 3. Розподіл респондентів за місцем проживання (місто)

Укажіть тип населеного пункту, у якому Ви наразі проживаєте.

7 ответов

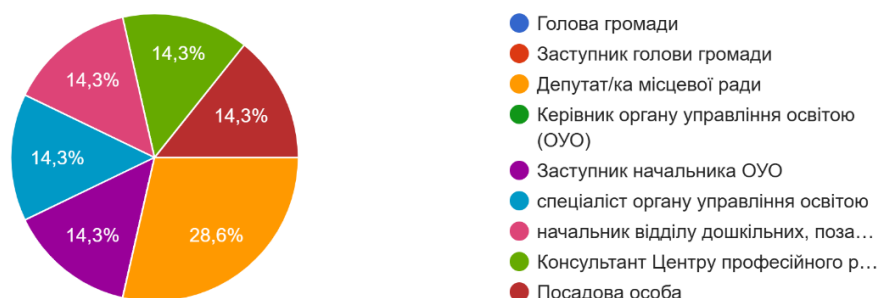

Посада. Розподіл респондентів за посадою: депутати місцевої ради – 28,6%, заступник начальника УОУ – 14,3%, спеціаліст органу управління освітою – 14,3 %, начальник відділу закладів освіти – 14,3%, консультант ЦПРПП – 14,3%, посадова особа – 14,3% (Рис.4).

Рисунок 4. Розподіл респондентів за посадою

Яку посаду Ви обіймаєте в органах місцевого самоврядування? (Оберіть один варіант)

7 ответов

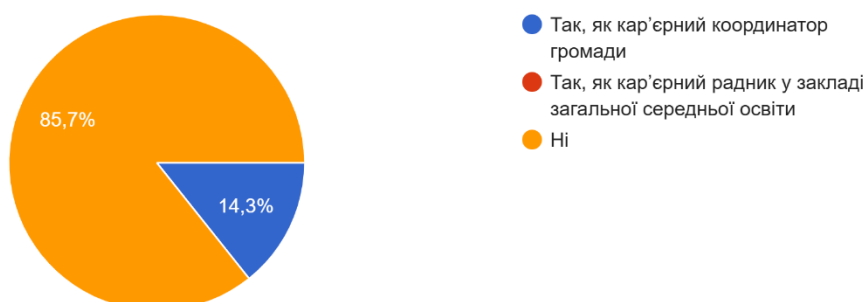

Виконання ролі в межах національного пілотування системи профорієнтації дітей та підлітків. Розподіл респондентів: кар'єрний координатор громади - 14,3 %, не виконують ніякої ролі – 85,7% (Рис. 5).

Рисунок 5. Роль в межах національного пілотування системи профорієнтації дітей та підлітків

Чи виконуєте Ви в межах національного пілотування системи профорієнтації дітей та підлітків одну із ролей?

7 ответов

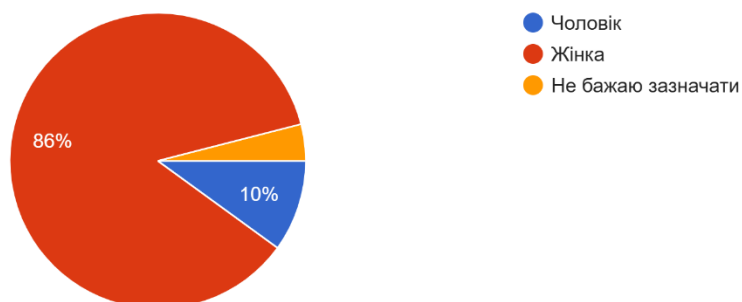
2. Керівники та педагогічні працівники закладів загальної середньої та позашкільної освіти

Стать. Розподіл респондентів за статтю є фемінізованим: жінки – 86%, чоловіки – 10%, не зазначили стать – 4% (Рис. 6).

Рисунок 6. Розподіл респондентів за статтю

Укажіть, будь ласка, Вашу стать.

50 ответов

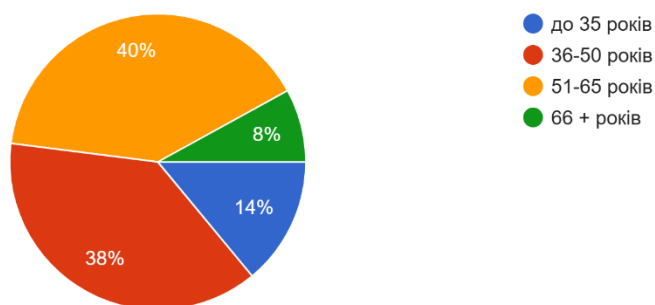

Вік. Розподіл респондентів: до 35 років – 14%, 36-50 років – 38%, 51-65 років – 40%, 66+ років – 8% (Рис. 7).

Рисунок 7. Розподіл респондентів за віком

Укажіть, будь ласка, Вашу вікову категорію.

50 ответов

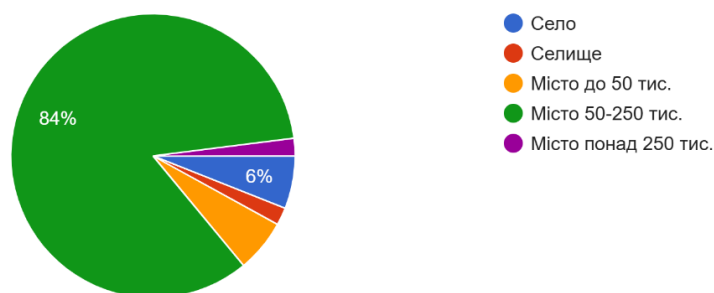

Місце проживання. Розподіл респондентів: село – 6%, селище – 2%, місто до 50 тис. – 6%, місто 50-250 тис. – 84%, місто понад 250 тис. – 2% (Рис. 8).

Рисунок 8. Розподіл респондентів за місцем проживання

Укажіть тип населеного пункту, у якому Ви наразі проживаєте.

50 ответов

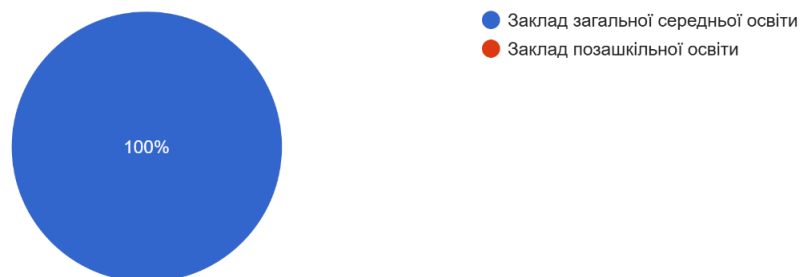

Тип закладу освіти. Розподіл респондентів: заклад загальної середньої освіти – 100% (Рис. 9).

Рисунок 9. Розподіл респондентів за типом закладу освіти (ЗЗСО)

Який заклад освіти Ви представляєте?

50 ответов

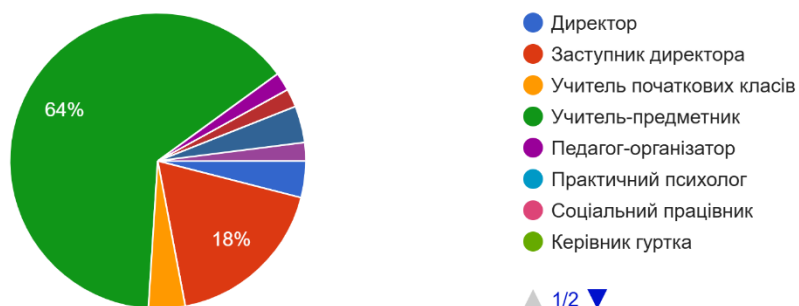

Посада. Розподіл респондентів: директор – 4%, заступник директора – 18%, учитель початкових класів – 4%, учитель-предметник – 64%, педагог-організатор – 2%, практичний психолог – 4%, методист – 2%, асистент учителя – 4 % (Рис. 10).

Рисунок 10. Розподіл респондентів за посадою

Яку основну посаду Ви обіймаєте у закладі освіти? (Оберіть один варіант)

50 ответов

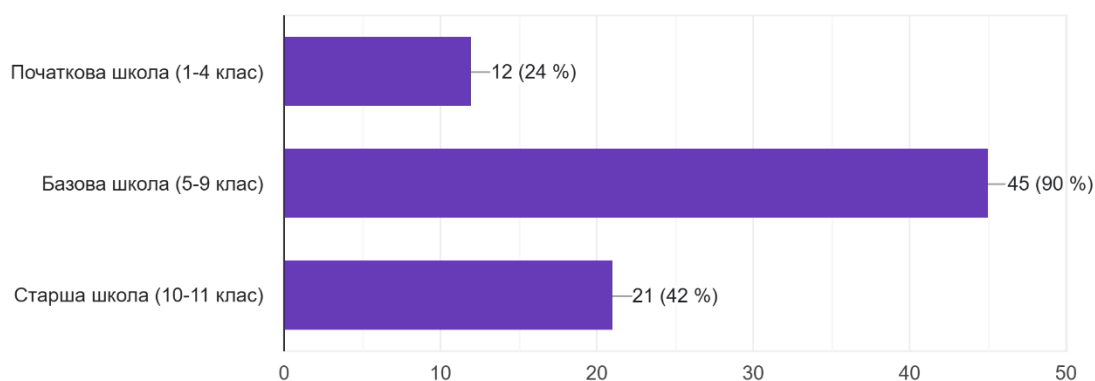

Вікова група дітей, з якою працюють. Початкова школа – 24%, базова школа – 90%, старша школа – 42% (Рис. 11).

Рисунок 11. Розподіл респондентів за типом закладу освіти

З якою віковою групою Ви працюєте? (Можна обрати декілька варіантів)

50 ответов

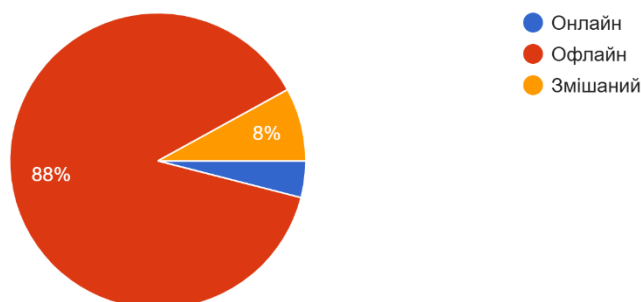

Формат роботи закладу освіти в 2025/26 н.р. Розподіл респондентів: офлайн – 88%, онлайн – 4%, змішаний – 8% (Рис. 12).

Рисунок 12. Розподіл респондентів за типом закладу освіти

У якому форматі працює Ваш заклад освіти у цьому навчальному році?

50 ответов

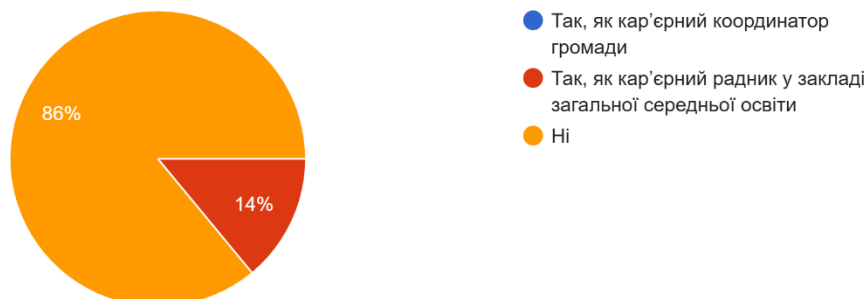

Виконання ролі в межах національного пілотування системи профорієнтації дітей та підлітків. Розподіл респондентів: кар'єрний радник в закладі освіти – 14%, ні – 86% (Рис. 13).

Рисунок 13. Роль в межах національного пілотування системи профорієнтації дітей та підлітків

Чи виконуєте Ви в межах національного пілотування системи профорієнтації дітей та підлітків одну із ролей?

50 ответов

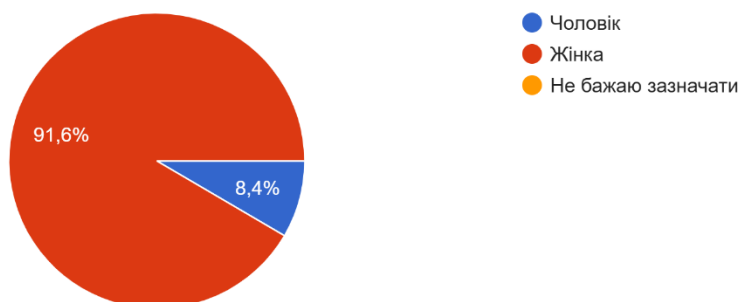
3. Батьки учнів закладів загальної середньої освіти віком 10–18 років

Стать. Розподіл респондентів є фемінізований: жінки – 91,6%, чоловік – 8,4% (Рис. 14).

Рисунок 14. Розподіл респондентів за статтю

Укажіть, будь ласка, Вашу стать.

83 ответа

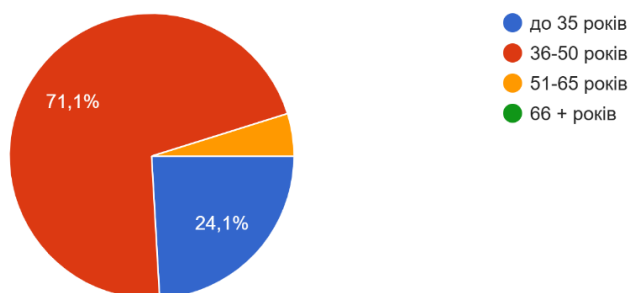

Вік. Розподіл респондентів: до 35 років – 24,1%, 36-50 років – 71,1%, 50-65 років – 4,8% (Рис. 15).

Рисунок 15. Розподіл респондентів за віком

Укажіть, будь ласка, Вашу вікову категорію.

83 ответа

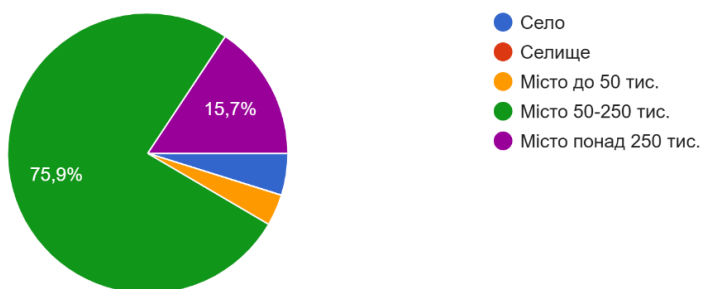

Місце проживання. Розподіл респондентів: село – 4,8%, місто до 50 тис. – 3,6 %, місто 50-250 тис. – 75,9%, місто понад 250 тис. – 15,7% (Рис. 16).

Рисунок 16. Розподіл респондентів за місцем проживання

Укажіть тип населеного пункту, у якому Ви наразі проживаєте.

83 ответа

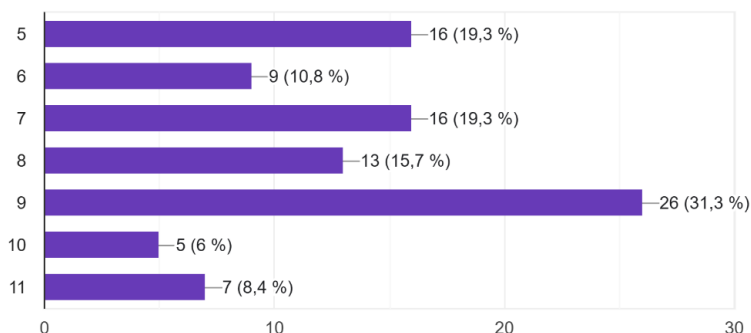

Клас навчання дитини. Розподіл респондентів: 5 клас – 19,3%, 6 клас – 10,8%, 7 клас – 19,3%, 8 клас – 15,7%, 9 клас – 31,3%, 10 клас – 6%, 11 клас – 8,4% (Рис. 17).

Рисунок 17. Розподіл респондентів за класом навчання дитини

У якому класі навчається Ваша дитина / діти? (Якщо у Вас більше ніж одна дитина, можна обрати кілька варіантів)

83 ответа

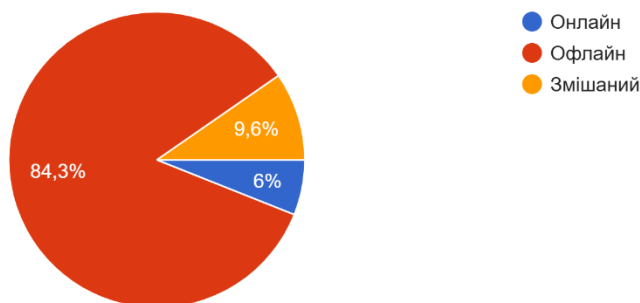

Формат роботи ЗЗСО в 25/26 н.р. Розподіл респондентів: офлайн – 84,3%, онлайн – 6%, змішаний – 9,6% (Рис. 18).

Рисунок 18. Розподіл респондентів за форматом роботи ЗЗСО в 2025/2026 н.р.

У якому форматі працює школа, в якій навчається Ваша дитина, у цьому навчальному році?

83 ответа

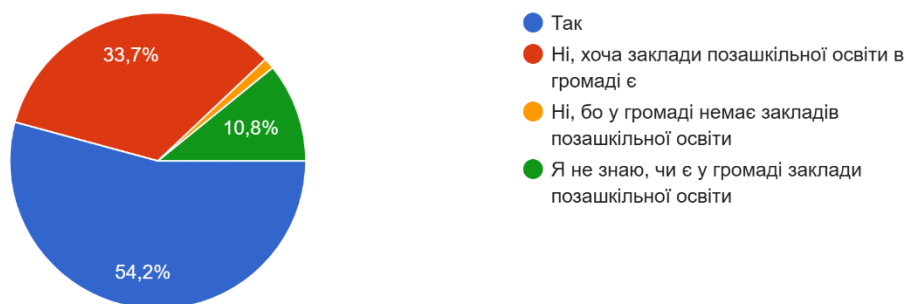

Відвідування дитиною гуртків/секцій/клубів на базі закладів позашкільної освіти. Розподіл респондентів: так – 54,2%, ні, хоча заклади позашкільної освіти в громаді є – 33,7%, ні, бо в громаді немає закладів позашкільної освіти – 1,2%, я не знаю, чи є в громаді заклади позашкільної освіти – 10,8% (Рис. 19).

Рисунок 19. Розподіл респондентів за станом відвідування дитиною гуртків/секцій/клубів на базі закладів позашкільної освіти

Чи відвідує Ваша дитина / діти заклади позашкільної освіти?

83 ответа

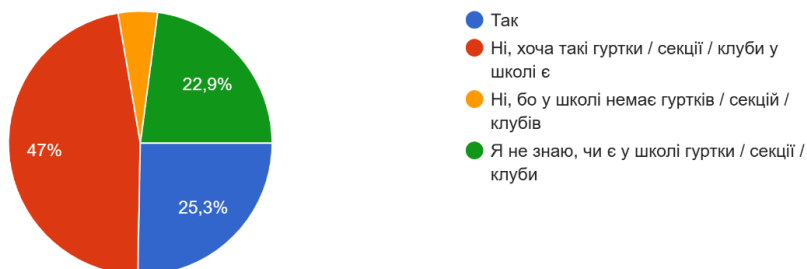

Відвідування дитиною гуртків/секцій/клубів на базі школи. Розподіл респондентів: так – 25,3%, ні, хоча такі гуртки, секції, клуби у школі є – 47%, ні, бо у школі немає гуртків, секцій, клубів – 4,8%, я не знаю, чи є у школі гуртки, секції, клуби – 22,9% (Рис. 20).

Рисунок 20. Розподіл респондентів за станом відвідування дитиною гуртків/секцій/клубів на базі школи, де вони/вона навчаються?

Чи відвідує Ваша дитина / діти гуртки, секції, клуби, що діють на базі школи, де вона / вони навчаються?

83 ответа

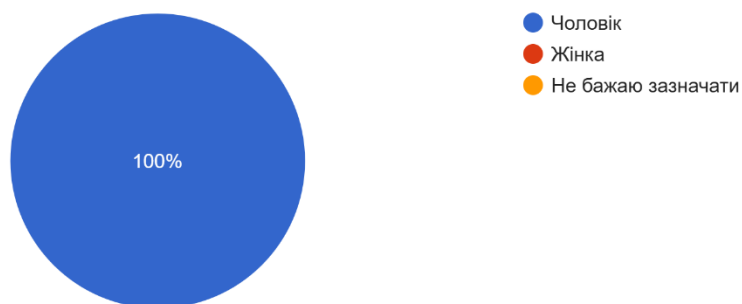
4. Роботодавці (керівники місцевих державних, комунальних і приватних підприємств, установ та організацій)

Стать. Розподіл респондентів є гендерно однорідним: 100% – чоловіки (Рис. 21).

Рисунок 21. Розподіл респондентів за статтю

Укажіть, будь ласка, Вашу стать.

3 ответа

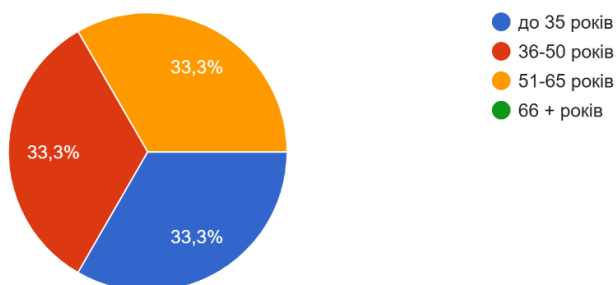

Вік. Розподіл респондентів: до 35 років – 33,3%, 36-50 років – 33,3%, 51-65 років – 33,3% (Рис. 22).

Рисунок 22. Розподіл респондентів за віком

Укажіть, будь ласка, Вашу вікову категорію.

3 ответа

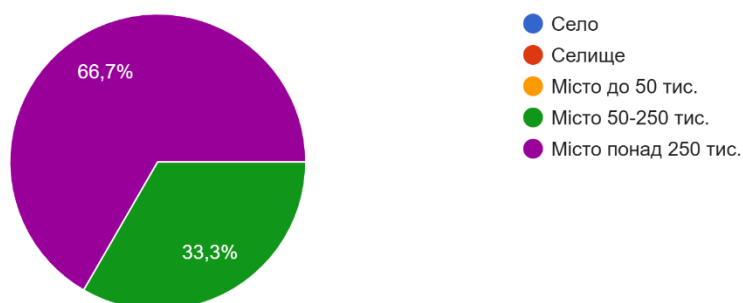

Місце проживання. Розподіл респондентів: місто до 50-250 тис. – 33,3%, місто понад 250 тис. – 66,7% (Рис. 23).

Рисунок 23. Розподіл респондентів за місцем проживання

Укажіть тип населеного пункту, у якому Ви наразі проживаєте.

3 ответа

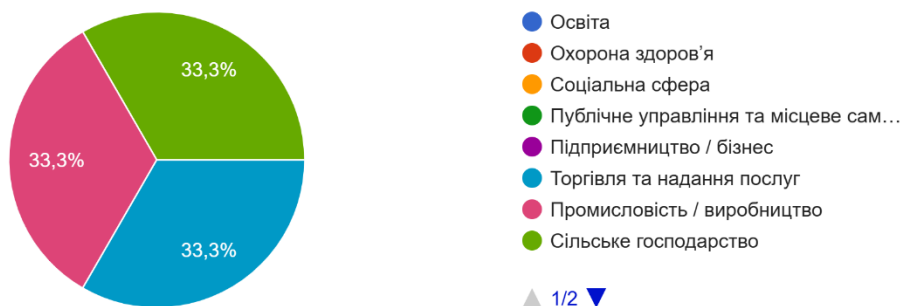

Сфера професійної діяльності. Розподіл респондентів: промисловість/виробництво – 33,3%, сільське господарство – 33,3%, торгівля та надання послуг – 33,3% (Рис. 24).

Рисунок 24. Розподіл респондентів за сферою професійної діяльності

У якій сфері Ви працюєте? (Оберіть один варіант)

3 ответа

Форма власності підприємства/установи/організації. Розподіл респондентів: 100% - приватна власність (Рис. 25).

Рисунок 25. Розподіл респондентів за формою власності підприємства/установи/організації

Вкажіть форму власності Вашого підприємства (установи, організації):

3 ответа

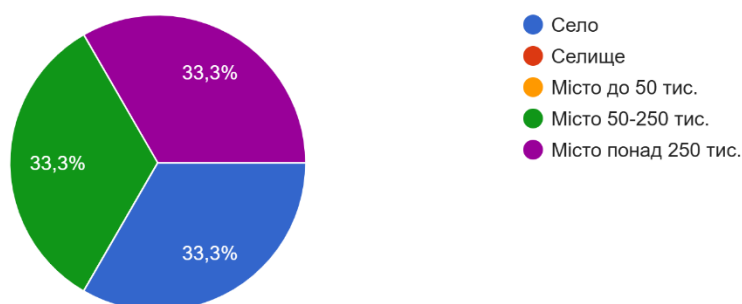

Територіальна приналежність підприємства/установи/організації. Розподіл респондентів: село – 33,3%, місто 50-250 тис. – 33,3%, місто понад 250 тис. – 33,3% (Рис. 26).

Рисунок 26. Розподіл респондентів за територіальною приналежністю підприємства/установи/організації

Тип населеного пункту, де знаходиться Ваше підприємство (установа, організація):

3 ответа

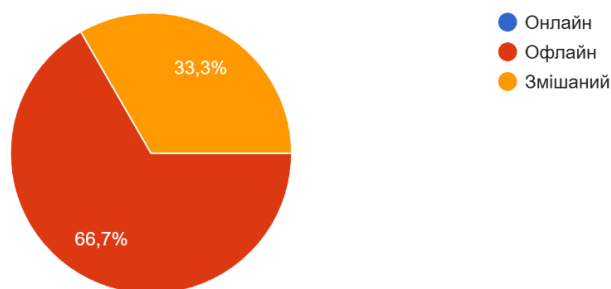

Формат роботи підприємства/установи/організації у 2025 р.. Розподіл респондентів: офлайн – 66,7%, змішаний – 33,3% (Рис. 27).

Рисунок 27. Розподіл респондентів за форматом роботи підприємства/установи/організації у 2025 р.

У якому форматі в 2025 році працює ваше підприємство, установа, організація?

3 ответа

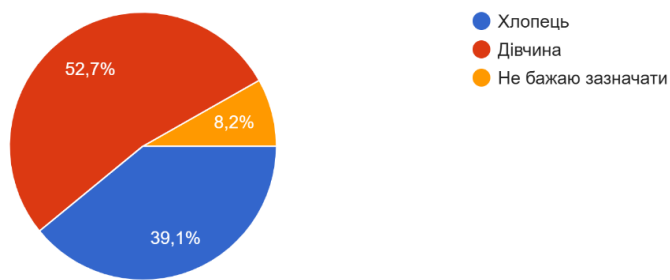
5. Учні закладів загальної середньої освіти віком 10–18 років

Стать. Розподіл респондентів є фемінізованим: дівчина – 52,7%, хлопець – 39,1%, не зазначили стать – 8,2% (Рис. 27).

Рисунок 27. Розподіл респондентів за статтю

Укажи свою стать.

110 ответов

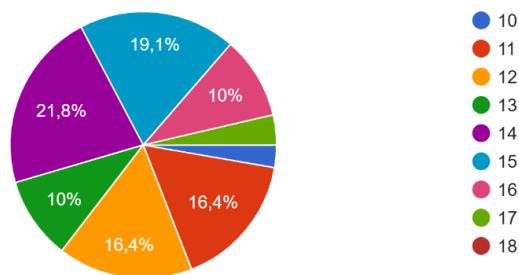

Вік. Розподіл респондентів: 10 років – 2,7%, 11 років – 16,4%, 12 років – 16,4%, 13 років – 10%, 14 років – 21,8%, 15 років – 19,1%, 16 років – 10%, 17 років – 3,6% (Рис. 28).

Рисунок 28. Розподіл респондентів за віком

Скільки тобі років?

110 ответов

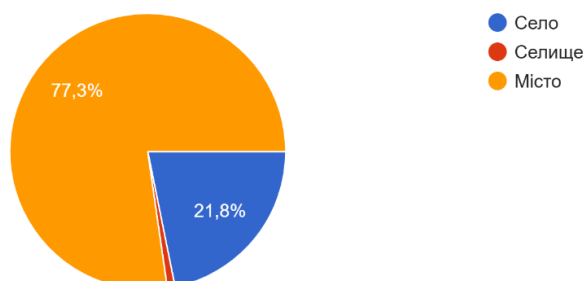

Місце проживання. Розподіл респондентів: село – 21,8%, селище – 0,9%, місто – 77,3% (Рис. 29).

Рисунок 29. Розподіл респондентів за місцем проживання

Укажи тип населеного пункту, у якому Ви наразі проживаєте.

110 ответов

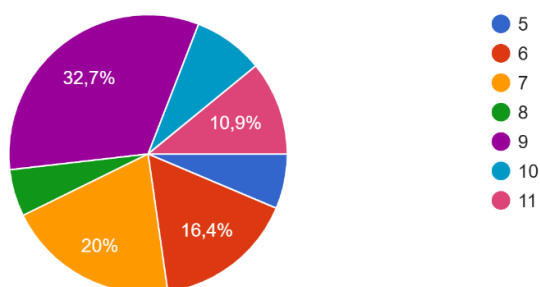

Клас навчання. Розподіл респондентів: 5 клас – 6,4%, 6 клас – 16,4%, 7 клас – 20%, 8 клас – 5,5%, 9 клас – 32,7%, 10 клас – 8,2%, 11 клас – 10,9% (Рис. 30).

Рисунок 30. Розподіл респондентів за класом навчання дитини

У якому класі ти навчаєшся?

110 ответов

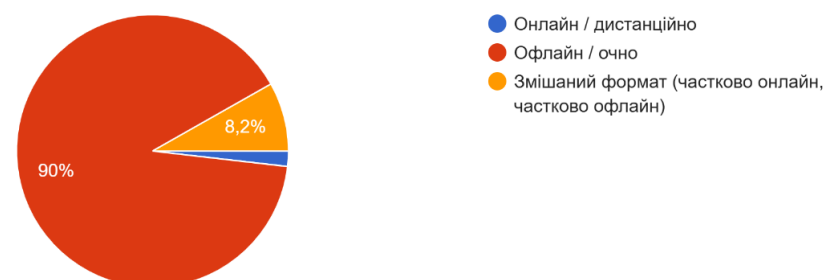

Формат роботи ЗЗСО в 2025/26 н.р.. Розподіл респондентів: офлайн – 90%, онлайн – 1,8%, змішаний – 8,2% (Рис. 31).

Рисунок 31. Розподіл респондентів за форматом роботи ЗЗСО в 2025/26 н.р.

Як працює твоя школа у цьому навчальному році?

110 ответов

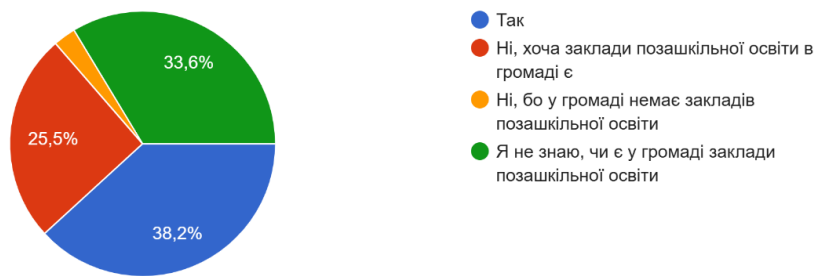

Відвідування гуртків/секцій/клубів на базі закладів позашкільної освіти. Розподіл респондентів: так – 38,2%; ні, хоча заклади позашкільної освіти в громаді є – 25,5%; ні, бо в громаді немає закладів позашкільної освіти – 2,7%; я не знаю, чи є в громаді заклади позашкільної освіти – 33,6% (Рис. 32).

Рисунок 32. Розподіл респондентів за станом відвідування гуртків/секцій/клубів на базі закладів позашкільної освіти

Чи відвідуєте Ви заклади позашкільної освіти?

110 ответов

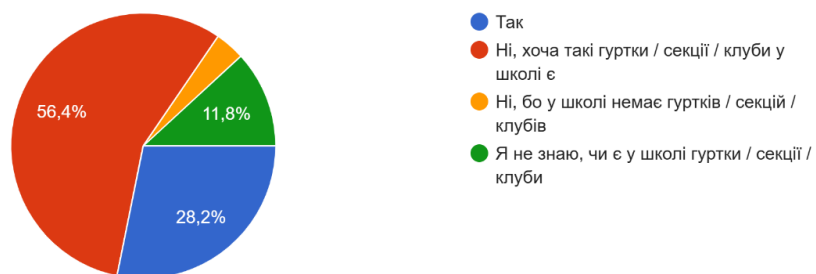

Відвідування гуртків/секцій/клубів на базі школи. Розподіл респондентів: так – 28,2%; ні, хоча такі гуртки/секції/клуби у школі є – 56,4%; ні, бо у школі немає гуртків /секцій / клубів – 3,6%, я не знаю чи є у школі гуртки/секції/клуби – 11,8%(Рис. 33).

Рисунок 33. Розподіл респондентів за станом відвідування гуртків/секцій/клубів на базі закладів позашкільної освіти

Чи відвідуєте Ви гуртки, секції, клуби, що діють на базі школи, де Ви навчаєтесь?

110 ответов

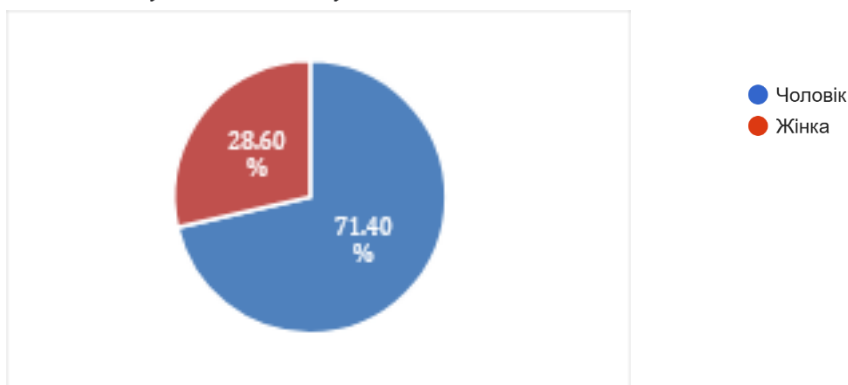

6. Випускники ЗЗСО громади (студенти закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти віком 14–22 років)

Стать. Розподіл респондентів є фемінізованим: дівчина – 28,6%, хлопець – 71,4%, (Рис. 34).

Рисунок 34. Розподіл респондентів за статтю

Укажіть, будь ласка, Вашу стать.

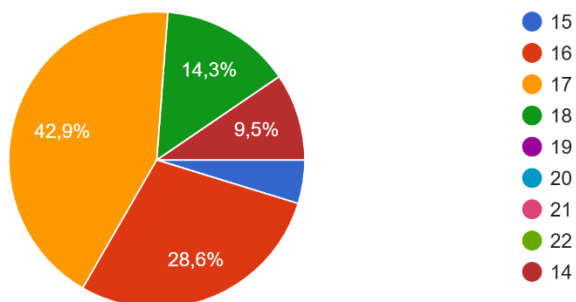

Вік. Розподіл респондентів: 14 років – 9,5%, 15 років – 4,8%, 16 років – 28,6%, 17 років – 42,9%, 18 років – 14,3% (Рис. 35).

Рисунок 35. Розподіл респондентів за віком

Скільки Вам років?

21 ответ

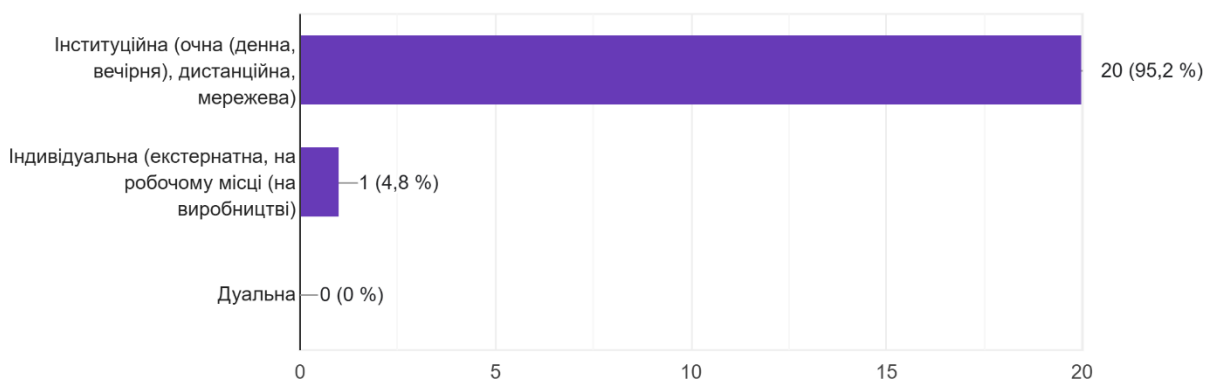

Форма здобуття освіти. Розподіл респондентів: інституційна – 95,2%, індивідуальна – 4,8% (Рис. 36).

Рисунок 36. Розподіл респондентів за формою здобуття освіти

За якою формою Ви здобуваєте / здобували освіту? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)

21 ответ

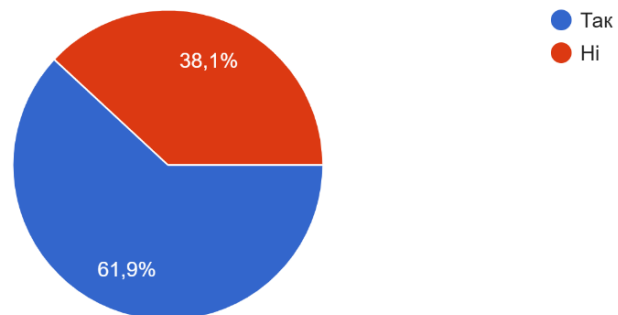

Досвід відвідування гуртків/секцій/клубів під час навчання в школі. Розподіл респондентів: так – 61,9%, ні – 38,1% (Рис. 37).

Рисунок 37. Розподіл респондентів за досвідом відвідування гуртків/секцій/клубів під час навчання в школі

Чи відвідували Ви заклади позашкільної освіти (гуртки, секції, клуби), коли навчалися в школі?

21 ответ

БЛОК 1. КОНТЕКСТ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ

1.1. Джерела впливу на професійне самовизначення

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення джерел впливу на професійне самовизначення представлені у табл. 2.

Таблиця 2. Загальна пріоритетність профорієнтації, %

Варіанти відповідей	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
	Хто або що, на Вашу думку, найбільше впливає на вибір професії сучасної молоді? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Хто або що, на Вашу думку, найбільше впливає на вибір професії сучасної молоді? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Хто або що, на Вашу думку, найбільше впливає на вибір професії Вашої дитини? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Хто або що, на Вашу думку, найбільше впливає на вибір професії сучасної молоді? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Хто або що найбільше впливає на твій вибір професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Хто або що найбільше вплинув на Ваш вибір професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)
Родина	71,4 %	86 %	72,3 %	66,7 %	43,3 %	66,7 %
Друзі / однолітки	42,9 %	28 %	30,1 %	33,3 %	22,7 %	23,8 %
Учителі/педагоги	14,3 %	18 %	19,3 %	-	9,1%	9,5 %
Практичний психолог	-	-	-	-	9,1 %	-
Роботодавці	-	8 %	6 %	33,3 %	8,2 %	9,5 %
Соціальні мережі	28,6 %	42 %	30,1 %	66,7 %	30,9%	23,8 %
Популярні блогери / інфлюенсери	-	22 %	9,6 %	33,3 %	9,1 %	4,8 %
Власний досвід або хобі	28,6 %	44 %	56,6 %	66, 7 %	63,6 %	52,4 %
Профорієнтаційні заходи	85,7 %	44 %	12 %	33,3 %	10 %	4,8 %
Позашкільна освіта	-	8 %	6 %	33, 3 %	11,8 %	9,5 %
Важко відповісти	-	12 %	9,6 %	33, 3 %	24,5 %	9,5 %
Інше	-	4 %	3,6 %	-	28,2 %	14,3 %

Висновки:

- Місцева влада вважає, що найбільший вплив на вибір професії мають: родина -71,4%, друзі/однолітки – 42,9%, профорієнтаційні заходи – 85,7%.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: родина – 86%, власний досвід і хобі – 44%, профорієнтація – 44%, соціальні мережі – 42%.
- Батьки учнів 10-18 р: родина – 72,3%, власний досвід – 56,6%, соціальні мережі – 30,1%, друзі/однолітки – 30,1%.
- Місцеві роботодавці: родина – 66,7%, соціальні мережі – 66,7%, власний досвід – 66,7%.

- Учні ЗЗСО (10-18 р.): родина – 43,3%, власний досвід – 63,6%, соціальні мережі – 30,9%.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): родина – 66,7%, власний досвід – 52,4%, друзі/однолітки – 23,8%, соціальні мережі – 23,8%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

1. Родина — головний впливовий чинник. Усі групи респондентів вважають сім'ю найважливішим фактором у виборі професії.

2. Власний досвід та інтереси — другий за значущістю в усіх груп респондентів, крім представників місцевої влади.

3. Соціальні мережі мають помітний, але не домінуючий вплив. Найбільше їхній вплив визнають: роботодавці – 66,7%, працівники закладів освіти – 42%. Інші групи оцінюють цей чинник значно нижче.

4. Профорієнтаційні заходи — потенціал для розвитку. Найбільше їхній вплив визнають: місцева влада – 85,7%, працівники закладів освіти – 44 %.

5. Спілкування з друзями та однолітками — додаткові фактори впливу. Найбільше їхній вплив визнають: місцева влада – 42,9%, батьки учнів – 30,1 %.

Загалом, таблиця демонструє розбіжності у сприйнятті впливових чинників між дорослими та молоддю. Це важливо враховувати при плануванні профорієнтаційних стратегій.

1.2. Джерела поінформованості дітей та підлітків про професії

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення джерел поінформованості дітей та підлітків про професії представлені у табл. 3.

Таблиця 3. Джерела поінформованості молоді про професії, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	З яких джерел, на Вашу думку, діти та підлітки найчастіше отримують інформацію про професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	З яких джерел, на Вашу думку, діти та підлітки найчастіше отримують інформацію про професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Звідки Ваша дитина найчастіше дізнається інформацію про професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	З яких джерел, на Вашу думку, діти та підлітки найчастіше отримують інформацію про професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Звідки ти найчастіше отримуєш інформацію про професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Які джерела інформації про професії Ви використовували, обираючи свою майбутню професію? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)
Соціальні мережі (Instagram, TikTok, YouTube тощо)	14,3%	56%	51,8%	100%	62,7%	52,4%
Профорієнтаційні сайти / онлайн-тести	28,6%	22%	4,8%	-	16,4%	42,9%
Інтернет у цілому	57,1%	40%	65,1%	-	62,7%	38,1%
Шкільні уроки / виховні години	14,3%	24%	21,7%	-	20%	9,5%

Профорієнтаційні заходи (ярмарки професій, зустрічі з роботодавцями)	85,7%	42%	7,2%	33,3%	6,4%	28,6%
Спілкування з родиною	28,6%	50%	79,5%	66,7%	42,7%	47,6%
Спілкування з друзями	-	28%	33,7%	66,7%	28,2%	9,5%
Спілкування з учителями	14,3%	16%	13,3%	-	7,3%	9,5%
Екскурсії / стажування на підприємствах	57,1%	28%	8,4%	33,3%	8,2%	-
Важко відповісти	-	4%	4,8%	-	7,3%	9,5%
Інше	-	2%	1,2%	-	14,5%	14,3%

Висновки:

- Місцева влада основними джерелами поінформованості дітей та підлітків про професії вважає: профорієнтаційні заходи – 85,7%, профорієнтаційні екскурсії – 57,1%, інтернет у цілому – 57,1%.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: соціальні мережі – 56%, спілкування з родиною – 50%, профорієнтаційні заходи – 42%.
- Батьки учнів 10-18 р.: спілкування з родиною – 79,5%, інтернет у цілому – 65,1%, соціальні мережі – 51,8%.
- Місцеві роботодавці: соціальні мережі – 100%, спілкування з родиною – 66,7%, спілкування з друзями – 66,7%.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): соціальні мережі – 62,7%, інтернет у цілому – 62,7%, спілкування з родиною – 42,7%.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.) соціальні мережі – 52,4%, спілкування з родиною – 47,6%, профорієнтаційні сайти і онлайн тести – 42,9%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

1. Сімейне оточення — головне джерело інформації. Найвищі показники серед усіх груп: 79,5% - батьки, 66,7% - роботодавці, 47,6% - випускники. Родина залишається ключовим орієнтиром у професійному виборі.

2. Інтернет у цілому та соціальні мережі — друге за значущістю джерело. Найбільше значення мають: для 100% - роботодавців, 62,7% - учнів і 65,1% - батьків, а для 42,9% випускників важливими є профорієнтаційні сайти і онлайн-тести. Це свідчить про потребу в якісному онлайн-контенті з профорієнтації.

3. Спеціальні профорієнтаційні заходи — недооцінені. Лише представники місцевої влади - 85,7% та представники закладів освіти – 42% вказали їх як джерело інформації. Це сигнал до перегляду формату та залучення молоді до таких заходів.

1.3. Пріоритети при виборі професії

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення пріоритетів при виборі професії представлені у табл. 4.

Таблиця 4. Пріоритети при виборі професії, %

Варіанти відповідей	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
	Що, на Вашу думку, є пріоритетом для молоді при виборі професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Що, на Вашу думку, є пріоритетом для молоді при виборі професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Що, на Вашу думку, є пріоритетом для Вашої дитини при виборі професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Що, на Вашу думку, є пріоритетом для молоді при виборі професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Що для тебе є пріоритетом у виборі професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Що було пріоритетом для Вас під час вибору професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)
Рівень заробітної плати	85,7%	92%	75,9%	100%	80,9%	57,1%
Можливість знайти роботу	28,6%	24%	14,5%	33,3%	26,4%	38,1%
Інтерес до професії / самореалізація	57,1%	40%	71,1%	66,7%	71,8%	71,4%
Престижність професії	42,9%	50%	32,5%	33,3%	20%	28,6%
Можливість працювати дистанційно	-	24%	8,4%	66,7%	16,4%	9,5%
Безпечні умови праці	14,3%	14%	24,1%	33,3%	25,5%	9,5%
Кар'єрний ріст	14,3%	24%	34,9%	66,7%	45,5%	12,9%
Можливість працювати за кордоном	14,3%	26%	20,5%	33,3%	26,4%	14,3%
Важко відповісти	-	4%	10,8%	10,8%	4,5%	-
Інше	-	4%	3,6%	3,6%	6,4%	4,8%

Висновки:

- Місцева влада визначає такі пріоритети при виборі професії: рівень заробітної плати – 85,7%, інтерес до професії/самореалізація – 57,1%, престижність професії – 42,9%.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: рівень заробітної плати – 92%, престижність професії – 50%, інтерес до професії/самореалізація – 40%.
- Батьки учнів 10-18 р.: рівень заробітної плати – 75,9%, інтерес до професії/самореалізація – 71,1%, кар'єрний ріст – 34,9%.
- Місцеві роботодавці: рівень заробітної плати – 100%, інтерес до професії/самореалізація – 66,7%, можливість працювати дистанційно – 66,7%, кар'єрний ріст – 66,7%.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): рівень заробітної плати – 80,9%, інтерес до професії/самореалізація – 71,8%, кар'єрний ріст – 45,5%.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.) інтерес до професії/самореалізація – 71,4%, рівень заробітної плати – 57,1%, можливість знайти роботу – 38,1%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Рівень заробітної плати є ключовим чинником для всіх груп (від 57,1% у випускників до 100% у роботодавців).
- Інтерес до професії / самореалізація займає друге місце за важливістю (40–71,8%), особливо серед учнів (71,8%), батьків (71,1%) та випускників (71,4%).
- Престижність професії важлива для місцевої влади (42,9%) та освітян (50%), але менш значуща для учнів (20%) і випускників (28,6%).
- Кар'єрний ріст цікавить батьків, учнів та роботодавців (34,9–66,7%), але не є пріоритетом для влади (14,3%) чи випускників (12,9%).
- Можливість дистанційної роботи виділяється лише серед роботодавців (66,7%).
- Можливість знайти роботу важлива для випускників (38,1%), що відображає їхню практичну потребу у працевлаштуванні.

1.4. Фактори, які впливають на вибір професії

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення факторів, які впливають на вибір професії, представлені у табл. 5.

Таблиця 5. Фактори, які впливають на вибір професії, %

Варіанти відповідей	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
	Які чинники, на вашу думку, найбільше впливають на вибір молодими людьми майбутньої професії? (Виберіть до 3 варіантів)	Які чинники, на вашу думку, найбільше впливають на вибір молодими людьми майбутньої професії? (Виберіть до 3 варіантів)	Які чинники, на Вашу думку, впливають на вибір Вашою дитиною майбутньої професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Які чинники, на вашу думку, найбільше впливають на вибір молодими людьми професії у вашій сфері? (Виберіть до 3 варіантів)	Які чинники найбільше впливають на твій вибір майбутньої професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)	Які чинники найбільше вплинули на Ваш вибір професії? (Оберіть до 3 варіантів відповіді)
Особисті здібності / таланти	57,1%	34%	69,9%	33,3%	64,5%	66,7%
Рівень заробітної плати	57,1%	80%	51,8%	66,7%	62,7%	47,6%
Попит на ринку праці	42,9%	28%	24,1%	33,3%	20%	33,3%
Тривалість та вартість навчання	-	20%	9,6%	66,7%	19,1%	14,3%
Приклад успішних знайомих	28,6%	40%	31,3%	66,7%	15,5%	28,6%
Поради батьків	42,9%	44%	43,4%	66,7%	30%	23,8%
Поради вчителів / педагогів	-	8%	10,8%	-	2,7%	9,5%
Інформація з Інтернету	-	12%	19,3%	-	16,4%	9,5%

Умови праці	28,6%	20%	15,7%	33,3%	21,8%	9,5%
Можливість кар'єрного росту	-	20%	18,1%	66,7%	28,2%	33,3%
Профорієнтаційні заходи (консультації, зустрічі з роботодавцями, тести)	28,6%	16%	4,8%	33,3%	4,5%	4,8%
Важко відповісти	-	2%	6%	-	10%	4,8%
Інше	-	2%	2,4%	-	-	-

Висновки:

- Місцева влада, факторами, які впливають на вибір професії, вказала: особисті здібності і таланти – 57,1%, рівень заробітної плати – 57,1%, попит на ринку праці – 42,9%, поради батьків – 42,9%.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: рівень заробітної плати – 80%, поради батьків – 42,9%, приклад успішних знайомих – 40%.
- Батьки учнів 10-18 р.: особисті здібності і таланти – 69,9%, рівень заробітної плати – 51,8%, поради батьків – 43,4%.
- Місцеві роботодавці: рівень заробітної плати – 66,7%, поради батьків – 66,7%, приклад успішних знайомих – 66,7%, тривалість та вартість навчання – 66,7%, можливість кар'єрного росту – 66,7%.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): особисті здібності і таланти – 64,5%, рівень заробітної плати – 62,7%, поради батьків – 30%.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): особисті здібності і таланти – 66,7%, рівень заробітної плати – 47,6%, попит на ринку праці – 33,3%, можливість кар'єрного росту – 33,3%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Фінансовий аспект (рівень заробітної плати) залишається головним критерієм для більшості стейкхолдерів (від 47,6% у випускників до 80% у освітян), особливо для освітян (80%), роботодавців (66,7%) та учнів (62,7%).
- Особисті здібності і таланти. Високий пріоритет у батьків (69,9%), учнів (64,5%) та випускників (66,7%), місцевої влади (57,1%). Для освітян та місцевих роботодавців цей фактор має низьке значення $\approx$ (33%).
- Поради батьків. Важливі для влади, освітян та самих батьків ($\approx$ 42–43%), найбільше значення мають для роботодавців (66,7%). Для учнів (30%) та випускників (23,8%) є менш важливим фактором, що свідчить про прагнення самостійності у виборі.
- Попит на ринку праці. Важливий для влади (42,9%) та випускників (33,3%). Інші групи не виділяють його як ключовий чинник.
- Приклад успішних знайомих. Значущий для освітян (40%) та особливо для роботодавців (66,7%).
- Кар'єрний ріст. Важливий для роботодавців (66,7%) та випускників (33,3%).

- Тривалість та вартість навчання. Виділяють лише роботодавці (66,7%).

Загалом таблиця демонструє, що місцева влада прагне балансу між здібностями, зарплатою та попитом на ринку праці, а випускники мислять прагматично: орієнтуються на здібності, зарплату та реальні можливості працевлаштування й кар'єрного росту.

1.5. Зв'язок профорієнтації з реформою старшої профільної школи

Результати опитування 4 цільових аудиторій щодо визначення зв'язку профорієнтації з реформою старшої профільної школи представлені у табл. 6.

Таблиця 6. Зв'язок профорієнтації з реформою старшої профільної школи, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці
Варіанти відповідей	Наскільки, на Вашу думку, питання профорієнтації пов'язане з реформою старшої профільної школи?	Наскільки, на Вашу думку, питання профорієнтації пов'язане з реформою старшої профільної школи?	Наскільки, на Вашу думку, питання профорієнтації пов'язане з реформою старшої профільної школи?	Наскільки, на Вашу думку, питання профорієнтації пов'язане з реформою старшої профільної школи?
Зовсім ні	-	-	10,8%	-
Радше ні	-	8%	1,2%	-
Частково	-	22%	18,1%	-
Значною мірою	42,9%	32%	9,6%	33,3%
Безпосередньо пов'язане	57,1%	28%	10,8%	33,3%
Важко відповісти	-	6%	32,5%	33,3%
Не знаю суть реформи	-	4%	16,9%	-

Висновки:

- Місцева влада вказує, що питання профорієнтації пов'язане з реформою старшої профільної школи: значною мірою (42,3%), безпосередньо пов'язане – 57,1%.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: частково (22%), значною мірою (32%), безпосередньо пов'язане (28%).
- Батьки учнів 10-18 р.: важко відповісти (32,5%), не знають суть реформи (16,9%), частково (18,1%).
- Місцеві роботодавці: значною мірою (33,3%), безпосередньо пов'язане (33,3%), важко відповісти (33,3%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Місцева влада однозначно вважає профорієнтацію безпосередньо пов'язаною з реформою старшої школи (100%), що свідчить про стратегічне бачення та підтримку реформи.

- Освітяни демонструють помірну підтримку: 60% визнають значний зв'язок, але 10% не орієнтуються в суті реформи, що вказує на потребу в додатковому інформуванні.
- Батьки мають найнижчий рівень усвідомлення зв'язку між профорієнтацією та реформою (лише 20,4%), а майже половина не змогла дати чітку відповідь (32,5%) або не знає суті реформи (16,9%) — це сигнал про необхідність комунікації з батьківською аудиторією.
- Роботодавці розділилися: хоча 66,6% визнають зв'язок, але частина не змогла дати чітку відповідь, що свідчить про недостатню поінформованість або відсутність залучення до освітніх процесів.

Існує суттєвий розрив у сприйнятті реформи між владою та освітянами, батьками та роботодавцями. Це вимагає цілеспрямованої інформаційної кампанії, особливо для батьків і бізнесу, щоб забезпечити їхню участь у формуванні профільної освіти та ефективній профорієнтації.

1.6. Вплив профорієнтації на вибір освітньої траєкторії

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення впливу профорієнтації на вибір освітньої траєкторії представлені у табл. 7.

Таблиця 7. Вплив профорієнтації на вибір освітньої траєкторії, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Як Ви вважаєте, чи допомагає профорієнтація учням вирішити, залишатися після 9-го класу в школі чи вступати до закладу професійної освіти?	Як Ви вважаєте, чи допомагає профорієнтація учням вирішити, залишатися після 9-го класу в школі чи вступати до закладу професійної освіти?	Як Ви вважаєте, чи допомагає профорієнтація учням вирішити, залишатися після 9-го класу в школі чи вступати до закладу професійної освіти?	Як Ви вважаєте, чи допомагає профорієнтація учням вирішити, залишатися після 9-го класу в школі чи вступати до закладу професійної освіти?	Як ти вважаєш, чи допомагає профорієнтація вирішити, залишатися після 9-го класу в школі чи вступати до закладу професійної освіти?	Як Ви вважаєте, чи допомагає профорієнтація вирішити, залишатися після 9-го класу в школі чи вступати до закладу професійної освіти?
Зовсім ні	-	-	7,2%	-	13,6%	9,5%
Радше ні	-	2%	4,8%	33,3%	10%	4,8%
Частково	14,3%	52%	38,6%	-	32,7%	28,6%
Значною мірою	57,1%	34%	30,1%	33,3%	8,2%	33,3%
Суттєво	28,6%	10%	4,8%	-	3,6%	4,8%
Важко відповісти	-	2%	14,5%	33,3%	31,8%	19%

Висновки:

- Місцева влада визначає вплив профорієнтації на вибір освітньої траєкторії: значною мірою (57,1%), суттєво (28,6%);
- Представники ЗЗСО та ЗПО: частково (52%), значною мірою (34%);

- Батьки учнів 10-18 р.: частково (38,6%), значною мірою (30,1%), важко відповісти (14,5%);
- Місцеві роботодавці: значною мірою (33,3%), радше ні (33,3%), важко відповісти (33,3%);
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): частково (32,7%), важко відповісти (31,8%);
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): значною мірою (33,3%), частково (28,6%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Місцева влада найактивніше визнає суттєвий вплив профорієнтації на вибір освітньої траєкторії (85,7%), що свідчить про стратегічне бачення її ролі в реформі освіти.
- Освітняни мають збалансовану позицію: більшість вважає, що профорієнтація частково або значною мірою впливає (96%).
- Батьки демонструють розподілену думку: майже половина визнає сильний вплив (44,5%), але понад чверть не мають чіткої позиції (26,4%), що вказує на потребу в роз'ясненні ролі профорієнтації.
- Роботодавці розділилися: частина визнає вплив, але така ж частка або не визначилась, або заперечує його, що свідчить про слабкий зв'язок бізнесу з освітніми процесами.
- Учні визнають вплив профорієнтації (11,8% вважають його суттєвим), але третина не може визначитися — це сигнал про недостатню ефективність профорієнтаційної роботи.
- Випускники оцінюють вплив профорієнтації дещо вище, ніж учні, але все ще недостатньо — лише 38,1% визнають його суттєвим, що свідчить про потребу в більш практичному та адресному підході.

Існує розрив між сприйняттям профорієнтації владою та освітянами і реальним досвідом учнів та випускників. Це вимагає перезавантаження профорієнтаційної роботи, її адаптації до потреб молоді та активного залучення роботодавців як партнерів.

1.7. Роль профорієнтації у збереженні молоді в громаді

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення ролі профорієнтації у збереженні молоді в громаді представлені у табл. 8.

Таблиця 8. Роль профорієнтації у збереженні молоді в громаді, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Чи вважаєте Ви, що якісна профорієнтаційна робота у громаді сприяє тому, що молодь залишатиметься жити й працювати у громаді?	Чи вважаєте Ви, що якісна профорієнтаційна робота у громаді сприяє тому, що молодь залишатиметься жити й працювати у громаді?	Чи вважаєте Ви, що якісна профорієнтаційна підтримка може вплинути на те, що Ваша дитина залишиться жити й працювати у громаді?	Чи вважаєте Ви, що якісна профорієнтаційна робота у громаді сприяє тому, що молодь залишатиметься жити й працювати у громаді?	Чи може, на твою думку, профорієнтаційна підтримка вплинути на те, щоб ти залишився/лась жити й працювати у своїй громаді?	На Вашу думку, чи вплинула профорієнтаційна підтримка на те, що Ви залишитесь жити й працювати у своїй громаді?
Так	57,1%	24%	27,7%	33,3%	15,5%	9,5%

Швидше так	42,9%	40%	28,9%	66,7%	22,7%	38,1%
Швидше ні	-	12%	13,3%	-	12,7%	9,5%
Ні	-	8%	9,6%	-	16,4%	23,8%
Важко відповісти	-	16%	20,5%	-	32,7%	19%

Висновки:

- Місцева влада визначає вплив профорієнтації на вибір освітньої траєкторії: так (57,1%), швидше так (42,9%).
- Представники ЗЗСО та ЗПО: швидше так (40%), так (24%), важко відповісти (16%).
- Батьки учнів 10-18 р.: швидше так (27,7%), так (28,9%), важко відповісти (20,5%).
- Місцеві роботодавці: швидше так (66,7%).
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): важко відповісти (32,7%), швидше так (22,7%).
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): швидше так (38,1%), ні (23,8%), важко відповісти (19%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Місцева влада повністю переконана, що якісна профорієнтація сприяє збереженню молоді в громаді (100%), що свідчить про стратегічне бачення її ролі у розвитку громади.
- Освітняни також демонструють високу підтримку (80%), але частина респондентів не визначилась або заперечує вплив, що вказує на потребу в узгодженні підходів.
- Батьки мають віру в ефективність профорієнтації (55,4%), але майже чверть сумнівається в її впливі, що свідчить про потребу в більшій комунікації з батьками.
- Роботодавці переконані, що якісна профорієнтація сприяє збереженню молоді в громаді (100%).
- Учні мають низький рівень віри в те, що профорієнтація впливає на їхнє рішення залишитися в громаді (38,2%), а третина учнів узагалі не може визначитися — це сигнал про недостатню ефективність профорієнтаційної роботи.
- Випускники більш схильні визнавати вплив підтримки, ніж учні, але водночас мають високий рівень скепсису (33,3% відповіли «Ні» або «Швидше ні»).

Існує розрив між очікуваннями влади та освітян і реальним сприйняттям молоддю. Це вимагає переформатування профорієнтаційної роботи, її адаптації до потреб молоді, а також активного залучення бізнесу як партнера у формуванні локальних кар'єрних перспектив.

1.8. Професійне самоусвідомлення

Результати опитування 2 цільових аудиторій щодо стану професійного самоусвідомлення представлені у табл. 9.

Таблиця 9. Професійне самоусвідомлення, %

Варіанти відповідей	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
	Чи ти вже визначився/лась з тим, у якій професії або сфері хочеш працювати в майбутньому?	Чи відповідає обрана Вами спеціальність/професія тим мріям і уявленням про майбутню професію, які Ви мали під час навчання у школі?

Так	29,1%	42,9%
Швидше так	26,4%	23,8%
Швидше ні	23,6%	14,3%
Ні	13,6%	9,5%
Важко відповісти	7,3%	9,5%

Висновки:

- Учні ЗЗСО (10-18 р.): так (29,1%), швидше так (26,4%).
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): так (42,9%), швидше так (23,8%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Рівень визначеності з професією зростає з віком: серед випускників 66,7% відповіли «Так» або «Швидше так», тоді як серед учнів — лише 55,5%. Це свідчить про поступове формування професійної ідентичності.
- Випускники частіше підтверджують відповідність обраної професії своїм шкільним уявленням (42,9% — «Так»), що свідчить про певну узгодженість між мріями та реальністю.
- Учні мають більше сумнівів: 37,2% відповіли «Швидше ні» або «Ні», що вказує на потребу в активній профорієнтаційній підтримці.
- Високий рівень невизначеності серед молоді: 7,3% учнів і 9,5% випускників не змогли відповісти, що свідчить про недостатню поінформованість або відсутність впевненості у виборі.
- Профорієнтація має потенціал: дані підтверджують, що з віком і досвідом молодь краще усвідомлює свої професійні наміри, але процес потребує підтримки на ранніх етапах.

Загальний висновок: Необхідно посилити профорієнтаційну роботу з учнями, щоб зменшити рівень невизначеності та допомогти їм сформулювати реалістичне бачення майбутньої професії ще до випуску зі школи.

Висновки до блоку 1. “Контекст профорієнтації”

Загальні тенденції:

- Родина є головним чинником впливу на професійне самовизначення та джерелом інформації про професії для всіх груп респондентів.
- Власний досвід, інтереси та хобі посідають друге місце за значущістю, особливо серед учнів та випускників.
- Соціальні мережі та інтернет мають вагомий вплив, особливо для молоді та роботодавців, але дорослі оцінюють їх більш стримано.
- Рівень заробітної плати — ключовий пріоритет при виборі професії для всіх аудиторій.
- Інтерес до професії / самореалізація — другий за важливістю критерій, особливо для учнів, батьків та випускників.
- Поради батьків залишаються значущими для влади, освітян та самих батьків, але менш важливі для молоді.

- Зв'язок профорієнтації з реформою старшої профільної школи визнають переважно влада та освітяни; батьки часто не знають суті реформи.

Позитивні аспекти:

- Висока роль родини та особистих інтересів свідчить про стійку підтримку молоді у виборі професії.
- Значний інтерес до самореалізації та інтересу до професії демонструє прагнення молоді до розвитку та пошуку сенсу в роботі.
- Визнання важливості профорієнтаційних заходів владою та освітянами створює потенціал для їхнього розвитку.
- Роботодавці активно виділяють фактори кар'єрного росту, дистанційної роботи та прикладу успішних знайомих, що може стати основою для партнерства з освітою.

Проблеми та виклики:

- Недооціненість профорієнтаційних заходів серед молоді та батьків..
- Розрив у сприйнятті джерел інформації: влада та освітяни роблять ставку на заходи, тоді як молодь орієнтується на інтернет та соцмережі.
- Фінансова мотивація домінує над інтересом до професії у частини дорослих, що може призводити до конфлікту цінностей між поколіннями.
- Низька поінформованість батьків про реформу старшої профільної школи — бар'єр для її підтримки.
- Відмінності у пріоритетах: престижність професії важлива для влади та освітян, але мало значуща для молоді.

Перспективи:

- Розвиток якісного онлайн-контенту з профорієнтації (сайти, тести, інтерактивні платформи), що відповідає запитам молоді.
- Модернізація профорієнтаційних заходів із залученням учнів та випускників, інтеграція сучасних форматів (воркшопи, стажування, проєктна діяльність).
- Партнерство з роботодавцями для створення реальних можливостей кар'єрного росту, стажувань та практик.
- Підвищення обізнаності батьків про реформу старшої профільної школи через інформаційні кампанії.
- Баланс між фінансовими та особистісними факторами у профорієнтації: поєднання прагматичних та ціннісних орієнтирів.

Важливі спостереження:

- Молодь прагне самостійності у виборі професії, менше покладаючись на поради дорослих.
- Випускники мислять більш прагматично, орієнтуючись на реальні можливості працевлаштування.
- Влада та освітяни схильні переоцінювати традиційні інструменти профорієнтації, тоді як молодь шукає інформацію у цифровому середовищі.
- Є потреба у системному узгодженні підходів між усіма стейкхолдерами для ефективної реалізації реформи профільної школи.

БЛОК 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ

2.1. Загальна пріоритетність профорієнтації

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення загальної пріоритетності профорієнтації у громаді представлені у табл. 10.

Таблиця 10. Загальна пріоритетність профорієнтації, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Наскільки, на Вашу думку, профорієнтація дітей та молоді є пріоритетною у Вашій громаді?	Наскільки, на Вашу думку, профорієнтація дітей та молоді є пріоритетною у Вашій громаді?	Наскільки, на Вашу думку, профорієнтація дітей та молоді є пріоритетною у Вашій громаді?	Наскільки, на Вашу думку, профорієнтація дітей та молоді є пріоритетною у Вашій громаді?	Наскільки, на твою думку, важлива для вашої громади допомога дітям та підліткам у виборі майбутньої професії?	Наскільки, на Вашу думку, профорієнтація дітей та молоді є пріоритетною у Вашій громаді?
Зовсім не пріоритетна	-	-	15,7%	33,3%	4,5%	-
Швидше не пріоритетна	-	12%	20,5%	-	9,1%	14,3%
Скоріше пріоритетна	57,1%	58%	24,1%	-	42,7%	61,9%
Один із ключових пріоритетів	42,9%	20%	4,8%	33,3%	30,9%	9,5%
Важко відповісти	-	10%	34,9%	33,3%	12,7%	14,3%

Висновки:

- Місцева влада: скоріше пріоритетна - 57,1%, ключовий пріоритет - 42,9%.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: скоріше пріоритетна - 58%, ключовий пріоритет - 20%.
- Батьки учнів 10-18 р.: важко відповісти - 34,1%, скоріше пріоритетна - 24,1%, швидше не пріоритетна - 20,5%.
- Місцеві роботодавці: ключовий пріоритет - 33,3%, зовсім не пріоритетна - 33,3%, важко відповісти - 33,3%.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): скоріше пріоритетна - 42,7%, ключовий пріоритет - 30,9%.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): скоріше пріоритетна - 61,9%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Молодь (учні та випускники) чітко усвідомлює важливість профорієнтації, що свідчить про їхню потребу в підтримці при виборі професії.
- Місцева влада та освітяни визнають профорієнтацію як важливий напрямок, що створює основу для розвитку відповідної політики.
- Батьки та роботодавці демонструють низьку залученість або невизначеність щодо ролі профорієнтації, що може свідчити про недостатню поінформованість або відсутність системної взаємодії.

- Високий відсоток «Важко відповісти» серед батьків і роботодавців вказує на потребу в просвітницьких заходах та комунікації щодо значення профорієнтації для громади.

2.2. Наявність стратегічних документів / планування

Результати опитування 4 цільових аудиторій щодо визначення наявності стратегічних документів, пов'язаних з профорієнтаційною діяльністю в громаді, представлені у табл. 11.

Таблиця 11. Наявність стратегічних документів / планування, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці
Варіанти відповідей	Чи має громада затверджені документи (стратегію розвитку, програму, план дій), де профорієнтація визначена як окремий напрям?	Чи має Ваш заклад освіти затверджені документи (стратегію розвитку, програму, план дій), де профорієнтація визначена як окремий напрям?	Чи має школа, в якій навчається Ваша дитина, план або програму профорієнтаційної роботи?	Чи є у вашій громаді офіційні документи або домовленості, які визначають спільну роботу закладів освіти та місцевих роботодавців у сфері профорієнтації?
Так	57,1%	40%	13,5%	33,3%
В процесі розроблення	-	34%	6%	-
Ні	28,6%	4%	13,3%	-
Важко відповісти	14,3%	22%	67,5%	66,7%

Висновки:

- Місцева влада: зазначають, що мають затверджені документи - 57,1%.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: так - 40%, в процесі розробки - 34%.
- Батьки учнів 10-18 р.: важко відповісти - 67,5%.
- Місцеві роботодавці: важко відповісти - 66,7%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Найвищий рівень стратегічного планування у місцевої влади - 57,1% респондентів зазначили, що мають затверджені документи, де профорієнтація визначена як окремий напрям.
- Освітні заклади (ЗЗСО та ЗПО) демонструють помірну активність: 40% мають документи, ще 34% — у процесі розроблення.
- Батьки учнів демонструють низьку обізнаність: 67,5% не знають, чи існує план профорієнтації у школі, лише 13,5% підтвердили наявність таких документів, що може бути свідченням слабкої комунікації між школою та батьками.
- Місцеві роботодавці здебільшого не поінформовані: 66,7% не можуть відповісти, чи є документи про співпрацю з освітою.

2.3. Інформаційні профорієнтаційні заходи / участь

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо практик проведення інформаційних профорієнтаційних заходів у громаді подано в таблиці 12.

Таблиця 12. Інформаційні профорієнтаційні заходи / участь, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Які інформаційні профорієнтаційні заходи для дітей і підлітків проводяться у Вашій територіальній громаді? (Можна обрати декілька варіантів)	Які інформаційні профорієнтаційні заходи для дітей і підлітків проводяться у Вашому закладі освіти? (Можна обрати декілька варіантів)	У яких інформаційних профорієнтаційних заходах брала участь Ваша дитина? (Можна обрати декілька варіантів)	Які інформаційні профорієнтаційні заходи для дітей і підлітків проводяться Вашим підприємством, установою, організацією? (Можна обрати декілька варіантів)	У яких інформаційних профорієнтаційних заходах ти брав/ла участь? (Можна обрати декілька варіантів)	У яких інформаційних профорієнтаційних заходах Ви брали участь, коли навчалися в школі? (Можна обрати декілька варіантів)
Профорієнтаційні уроки	85,7%	74%	8,4%	-	17,3%	28,6%
Тематичні лекції	14,3%	34%	10,8%	-	9,1%	23,8%
Презентації професій або галузей	57,1%	60%	19,3%	33,3%	14,5%	33,3%
Зустрічі з фахівцями різних сфер (онлайн / офлайн)	100%	76%	16,9%	33,3%	19,1%	38,1%
Зустрічі з випускниками громади	28,6%	24%	3,6%	33,3%	11,8%	19%
Інформаційні дні / тижні професій	28,6%	26%	9,6%	-	6,4%	4,8%
Онлайн-курси	-	6%	3,6%	-	12,7%	9,5%
Профорієнтаційні вебінари	14,3%	14%	2,4%	-	6,4%	14,3%
Розповсюдження буклетів, брошур, інформаційних матеріалів	14,3%	36%	4,8%	33,3%	10,9%	33,3%
Жоден із перелічених	-	-	34,9%	66,7%	28,2%	9,5%
Важко відповісти	-	6%	31,3%	-	29,1%	9,5%

Висновки:

- Місцева влада: зустрічі з фахівцями - 100% та профорієнтаційні уроки - 85,7%, презентації професій - 57,1%. Меншою мірою — лекції, буклети, вебінари (14,3–28,6%).
- Представники ЗЗСО та ЗПО: зустрічі з фахівцями - 76%, профорієнтаційні уроки - 74%, презентації професій - 60%.
- Батьки учнів 10-18 р.: найчастіше згадуються презентації професій - 19,3% та зустрічі з фахівцями - 16,9%. Високий рівень невизначеності: 31,3% - «важко відповісти», 34,9% — «жоден із перелічених».
- Місцеві роботодавці: презентації професій - 33,3%, зустрічі з фахівцями - 33,3%, буклети - 33,3%, 66,7% відповіли «жоден із перелічених». Це може свідчити про обмежену участь роботодавців у профорієнтаційних заходах.

- Учні ЗЗСО (10-18 р.): зустрічі з фахівцями - 19,1%, профорієнтаційні уроки - 17,3%, презентації професій - 14,5%. 28,2% - відповіли «жоден із перелічених», 29,1% — «важко відповісти». Це може свідчити про низький рівень залучення та обізнаності учнів.
- Випускники ЗЗСО (14-22 р.): зустрічі з фахівцями - 38,1%, презентації професій - 33,3%, буклети - 33,3%, профорієнтаційні уроки - 28,6%, лекції - 23,8%. Випускники демонструють більшу обізнаність, ніж учні та батьки.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Найбільш поширені формати: профорієнтаційні уроки, презентації професій та зустрічі з фахівцями різних сфер.
- Зустрічі з фахівцями мають найвищий рівень охоплення — їх відзначили всі групи, особливо місцева влада - 100%, освітяни - 76% та випускники - 38,1%.
- Презентації професій/галузей активно проводяться як освітніми закладами - 60%, так і роботодавцями - 33,3%, а також згадуються учнями та випускниками.
- Профорієнтаційні уроки залишаються традиційним і найчастіше використовуваним форматом у закладах освіти та громаді.
- Учні та випускники найчастіше згадують участь у зустрічах з фахівцями та презентаціях професій.
- Значна частка учнів - 28,2% та батьків - 34,9% зазначають, що діти не брали участі у жодному заході, або їм важко відповісти (29,1% учнів, 31,3% батьків).
- Місцеві роботодавці: участь обмежена, але стабільна у трьох напрямках: презентації професій, зустрічі з фахівцями, розповсюдження буклетів (по 33,3%). Більшість респондентів - 66,7% зазначили, що не проводять жодних заходів.
- Освітні заклади системно проводять уроки, зустрічі з фахівцями, презентації професій, але менш активно використовують онлайн-інструменти.

Таким чином, профорієнтаційні заходи у громадах і школах зосереджені переважно на традиційних формах (уроки, зустрічі, презентації), тоді як сучасні онлайн-інструменти залишаються малопоширеними.

2.4. Діагностичні профорієнтаційні заходи / участь

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо практик проведення діагностичних профорієнтаційних заходів у громаді подано в таблиці 13.

Таблиця 13. Діагностичні профорієнтаційні заходи / участь, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Які діагностичні профорієнтаційні заходи для дітей і підлітків проводяться у Вашій територіальній	Які діагностичні профорієнтаційні заходи для дітей і підлітків проводяться у Вашому закладі освіти? (Можна	У яких діагностичних профорієнтаційних заходах брала участь Ваша дитина? (Можна	Які діагностичні профорієнтаційні заходи для дітей і підлітків проводяться Вашим підприємством,	У яких діагностичних профорієнтаційних заходах ти брав/ла участь? (Можна обрати	У яких діагностичних профорієнтаційних заходах Ви брали участь, коли навчалися в школі? (Можна

	громаді? (Можна обрати декілька варіантів)	обрати декілька варіантів)	варіантів)	установою, організацією? (Можна обрати декілька варіантів)	варіантів)	обрати декілька варіантів)
Онлайн-тести з профорієнтації	28,6%	34%	12%	-	18,2%	52,4%
Тести щодо здібностей, інтересів, типів особистості	85,7%	60%	9,6%	33,3%	26,4%	33,3%
Анкети та опитування щодо професійних намірів	57,1%	66%	9,6%	-	13,6%	42,9%
Консультації з психологом	71,4%	26%	2,4%	-	8,2%	9,5%
Індивідуальні консультації з кар'єрним радіником / наставником	42,9%	24%	3,6%	-	5,5%	-
Ведення портфоліо досягнень	14,3%	4%	1,2%	-	6,4%	-
Жоден із перелічених	-	2%	51,8%	33,3%	38,2%	23,8%
Важко відповісти	-	14%	26,5%	33,3%	25,5%	14,3%

Висновки:

- Місцева влада: тести щодо здібностей – 85,7%, консультації з психологом – 71,4% анкети та опитування щодо професійних намірів – 57,1%.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: анкети та опитування щодо професійних намірів – 66%, тести щодо здібностей – 60%, онлайн-тести з профорієнтації – 34 %.
- Батьки учнів 10-18 р.: жоден із перелічених – 51,8%, важко відповісти – 26,5%, онлайн-тести з профорієнтації – 12%.
- Місцеві роботодавці: жоден із перелічених – 33,3%, важко відповісти – 33,3%, тести щодо здібностей – 33,3%.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): жоден із перелічених – 38,2%, тести щодо здібностей – 26,4%, важко відповісти – 25,5%.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): онлайн-тести з профорієнтації – 52,4 %, анкети та опитування щодо професійних намірів – 42,9%, тести щодо здібностей – 33,3%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Тести здібностей та інтересів — ключовий формат, який визнають усі групи (особливо влада та освітяни).
- Анкети та опитування — поширені серед представників влади, освітян і випускників, менше серед учнів та батьків.
- Онлайн-тести — популярні серед випускників та освітян, але менш серед інших груп респондентів.
- Більше половини батьків зазначають, що діти не брали участі у жодному заході, демонструють високий рівень невизначеності - 26,5% та лише 12% згадали про

участь в онлайн-тестах. Це свідчить про низьку поінформованість та залученість батьків.

- Учні ЗЗСО демонструють високий рівень неучасті (38,2%) та невизначеності (25,5%). Це показує, що значна частина учнів не має досвіду діагностичних практик.
- Участь місцевих роботодавців у діагностичних заходах обмежена й несистемна. Таким чином, діагностичні заходи у громадах та школах зосереджені на тестах і анкетах, але рівень участі дітей, батьків та роботодавців залишається низьким, тоді як випускники демонструють більший досвід у сучасних цифрових інструментах.

2.5. Практичні профорієнтаційні заходи / участь

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо практик проведення практичних профорієнтаційних заходів у громаді подано в таблиці 14.

Таблиця 14. Практичні профорієнтаційні заходи / участь, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Які практичні профорієнтаційні заходи для дітей і підлітків проводяться у Вашій територіальній громаді? (Можна обрати декілька варіантів)	Які практичні профорієнтаційні заходи для дітей і підлітків проводяться у Вашому закладі освіти? (Можна обрати декілька варіантів)	У яких практичних профорієнтаційних заходах брала участь Ваша дитина? (Можна обрати декілька варіантів)	Які практичні профорієнтаційні заходи для дітей і підлітків проводяться Вашим підприємством, установою, організацією? =	У яких практичних профорієнтаційних заходах Ви брали участь? (Можна обрати декілька варіантів)	У яких практичних профорієнтаційних заходах Ви брали участь, коли навчалися в школі? (Можна обрати декілька варіантів)
Екскурсії на підприємства, установи, організації	100%	86%	30,1%	66,7%	35,5%	57,1%
Майстер-класи, демонстрації професій	71,4%	54%	22,9%	33,3%	32,7%	47,6%
Практичні заняття за участі фахівців	57,1%	34%	7,2%	33,3%	9,1%	23,8%
Профорієнтаційні гуртки, клуби	71,4%	30%	7,2%	-	12,7%	-
Профорієнтаційні проекти	57,1%	30%	4,8%	-	4,5%	4,8%
Ярмарки професій	28,6%	28%	9,6%	33,3%	14,5%	4,8%
Короткострокові стажування, практика	14,3%	2%	2,4%	33,3%	3,6%	0
Жоден із перелічених	-	2%	39,8%	-	26,4%	23,8%
Важко відповісти	-	8%	18,1%	33,3%	23,6%	4,8%

Висновки:

- Місцева влада: екскурсії на підприємства — 100%, майстер-класи — 71,4%, профорієнтаційні гуртки та клуби — 71,4%, практичні заняття з фахівцями — 57,1%, профорієнтаційні проекти — 57,1%.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: екскурсії на підприємства — 86%, майстер-класи — 54%, практичні заняття з фахівцями — 34%.
- Батьки учнів 10-18 р.: екскурсії на підприємства — 30,1%, майстер-класи — 22,9%, жоден із перелічених — 57,1%.
- Місцеві роботодавці: екскурсії на підприємства — 66,7%, майстер-класи — 33,3%, практичні заняття з фахівцями — 33,3%, практичні заняття з фахівцями — 33,3%;
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): екскурсії на підприємства — 35,5%, майстер-класи — 32,7%, жоден із перелічених — 26,4%.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): екскурсії на підприємства — 57,1%, майстер-класи — 47,6%, практичні заняття з фахівцями — 23,8%, жоден із перелічених — 23,8%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Екскурсії на підприємства — найпоширеніший формат серед усіх груп респондентів (100% - 30,1%).
- Майстер-класи — другий за популярністю практичний формат, підтримується більшістю груп (22,9% - 71,4%).
- Практичні заняття — стабільно згадуються представниками влади, освітянами, випускниками, місцевими підприємцями, але з нижчим рівнем участі.
- Також батьки, учні та випускники демонструють низьку поінформованість та обмежену участь у більшості заходів.

2.6. Ефективність профорієнтаційної роботи в територіальній громаді

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення ефективності профорієнтаційної роботи в територіальній громаді подано в таблиці 15. (Шкала від 1 до 5, де 1 – профорієнтаційна робота не здійснюється взагалі, а 5 – вона здійснюється максимально ефективно.)

Таблиця 15. Ефективність профорієнтаційної роботи в територіальній громаді, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Оцініть наскільки ефективною, на Вашу думку, є профорієнтаційна робота в громаді загалом?	Оцініть наскільки ефективною, на Вашу думку, є профорієнтаційна робота в громаді загалом?	Оцініть наскільки ефективною, на Вашу думку, є профорієнтаційна робота в громаді загалом?	Оцініть наскільки ефективною, на Вашу думку, є профорієнтаційна робота в громаді загалом?	Оцініть наскільки добре у вашій громаді проводять профорієнтаційну роботу?	Оцініть наскільки добре у вашій громаді проводять профорієнтаційну роботу?
1 - не здійснюється взагалі	-	8%	27,7%	-	13,6%	4,8%
2	-	8%	22,9%	33,3%	15,5%	-
3	14,3%	26%	26,5%	33,3%	36,4%	47,6%

4	57,1%	40%	16,9%	33,3%	26,4%	19%
5- здійснюється максимально ефективно	28,6%	18%	6%	-	8,2%	28,6%

Висновки:

- Місцева влада: 57,1% — рівень 4 (добре), 28,6% — рівень 5 (максимально ефективно).
- Представники ЗЗСО та ЗПО: рівень 4 (добре) — 40%, рівень 3 (помірно) — 26%;
- Батьки учнів 10-18 р.: 27,9% — рівень 1 (не здійснюється взагалі), 22,9% — рівень 2 (неефективна).
- Місцеві роботодавці: рівень 2 (неефективна) — 33,3%, рівень 3 (помірно) — 33,3%, рівень 4 (добре) — 33,3%.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): рівень 3 (помірно) — 36,4%, рівень 4 (добре) — 26,4%.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): рівень 3 (помірно) — 36,4%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Рівень 3 (задовільно) — найпоширеніша оцінка серед усіх груп, крім місцевої влади.
- Низький рівень оцінки (1–2) — характерний для батьків.
- Рівень 5 (максимально ефективно) — найчастіше обирають місцева влада та випускники.
- Місцева влада оцінює свою роботу значно вище, ніж інші аудиторії.
- Батьки та учні демонструють найнижчий рівень задоволеності профорієнтаційною роботою.
- Випускники мають більш позитивне сприйняття, ніж учні.
- Роботодавці оцінюють роботу помірно, але не вважають її ефективною.

Таким чином, ефективність профорієнтаційної роботи в громаді сприймається нерівномірно: організатори (влада, освітяни) оцінюють її позитивно, тоді як цільові групи — особливо батьки та учні — демонструють критичне ставлення, що свідчить про потребу в покращенні комунікації, доступності та практичній цінності заходів.

2.7. Ефективність профорієнтаційної роботи в закладах освіти громади

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення ефективності профорієнтаційної роботи в закладах освіти громади подано в таблиці 16. (Шкала від 1 до 5, де 1 – профорієнтаційна робота не здійснюється взагалі, а 5 – вона здійснюється максимально ефективно.)

Таблиця 16. Ефективність профорієнтаційної роботи в закладах освіти громади, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
--	---------------	-----------------------------	--------------------------	------------------------	-------------------------	--

	Оцініть наскільки ефективною, на Вашу думку, є профорієнтаційн а робота в закладах освіти громади?	Оцініть наскільки ефективною, на Вашу думку, є профорієнтаційн а робота в закладах освіти громади?	Оцініть наскільки ефективною, на Вашу думку, є профорієнтаційн а робота в закладах освіти громади?	Оцініть наскільки ефективною, на Вашу думку, є профорієнтаційн а робота в закладах освіти громади?	Оцініть наскільки добре у вашій школі проводять профорієнтаційн у роботу?	Оцініть наскільки добре у вашій школі проводять профорієнтаційн у роботу?
1 - не здійснюється взагалі	-	4%	25,3%	-	12,7%	-
2	-	8%	18,1%	33,3%	21,8%	9,5%
3	-	22%	34,9%	33,3%	31,8%	47,6%
4	71,4%	46%	16,9%	33,3%	22,7%	14,3%
5- здійснюється максимально ефективно	28,6%	20%	4,8%	-	10,9%	28,6%

Висновки:

- Місцева влада: рівень 4 – 71,4%;
- Представники ЗЗСО та ЗПО: рівень 4 – 46%;
- Батьки учнів 10-18 р.: рівень 3 – 34,9%, рівень 1 – 25,3%;
- Місцеві роботодавці: рівень 2 – 33,3%, рівень 3 – 33,3%, рівень 4 – 33,3%;
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): рівень 3 – 31,8%;
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): рівень 3 – 31,8%, рівень 5 – 28,6%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Рівень 3 (задовільно) — найпоширеніша оцінка серед учнів, випускників, роботодавців.
- Рівень 4 (добре) — домінує серед місцевої влади та освітян.
- Місцева влада оцінює роботу освітніх закладів значно вище, ніж інші аудиторії.
- Батьки демонструють найнижчий рівень задоволеності.
- Учні висловлюють змішані оцінки, з перевагою середнього рівня.
- Випускники більш позитивно оцінюють роботу, ніж учні.
- Роботодавці не вважають роботу максимально ефективною, але визнають її наявність.

Таким чином, ефективність профорієнтаційної роботи в закладах освіти громади сприймається неоднозначно: організатори (влада, освітяни) оцінюють її позитивно, тоді як цільові групи — особливо батьки та учні — демонструють критичне ставлення, що свідчить про потребу в покращенні змісту, доступності та результативності заходів.

Висновки до блоку 2. “Організація профорієнтації”

Загальні тенденції:

- Профорієнтація визнається важливою, особливо місцевою владою, освітянами, учнями та випускниками.
- Наявність стратегічних документів підтверджується переважно владою та освітніми закладами, але майже невідома батькам і роботодавцям.

- Інформаційні заходи зосереджені на традиційних форматах: уроки, презентації, зустрічі з фахівцями.
- Діагностичні заходи (тести, анкети) проводяться освітянами та владою, але участь учнів і батьків обмежена.
- Практичні заходи (екскурсії, майстер-класи) активно підтримуються владою та освітянами, але менш доступні для молоді.
- Ефективність профорієнтаційної роботи оцінюється неоднозначно, з перевагою середніх балів.

Позитивні аспекти:

- Висока активність місцевої влади у стратегічному плануванні, організації заходів та оцінці ефективності.
- Освітні заклади демонструють системну роботу: уроки, зустрічі, презентації, тести, анкети.
- Випускники мають досвід застосування сучасних онлайн-інструментів, що свідчить про їхню адаптивність.
- Екскурсії на підприємства — найпоширеніший практичний формат, підтримується всіма групами респондентів.
- Зустрічі з фахівцями — найвпізнаваніший інформаційний формат серед усіх респондентів.

Проблеми та виклики:

- Низька поінформованість батьків і роботодавців щодо стратегічних документів та участі дітей у заходах.
- Високий рівень невизначеності серед батьків, учнів і роботодавців («важко відповісти», «жоден із перелічених»).
- Обмежена участь молоді у діагностичних заходах, особливо у консультаціях з психологом чи кар'єрним радником.
- Слабке використання сучасних онлайн-інструментів (курси, вебінари, онлайн-тести) у школах і громаді.
- Практичні формати, як стажування чи проекти, залишаються малопоширеними, особливо серед молоді.

Перспективи:

- Розширення використання онлайн-інструментів (тести, курси, вебінари) для діагностики та інформування.
- Активніше залучення роботодавців до практичних заходів, стажувань, проектів.
- Покращення комунікації з батьками щодо профорієнтаційної роботи в школах.
- Інтеграція профорієнтації у стратегічні документи громади та закладів освіти з чіткими механізмами реалізації.
- Розвиток індивідуального супроводу (кар'єрні консультації, портфоліо досягнень) для учнів.

Важливі спостереження:

- Молодь усвідомлює потребу в підтримці, але не завжди має доступ до якісних заходів.

- Влада та освітяни — ключові драйвери профорієнтації, але потребують підтримки з боку батьків і бізнесу.
- Випускники — потенційні партнери у розробці сучасних форматів профорієнтації, з огляду на їхній досвід.

БЛОК 3. ІНКЛЮЗІЯ ТА ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ

3.1. Врахування потреб різних категорій дітей

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення стану врахування у профорієнтаційній роботі громади потреб різних категорій дітей подано в таблиці 17.

Таблиця 17. Врахування потреб різних категорій дітей, %

Варіанти відповідей	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
	Чи враховують профорієнтаційні заходи громади потреби всіх категорій дітей (зокрема дітей з особливими освітніми потребами, дітей з родин ВПО, дітей у складних життєвих обставинах)?	Чи враховують профорієнтаційні заходи у вашому закладі потреби всіх категорій дітей з особливими освітніми потребами, дітей з родин ВПО, дітей у складних життєвих обставинах)?	Чи забезпечує школа Вашої дитини рівні можливості для участі в профорієнтаційних заходах для всіх учнів, зокрема для дітей з особливими освітніми потребами та інших вразливих груп?	Чи враховують, на Вашу думку, профорієнтаційні заходи громади потреби різних категорій дітей, зокрема дітей з особливими освітніми потребами та інших вразливих груп?	Чи можуть усі учні вашої школи, у тому числі ті, хто має особливі освітні потреби, брати участь у профорієнтаційних заходах на рівних умовах?	Чи враховували профорієнтаційні заходи у Вашій школі потреби всіх категорій учнів, зокрема дітей з особливими освітніми потребами та інших вразливих груп?
Так, повністю	42,9%	34%	16,9%	33,3%	32,7%	28,6%
Частково	57,1%	42%	42,9%	-	29,1%	28,6%
Ні	-	4%	42,9%	-	5,5%	14,3%
Важко відповісти	-	18%	42,9%	66,7%	24,5%	28,6%
Не проводяться	-	2%	8,4%	-	8,2%	-

Висновки:

- Місцева влада: 100% вважають, що потреби враховуються: 42,9% — повністю, 57,1% — частково.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: відносно збалансовані відповіді: 42% — так, повністю, 43% — частково.
- Батьки учнів 10-18 р. найвищий рівень невизначеності: важко відповісти — 36,2%, частково — 43,1%.
- Місцеві роботодавці: важко відповісти — 66,7%.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): так, повністю — 32,7%, частково — 29,1%, важко відповісти — 24,5%.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): так, повністю — 28,6%, частково — 28,6%, важко відповісти — 28,6%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Більшість груп визнає часткове врахування потреб — це свідчить про наявність зусиль, але недостатню системність.

- Найвищий рівень упевненості — у представників влади, що може свідчити про розрив між управлінським баченням і реальним досвідом учасників освітнього процесу.
- Батьки та роботодавці демонструють найвищу невизначеність — понад третина не змогла оцінити рівень врахування потреб.
- Учні відзначають наявність бар'єрів — 8,2% вказали, що заходи взагалі не проводяться.

Хоча більшість респондентів визнає часткове врахування потреб різних категорій дітей, високий рівень невизначеності та розбіжності між групами свідчать про потребу в глибшій інтеграції принципів інклюзії, посиленні комунікації та моніторингу ефективності заходів для дітей різних категорій.

3.2. Гендерна рівність у профорієнтації

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення стану забезпечення гендерної рівності у профорієнтаційній роботі в громаді подано в таблиці 18.

Таблиця 18. Гендерна рівність у профорієнтації, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Чи проводяться у громаді заходи, спрямовані на подолання гендерних стереотипів при виборі професії?	Чи проводить Ваш заклад освіти заходи для подолання гендерних стереотипів при виборі професії?	Чи проводять у школі заходи, що допомагають уникати гендерних стереотипів у виборі професії?	Чи здійснює Ваше підприємство / установа / організація заходи, що сприяють подоланню гендерних стереотипів у професійній діяльності?	Чи проводять у вашій школі заходи, на яких пояснюють, що будь-яку професію можуть обирати і хлопці, і дівчата, незалежно від статі?	Чи проводили у Вашій школі заходи, на яких пояснюють, що будь-яку професію можуть обирати і хлопці, і дівчата, незалежно від статі?
Так, постійно	85,7%	42%	14,5%	33,3%	27,3%	42,9%
Так, але недостатньо	-	14%	7,2%	33,3%	13,6%	9,5%
Ні	-	4%	15,7%	33,3%	18,2%	33,3%
Важко відповісти	14,3%	38%	54,2%	-	19,1%	13,3%
Не проводяться	-	2%	8,4%	-	21,8%	-

Висновки:

- Місцева влада: 85,7% вважають, що гендерна рівність забезпечується постійно;
- Представники ЗЗСО та ЗПО: так, постійно — 42%, важко відповісти — 38%.
- Батьки учнів 10-18 р. найвищий рівень невизначеності: важко відповісти — 54%. Місцеві роботодавці рівномірний розподіл: так, постійно — 33,3%, так, але недостатньо — 33,3%, ні — 33,3%.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): так, постійно — 27,3%, не проводяться — 21,8%, важко відповісти — 19,1%;
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): так, постійно — 42,9%, ні — 33,3%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Місцева влада та випускники демонструють найвищу впевненість у забезпеченні гендерної рівності.
- Представники ЗЗСО та ЗПО визнають наявність заходів, але часто не можуть оцінити їхню ефективність.
- Батьки та учні мають найвищий рівень невизначеності та негативних оцінок — це може свідчити про недостатню прозорість і комунікацію.
- Роботодавці розділені у думках — третина вважає, що рівність не забезпечується.
- Учні частіше за інших вказують, що заходи не проводяться — 21,8%.

3.3. Основні бар'єри рівноправної участі

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення основних бар'єрів рівноправної участі дітей та підлітків у профорієнтаційних заходах громади подано в таблиці 19.

Таблиця 19. Основні бар'єри рівноправної участі, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Які бар'єри, на Вашу думку, заважають рівноправній участі дітей та підлітків у профорієнтаційних заходах? (Можна обрати декілька варіантів)	Які бар'єри, на Вашу думку, заважають учням Вашого закладу освіти брати участь у профорієнтаційних заходах на рівних умовах? (Можна обрати декілька варіантів)	Які перешкоди, на Вашу думку, заважають рівноправній участі дітей та підлітків у профорієнтаційних заходах? (Можна обрати декілька варіантів)	Які бар'єри Ви спостерігаєте (або припускаєте) щодо рівної участі дітей та підлітків у профорієнтаційних заходах? (Можна обрати декілька варіантів)	Що, на твою думку, заважає всім учням брати участь у профорієнтаційних заходах на рівних умовах? (Можна обрати декілька варіантів)	Які бар'єри Ви спостерігали у Вашій школі щодо рівного доступу усіх учнів до профорієнтаційних заходів? (Можна обрати декілька варіантів)
Недостатня підтримка педагогів	14,3%	4%	19,3%	-	15,5%	19%
Гендерні або соціальні стереотипи	42,9%	8%	8,4%	-	18,2%	-
Обмеженість підтримки або залучення батьків	28,6%	30%	6%	-	15,5%	4,8%
Обмеженість ресурсів	14,3%	30%	27,7%	33,3%	24,5%	19%
Недоступність для дітей з особливими освітніми потребами	-	6%	3,6%	33,3%	8,2%	9,5%
Територіальна недоступність / відсутність транспорту	28,6%	18%	6%	33,3%	5,5%	-
Низька поінформованість	42,9%	16%	43,4%	33,3%	20%	9,5%

Все добре, перешкод немає	14,3%	32%	8,4%	-	18,2%	38,1%
Важко відповісти	14,3%	16%	32,5%	33,3%	36,4%	33,3%
,%Інше	-	2%	8,4%	-	16,4%	-

Висновки:

- Місцева влада: визначають як основні бар'єри гендерні або соціальні стереотипи — 42,9% та низьку поінформованість — 42,9%, вказують на обмеженість залучення батьків — 28,6% і територіальну недоступність — 28,6%.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: найчастіше згадують обмеженість ресурсів — 30% і залучення батьків — 30%, вважають, що перешкод немає — 32%;
- Батьки учнів 10-18 р.: найвищий показник низької поінформованості — 43,4%, важко відповісти, — 32,5%, обмеженість ресурсів — 27,7 %.
- Місцеві роботодавці: однаково відзначають обмеженість ресурсів, недоступність для дітей з ООП, територіальну недоступність, низьку поінформованість та важко відповісти по 33,3%.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): важко відповісти — 36,4%, обмеженість ресурсів — 24,5% та важко відповісти — 20%.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): все добре, перешкод немає — 38,1%, важко відповісти — 33,3%, обмеженість ресурсів — 19%.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Обмеженість ресурсів — згадується всіма групами, особливо освітянами, батьками та учнями.
- Низька поінформованість — спільний бар'єр для більшості аудиторій, особливо влади, батьків і роботодавців.
- Важко відповісти — високий показник у всіх групах, що свідчить про недостатню прозорість або складність теми.
- Розбіжності між аудиторіями:
 - Місцева влада більше акцентує на стереотипах, тоді як освітяни — на ресурсах.
 - Батьки демонструють найвищу невизначеність і найменше згадують про залучення батьків, хоча це стосується їх безпосередньо.
 - Роботодавці не згадують про педагогічну підтримку чи стереотипи, але акцентують на доступності та ресурсах.
 - Випускники частіше, ніж учні, вважають, що перешкод немає. Це може свідчити про різне сприйняття ситуації до і після завершення навчання.

Отже, найпоширенішими бар'єрами є обмеженість ресурсів, низька поінформованість та невизначеність щодо рівності участі. Водночас, різні групи акцентують увагу на різних аспектах, що вимагає комплексного підходу до усунення бар'єрів.

3.4. Відкритість місцевих роботодавців до інклюзивних практик

Результати опитування місцевих роботодавців щодо визначення їхньої відкритості до інклюзивних практик у профорієнтаційній роботі в громаді подано в таблиці 20. (Шкала від 1 до 5, де 1 — зовсім не готові, а 5 — повністю готові.)

Таблиця 20. Відкритість місцевих роботодавців до інклюзивних практик, %

Варіанти відповідей	Місцеві роботодавці
	Наскільки Ваше підприємство/установа/організація готове розглядати можливість участі дітей та підлітків з особливими освітніми потребами (ООП) у короткострокових стажуваннях?
1 - зовсім не готові	-
2	33,3%
3	-
4	66,7%
5 - повністю готові	-

Висновки:

- Місцеві роботодавці: 66,7% опитаних оцінили свою готовність до участі дітей з особливими освітніми потребами у короткострокових стажуваннях на рівні 4, тобто, майже готові.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Переважна більшість роботодавців демонструє помірну відкритість до інклюзивних практик, але не повну впевненість.
- Жоден респондент не вказав повну готовність (5) — це свідчить про наявність бар'єрів або обмежень у реалізації інклюзивних стажувань.
- Відсутність нейтральної позиції (3) може свідчити про поляризоване сприйняття — або підтримка, або сумніви.
- Третина респондентів (33,3%) демонструє низький рівень готовності, що вказує на потребу в додатковій роботі з підвищення обізнаності та формування інклюзивної культури.

3.5. Можливості місцевих роботодавців щодо підтримки участі учнів з ООП в профорієнтаційних заходах

Результати опитування місцевих роботодавців щодо визначення їхньої можливості підтримки участі учнів з ООП у профорієнтаційних заходах подано в таблиці 21.

Таблиця 21. Можливості місцевих роботодавців щодо підтримки участі учнів з ООП в профорієнтаційних заходах, %

Варіанти відповідей	Місцеві роботодавці
	Що Ваша організація потенційно готова забезпечити для участі дітей та підлітків з ООП у профорієнтаційних заходах? (можна обрати декілька варіантів)
Адаптація завдань за змістом і складністю	33,3%
Гнучкий графік або скорочена тривалість активностей	33,3%
Супровід відповідального працівника/наставника з боку підприємства	66,7%

Співпраця з асистентом дитини/педагогом/соціальним працівником	-
Часткове облаштування простору (робочих місць) з урахуванням потреб	33,3%
У нас поки що немає можливості забезпечити додаткові адаптації	-
Не готова забезпечувати спеціальні умови	33,3%
Інше (вказіть, будь ласка)	-

Висновки:

- Місцеві роботодавці:
- Найбільш підтримувана форма — супровід наставника з боку підприємства (66,7%), що свідчить про готовність до персоналізованої підтримки.
- 33,3% роботодавців готові забезпечити:
адаптацію завдань за змістом і складністю,
гнучкий графік або скорочену тривалість активностей,
часткове облаштування робочого простору, або прямо заявляють про неготовність забезпечувати спеціальні умови.
- Відсутні відповіді щодо співпраці з асистентами дитини, соціальними працівниками, а також щодо інших форм підтримки.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Підприємства частково готові до інклюзивних практик, з перевагою на індивідуальний супровід, але з обмеженим охопленням інших форм підтримки.
- Третина роботодавців прямо заявляє про неготовність до спеціальних умов, що вказує на потребу в додатковій роботі з формування інклюзивної культури.
- Відсутність співпраці з освітніми або соціальними фахівцями свідчить про слабку міжсекторальну взаємодію.
- Рівень готовності до адаптацій — фрагментарний, що потребує системного підходу до підвищення обізнаності та ресурсного забезпечення.

3.6. Інфраструктурна готовність до інклюзивних заходів

Результати опитування місцевих роботодавців щодо визначення їхньої інфраструктурної готовності до інклюзивних заходів подано в таблиці 22. (Шкала 1–5: 1 – зовсім не придатна, 5 – повністю придатна).

Таблиця 22. Інфраструктурна готовність до інклюзивних заходів, %

Варіанти відповідей	Місцеві роботодавці
	Наскільки, на Вашу думку, поточна інфраструктура (приміщення, доступність, санітарні кімнати тощо) Вашого підприємства придатна для безпечної участі дітей та підлітків з ООП у профорієнтаційних заходах?
1 – зовсім не придатна	-
2	33,3%
3	66,7%
4	-
5 – повністю придатна	-

Висновки:

- Місцеві роботодавці 66,7% оцінили свою інфраструктуру як рівень 3, тобто частково придатна для участі дітей з особливими освітніми потребами (ООП), 33,3% обрали рівень 2 — низька придатність.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Жоден роботодавець не вважає свою інфраструктуру повністю придатною — це може свідчити про наявність системних обмежень.
- Переважна більшість (66,7%) визнає часткову готовність, що відкриває потенціал для розвитку, але потребує підтримки.
- Відсутність оцінок на крайніх рівнях (1 і 5) може свідчити про обережне або невпевнене сприйняття власних можливостей.
- Наявність оцінки 2 у третини респондентів вказує на потребу в інфраструктурних змінах — зокрема щодо доступності приміщень, санітарних кімнат, логістики.

Висновки до блоку 3. “Інклюзія та гендерна рівність”

Загальні тенденції:

- Інклюзія враховується частково: більшість груп визнають певні зусилля, але системність і повнота залишаються недостатніми.
- Гендерна рівність забезпечується нерівномірно: влада та випускники оцінюють її позитивно, тоді як учні та батьки демонструють високий рівень невизначеності.
- Основні бар'єри: обмеженість ресурсів, низька поінформованість, територіальна недоступність, стереотипи.
- Роботодавці демонструють помірну відкритість до інклюзивних практик, але не повну готовність.
- Інфраструктура підприємств частково придатна для участі дітей з ООП, але потребує доопрацювання.

Позитивні аспекти:

- Місцева влада демонструє найвищу впевненість у врахуванні потреб різних категорій дітей та постійній роботі над гендерною рівністю.
- Освітні заклади системно впроваджують заходи, спрямовані на інклюзію та подолання стереотипів, хоча їхня ефективність оцінюється неоднозначно.
- Випускники визнають наявність інклюзивних практик та гендерної рівності, що свідчить про певний позитивний досвід у школах.
- Роботодавці готові забезпечити наставництво як форму підтримки учнів з ООП — це сильний ресурс для персоналізованої допомоги.

Проблеми та виклики:

- Високий рівень невизначеності серед батьків, учнів та роботодавців щодо інклюзії та гендерної рівності.

- Частина учнів і батьків вказують, що заходи не проводяться — це сигнал про прогалини у доступності.
- Роботодавці не демонструють повної готовності до інклюзивних стажувань, третина прямо заявляє про неготовність забезпечувати спеціальні умови.
- Стереотипи та низька поінформованість залишаються ключовими бар'єрами рівноправної участі.

Перспективи:

- Розвиток системної інклюзії: інтеграція принципів інклюзії у всі профорієнтаційні програми та заходи.
- Посилення комунікації з батьками та учнями для зменшення невизначеності та підвищення довіри.
- Підвищення готовності роботодавців через навчання, інформаційні кампанії та партнерство з освітніми закладами.
- Інфраструктурні інвестиції для забезпечення доступності приміщень, транспорту та санітарних умов.
- Системна робота з подолання стереотипів — інтеграція гендерної рівності в освітні програми та комунікаційні кампанії.
- Розширення форм підтримки учнів з ООП: адаптація завдань, гнучкий графік, облаштування робочих місць, співпраця з асистентами.

Важливі спостереження:

- Розрив між управлінським баченням і реальним досвідом: влада оцінює інклюзію та гендерну рівність значно вище, ніж учні та батьки.
- Випускники більш позитивно оцінюють ситуацію, ніж учні, що може свідчити про поступове покращення практик або різне сприйняття залежно від етапу навчання.
- Роботодавці визнають потребу в інклюзивних практиках, але їхня готовність залишається обмеженою — потрібна підтримка та стимулювання.
- Низька поінформованість є наскрізною проблемою для всіх груп, що вимагає системної інформаційної роботи.

БЛОК 4. СПІВПРАЦЯ З МІСЦЕВИМИ РОБОТОДАВЦЯМИ

4.1. Рівень налагодженості співпраці

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення рівня налагодженості співпраці з місцевими роботодавцями у здійсненні профорієнтаційної роботи в громаді подано в таблиці 23.

Таблиця 23. Рівень налагодженості співпраці, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Чи налагоджена у громаді співпраця між закладами освіти та місцевими підприємствами, організаціями, установами у сфері профорієнтації (екскурсії, зустрічі, проекти)?	Чи налагоджена у Вашого закладу освіти співпраця з місцевими підприємствами, організаціями, установами у сфері профорієнтації (екскурсії, зустрічі, проекти)?	Чи має школа, в якій навчається Ваша дитина, налагоджену співпрацю з місцевими підприємствами, організаціями, установами у сфері профорієнтації (екскурсії, зустрічі, проекти)?	Чи налагоджена співпраця між вашим підприємством/організацією/установою та закладами освіти громади у сфері профорієнтації (екскурсії, зустрічі, проекти)?	Чи відвідував/ла ти місцеві підприємства, організації, установи для знайомства з професіями (екскурсії, зустрічі, майстер-класи)?	Чи відвідували Ви, коли навчались у школі, місцеві підприємства, організації, установи для знайомства з професіями (екскурсії, зустрічі, майстер-класи)?
Так	71,4%	44%	14,5%	33,3%	10,9%	28,6%
Частково	28,6%	40%	16,9%	-	45,5%	47,6%
Ні	-	6%	20,5%	33,3%	35,5%	14,3%
Важко відповісти	-	10%	48,2%	33,3%	8,2%	9,5%

Висновки:

- Місцева влада: 71,4% вважають, що співпраця налагоджена, ще 28,6% — частково.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: 44% — так, 30% — частково, 20% — ні, 10% — важко відповісти — свідчить про наявність бар'єрів у взаємодії.
- Батьки учнів 10-18 р.: лише 14,5% вважають, що співпраця є, 33,3% — ні, 48,2% — важко відповісти. Демонструють найвищий рівень невизначеності серед усіх груп.
- Місцеві роботодавці: 33,3% — так, 45,5% — частково, 35,5% — ні, 33,3% — важко відповісти — свідчить про розділене сприйняття.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): лише 10,9% вважають, що співпраця є, 47,6% — частково, 14,3% — «ні».
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): 47,6% вважають, що співпраця між закладами освіти та місцевими підприємствами/організаціями налагоджена частково, 28,6% відповіли «Так», тобто визнають наявність повноцінної співпраці.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Часткова співпраця — найпоширеніша відповідь серед більшості груп, особливо серед освітян, роботодавців, учнів і випускників.

- Визнання налагодженої співпраці переважає серед управлінців, освітян і батьків, але не серед молоді.

Розбіжності між аудиторіями:

- Місцева влада має найоптимістичніше бачення, тоді як учні — найпесимістичніше.
- Батьки та роботодавці демонструють високий рівень невизначеності, що свідчить про недостатню прозорість або залучення.
- Випускники оцінюють співпрацю більш позитивно, ніж учні, але менш упевнено, ніж освітяни чи влада.

Висновок: Співпраця між закладами освіти та місцевими підприємствами/організаціями в сфері профорієнтації сприймається як частково налагоджена. Найбільший розрив — між управлінським баченням і досвідом учнів, що вказує на потребу в посиленні практичної взаємодії та комунікації з молоддю.

4.2. Бар'єри співпраці

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення бар'єрів у співпраці з місцевими роботодавцями під час здійснення профорієнтаційної роботи в громаді подано в таблиці 24.

Таблиця 24. Бар'єри співпраці, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	На Вашу думку, що найбільше перешкоджає тіснішій співпраці у профорієнтаційній роботі між закладами освіти та місцевими підприємствами, установами та організаціями у Вашій громаді? (Можна обрати декілька варіантів)	Що, на Вашу думку, є основними перешкодами для налагодження та розвитку співпраці Вашого закладу освіти з місцевими підприємствами, установами та організаціями у сфері профорієнтації? (Можна обрати декілька варіантів)	Що, на Вашу думку, перешкоджає налагодженню співпраці між школами та місцевими підприємствами, установами, організаціями у сфері профорієнтації? (Можна обрати декілька варіантів)	Що, на Вашу думку, стримує активнішу співпрацю Вашого підприємства/установи/організації із закладами освіти громади? (Можна обрати декілька варіантів)	Як ти думаєш, що заважає вашій школі організовувати більше цікавих заходів для знайомства з місцевими підприємствами, установами, організаціями? (Можна обрати декілька варіантів)	Що, на Вашу думку, найбільше заважало активнішій співпраці Вашої школи з місцевими підприємствами, установами та організаціями у сфері профорієнтації під час Вашого навчання?» (Можна обрати декілька варіантів)
Відсутність зацікавленості підприємств, установ, організацій	42,9%	42%	48,2%	-	33,6%	33,3%
Відсутність ініціативи з боку закладів освіти	-	4%	36,1%	33,3%	27,3%	42,9%
Недостатня координація з боку місцевої влади	-	18%	42,2%	-	13,6%	28,6%
Законодавчі/бюрократичні	14,3%	10%	10,8%	33,3%	5,5%	14,3%

обмеження						
Відсутність підтримки батьків	14,3%	4%	2,4%	-	7,3%	9,5%
Відсутність зацікавленості у дітей та підтків	14,3%	26%	18,1%	33,3%	25,5%	14,3%
Відсутність фінансових ресурсів	14,3%	26%	18,1%	-	20%	28,6%
Відсутність часу	-	26%	9,6%	33,3%	32,7%	-
Все добре, перешкод немає	42,9%	32%	4,8%	-	11,8%	28,6%
Інше	-	-	25,3%	33,3%	24,5%	4,8%

Висновки:

- Місцева влада: основний бар'єр — відсутність зацікавленості підприємств, установ, організацій (42,9%). Водночас така ж частка (42,9%) вважає, що перешкод немає.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: найчастіше відзначають відсутність зацікавленості підприємств (42%), важливими бар'єрами є також відсутність часу (26%), відсутність фінансових ресурсів (26%) та відсутність зацікавленості дітей (26%). 32% вважають, що перешкод немає.
- Батьки учнів 10-18 р.: найчастіше згадують відсутність зацікавленості підприємств (48,2%) та недостатню координацію влади (42,2%). Високий показник відсутності ініціативи з боку закладів освіти (36,1%).
- Місцеві роботодавці: найчастіше згадують відсутність ініціативи з боку закладів освіти (33,3%), відсутність зацікавленості дітей (33,3%), законодавчі/бюрократичні обмеження (33,3%), відсутність часу (33,3%).
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): найчастіше згадують відсутність часу (32,7%) та відсутність зацікавленості підприємств (33,6%). Також відзначають відсутність фінансових ресурсів (20%) та низьку зацікавленість дітей (25,5%).
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): найчастіше згадують відсутність ініціативи з боку закладів освіти (42,9%). Також відзначають відсутність фінансових ресурсів (28,6%) та недостатню координацію влади (28,6%), 28,6% вважають, що перешкод немає.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Відсутність зацікавленості підприємств — ключовий бар'єр для влади, освітян, батьків та учнів.
- Відсутність ініціативи з боку закладів освіти — важливий бар'єр для батьків, роботодавців та випускників.
- Фінансові та часові обмеження — спільні для освітян, учнів та випускників.

Наявні розбіжності:

- Місцева влада бачить проблему у підприємствах, але значна частка вважає, що перешкод немає.
- Батьки акцентують увагу на ролі влади та закладів освіти.
- Роботодавці не визнають відсутність проблем — вони бачать бар'єри у школах, дітях та законодавстві.
- Учні більше говорять про практичні обмеження (час, ресурси).
- Випускники вказують на відсутність ініціативи закладу освіти, але частина вважає, що співпраця була достатньою.

Найчастіші бар'єри — відсутність зацікавленості підприємств, слабка ініціатива закладів освіти, фінансові та часові обмеження. Водночас різні групи акцентують увагу на різних причинах, що свідчить про потребу комплексного підходу до розвитку співпраці.

4.3. Важливість співпраці

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення важливості співпраці з місцевими роботодавцями під час здійснення профорієнтаційної роботи в громаді подано в таблиці 25.

Таблиця 25. Важливість співпраці, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Наскільки важливим Ви вважаєте розвиток співпраці закладів освіти громад з місцевими підприємствами, установами та організаціями для профорієнтації дітей та підлітків?	Наскільки важливо, на Вашу думку, співпрацювати Вашому закладу освіти з місцевими роботодавцями у сфері профорієнтації дітей та підлітків?	Наскільки важливо, на Вашу думку, співпрацювати школі з місцевими роботодавцями у сфері профорієнтації дітей та підлітків?	Наскільки важливо, на Вашу думку, Вашому підприємству співпрацювати з закладами освіти громади для профорієнтації дітей та підлітків?	Як ти вважаєш, чи важливо, щоб школа співпрацювала з місцевими підприємствами, установами та організаціями для проведення профорієнтаційних заходів?	Як Ви вважаєте, чи важливо, щоб школа співпрацювала з місцевими підприємствами, установами, організаціями для проведення профорієнтаційних заходів?
Дуже важливо	100%	56%	49,4%	-	39,1%	57,1%
Скоріше важливо	-	34%	44,6%	100%	40%	38,1%
Не надто важливо	-	6%	6%	-	20,9%	4,8%
Не важливо зовсім	-	4%	-	-	-	-

Висновки:

- Місцева влада: 100% респондентів вважають співпрацю між закладами освіти та місцевими підприємствами/організаціями дуже важливою.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: 90% визнають співпрацю важливою (56% — «дуже важливо», 34% — «скоріше важливо»).

- Батьки учнів 10-18 р.: 94% оцінюють співпрацю як важливу (49,4% — «дуже», 44,6% — «скоріше»).
- Місцеві роботодавці: 100% респондентів вважають співпрацю між закладами освіти та місцевими підприємствами/організаціями скоріше важливою.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): рівномірний розподіл: 39,1% — «дуже важливо», 40% — «скоріше важливо». 20,9% — «не надто важливо» — найвищий показник стриманості серед усіх груп.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): 95,2% визнають важливість співпраці (57,1% — «дуже», 38,1% — «скоріше»).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Усі групи визнають важливість співпраці, особливо місцева влада, роботодавці освітяни, батьки та випускники.
- Учні також визнають важливість, але частина з них має стримане сприйняття.

Співпраця між закладами освіти та місцевими структурами визнається важливою переважною більшістю аудиторій. Найвищу підтримку демонструють управлінці, освітяни та випускники. Водночас учні мають більш стримане сприйняття, що може свідчити про потребу в більш доступних, цікавих і практично орієнтованих формах взаємодії.

4.4. Ефективні формати співпраці

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення ефективних форм співпраці з місцевими роботодавцями під час здійснення профорієнтаційної роботи в громаді подано в таблиці 26.

Таблиця 26. Ефективні формати співпраці, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Які формати співпраці закладів освіти з місцевими підприємствами, установами, організаціями, на Вашу думку, є найбільш ефективними для профорієнтації дітей та підлітків? (Можна обрати декілька варіантів)	Які формати співпраці закладів освіти з місцевими підприємствами, установами, організаціями, на Вашу думку, є найбільш ефективними для профорієнтації дітей та підлітків? (Можна обрати декілька варіантів)	Які формати співпраці закладів освіти з місцевими підприємствами, установами, організаціями, на Вашу думку, найбільше допомагають дітям у виборі професії? (Можна обрати декілька варіантів)	Які формати взаємодії Вашого підприємства/організації/установи із закладами освіти Ви вважаєте найбільш ефективними для профорієнтації дітей та підлітків? (Можна обрати декілька варіантів)	Що з цього допомогло б тобі краще обрати майбутню професію? (Можна обрати декілька варіантів)	Які формати співпраці закладів освіти з місцевими підприємствами, установами, організаціями, на Вашу думку, є найбільш ефективними для профорієнтації дітей та підлітків? (Можна обрати декілька варіантів)
Зустрічі із представниками професій	57,1%	80%	67,5%	33,3%	47,3%	61,9%
Екскурсії на підприємства	100%	92%	89,2%	100%	54,5%	76,2%
Майстер-класи від підприємств	71,4%	78%	67,5%	33,3%	53,6%	52,4%

Наставництво від фахівців підприємств	28,6%	30%	38,6%	-	20,9%	23,8%
Стажування на підприємствах	71,4%	20%	47%	66,7%	30%	33,3%
Інше (укажіть)	-	-	1,2%	-	18,2%	-

Висновки:

- Місцева влада: екскурсії на підприємства (100%). Високо оцінюють також майстер-класи (71,4%) та стажування (71,4%). Помірна підтримка зустрічей із представниками професій (57,1%).
- Представники ЗЗСО та ЗПО: найбільш ефективними вважають екскурсії на підприємства (92%) та зустрічі з представниками професій (80%). Високі показники також у майстер-класів (78%).
- Батьки учнів 10-18 р.: найбільш ефективними вважають екскурсії на підприємства (89,2%) та зустрічі з представниками професій (67,5%). Висока підтримка майстер-класів (67,5%), стажування (47%), наставництво (38,6%).
- Місцеві роботодавці: найбільш ефективними вважають екскурсії на підприємства (100%). Висока підтримка стажувань (66,7%).
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): найбільш ефективними вважають екскурсії на підприємства (54,5%), майстер-класи (53,6%) та зустрічі із представниками професій (47,3%).
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): найбільш ефективними вважають екскурсії на підприємства (76,2%), зустрічі з представниками професій (61,9%) та майстер-класи (52,4%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Екскурсії на підприємства — найефективніший формат співпраці, підтриманий усіма групами (від 54,5% до 100%).
- Зустрічі з представниками професій та майстер-класи також визнаються ефективними більшістю аудиторій.
- Місцева влада та роботодавці більше акцентують увагу на екскурсіях і стажуваннях.
- Освітняни та батьки надають перевагу зустрічам і майстер-класам.
- Учні та випускники оцінюють екскурсії високо, але менш одноставно, ніж дорослі.
- Наставництво має низьку підтримку у всіх групах (20–38%).

Найбільш ефективними форматами співпраці всі групи визнають екскурсії на підприємства, зустрічі з представниками професій та майстер-класи. Стажування підтримують переважно влада та роботодавці, тоді як учні та випускники оцінюють його нижче. Наставництво має найменшу популярність, що свідчить про потребу у розвитку цього формату.

4.5. Частота профорієнтаційних заходів

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення частоти профорієнтаційних заходів з місцевими роботодавцями під час здійснення профорієнтаційної роботи в громаді подано в таблиці 27.

Таблиця 27. Частота профорієнтаційних заходів, %

Варіанти відповідей	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
	Як часто у громаді організовуються профорієнтаційні заходи для дітей та підлітків із представниками професій або місцевими роботодавцями?	Як часто у Вашому закладі освіти організовуються профорієнтаційні заходи для дітей та підлітків із представниками професій або місцевими роботодавцями?	Як часто діти громади беруть участь у профорієнтаційних заходах для дітей та підлітків із представниками професій або місцевими роботодавцями?	Як часто Ваше підприємство/установа/організація бере участь у проведенні профорієнтаційних заходів для дітей та підлітків із представниками професій або місцевими роботодавцями?	Як часто у твоїй школі проводяться профорієнтаційні заходи із представниками професій або місцевими роботодавцями?	Як часто у Вашій школі проводили профорієнтаційні заходи для дітей та підлітків із представниками професій або місцевими роботодавцями?
Зустрічі із представниками професій						
Постійно (кілька разів на семестр)	56,8%	44%	8,4%	-	14,5%	38,1%
Час від часу (1–2 рази на рік)	28,4%	38%	21,7%	33,3%	25,5%	33,3%
Рідко (раз на кілька років)	-	10%	22,9%	-	20%	4,8%
Не проводяться	-	-	24,1%	66,7%	30%	14,3%
Важко відповісти	14,2%	8%	22,9%	-	17,3%	9,5%
Екскурсії на підприємства						
Постійно (кілька разів на семестр)	85,7%	48%	10,8%	33,3%	10,9%	19,1%
Час від часу (1–2 рази на рік)	14,2%	32%	16,9%	33,3 %	26,4%	38,1%
Рідко (раз на кілька років)	-	12%	22,9%	-	30,9%	33,3%
Не проводяться	-	2%	27,7%	33,3%	28,2%	4,8%
Важко відповісти	-	6%	21,7%	-	13,6%	4,8%
Майстер-класи від підприємств						
Постійно (кілька разів на семестр)	42,9%	16%	4,8%	-	8%	23,8%
Час від часу (1–2 рази на рік)	42,9%	42%	16,9%	33,3%	20,9%	28,6%
Рідко (раз на кілька років)	14,2%	24%	21,7%	-	22,7%	23,8%
Не проводяться	-	6%	34,9%	66,7%	40,9%	14,3%
Важко відповісти	-	12%	21,7%	-	14,5%	9,5%
Наставництво від фахівців підприємств						
Постійно (кілька разів на семестр)	14,2%	12%	4,8%	-	10%	9,5%

Час від часу (1–2 рази на рік)	14,2%	18%	13,3%	33,3%	12,7%	28,6%
Рідко (раз на кілька років)	14,2%	34%	19,3%	-	21,8%	19,1%
Не проводяться	56,8%	16%	39,8%	66,7%	40%	42,9%
Важко відповісти	-	20%	22,9%	-	20%	-
Стажування на підприємствах						
Постійно (кілька разів на семестр)	14,2%	6%	3,6%	-	7,3%	4,8%
Час від часу (1–2 рази на рік)	-	12%	8,4%	66,7%	10%	38,1%
Рідко (раз на кілька років)	28,4%	28%	19,3%	-	20,9%	4,8%
Не проводяться	56,8%	38%	45,8%	33,3%	44,5%	42,9%
Важко відповісти	-	16%	22,9%	-	24,5%	9,5%

Висновки:

- Місцева влада: екскурсії на підприємства (85,7% — кілька разів на семестр), зустрічі з представниками професій проводяться постійно (56,8%), майстер-класи та наставництво — менш регулярні (42,9% - час від часу).
- Представники ЗЗСО та ЗПО: зустрічі з представниками професій (44% — постійно, 38% — час від часу), екскурсії (48% постійно, 32% час від часу), майстер-класи — 42% час від часу.
- Батьки учнів 10-18 р.: лише невелика частка бачить регулярні заходи: 8,4% — зустрічі, 10,8% — екскурсії. Високі показники «не проводяться»: 24,1% - зустрічі, 27,7% - екскурсії, 34,9% - майстер-класи, 45,8% - стажування. Значна частка відповідає «важко сказати» (21–23%).
- Місцеві роботодавці: проводяться час від часу (33,3% для зустрічей, екскурсій, майстер-класів, наставництва). Високий показник «не проводяться» (66,7%).
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): 30% — зустрічі не проводяться, 28,2% — екскурсії не проводяться, 40,9% — майстер-класи не проводяться, 44,5% — стажування не проводяться. Лише 10–15% відзначають регулярність. Значна частка відповідає «важко сказати» (13–24%).
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): час від часу: 33,3% — зустрічі, 38,1% — екскурсії, 28,6% — майстер-класи, 38,1% — стажування. Регулярність заходів відзначає менша частка (19–23%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Екскурсії на підприємства визнаються найбільш поширеним форматом, але їх регулярність значно відрізняється між групами (влада — часто, учні та батьки — рідко).
- Стажування та наставництво майже у всіх групах проводяться рідко або не проводяться.

- Майстер-класи мають середню частоту, але учні та батьки часто зазначають їх відсутність.
- Місцева влада демонструє найбільш оптимістичну оцінку частоти заходів.
- Учні та батьки — найбільш критичні, часто зазначають відсутність заходів.
- Роботодавці визнають участь «час від часу», але часто вказують на відсутність регулярності.
- Випускники оцінюють досвід, як переважно епізодичний.

4.6. Вплив співпраці на професійний вибір

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення впливу співпраці з місцевими роботодавцями під час здійснення профорієнтаційної роботи в громаді на професійний вибір молоді подано в таблиці 28.

Таблиця 28. Вплив співпраці на професійний вибір, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	На Вашу думку, чи впливає співпраця закладів освіти та місцевих підприємств, установ, організацій на свідомий вибір професії молоддю?	На Вашу думку, чи впливає співпраця закладів освіти та місцевих підприємств, установ, організацій на свідомий вибір професії молоддю?	На Вашу думку, чи впливає співпраця закладів освіти та місцевих підприємств, установ, організацій на свідомий вибір професії молоддю?	На Вашу думку, чи впливає співпраця закладів освіти та місцевих підприємств, установ, організацій на свідомий вибір професії молоддю?	Як ти вважаєш, чи допомагає знайомство з місцевими підприємствами, установами чи організаціями у виборі майбутньої професії?	Чи допомагло Вам знайомство з місцевими підприємствами, установами чи організаціями у виборі майбутньої професії?
Однозначно так	57,1%	44%	34,9%	-	20,9%	33,3%
Скоріше так	28,6%	40%	42,2%	100%	50%	14,3%
Скоріше ні	-	6%	9,6%	-	7,3%	14,3%
Однозначно ні	-	-	-	-	2,7%	23,8%
Не маю такого досвіду	14,3%	10%	13,3%	-	19,1%	14,3%

Висновки:

- Місцева влада: 57,1% — «однозначно так», ще 28,6% — «скоріше так».
- Представники ЗЗСО та ЗПО: 44% — «однозначно так», 40% — «скоріше так».
- Батьки учнів 10-18 р.: 42,2% — «скоріше так», 34,9% — «однозначно так».
- Місцеві роботодавці: 100% відповіли «скоріше так».
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): 50% — «скоріше так», лише 20,9% — «однозначно так» 19,1% — «не маю досвіду».
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): 33,3% — «однозначно так», 14,3% — «скоріше так», 23,8% — «однозначно ні».

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Більшість груп (влада, освітяни, батьки, роботодавці, учні) визнають позитивний вплив співпраці на професійний вибір.
- Найбільш одностайні — місцева влада та роботодавці.
- Учні та випускники демонструють найбільшу неоднозначність: серед учнів багато тих, хто немає досвіду, а серед випускників — значна частка негативних оцінок.
- Випускники єдина група, де майже чверть відповіли «однозначно ні».
- Місцева влада та роботодавці — найбільш оптимістичні у своїх оцінках.

Співпраця закладів освіти з місцевими підприємствами та організаціями загалом визнається важливим чинником для свідомого вибору професії. Проте молодь (особливо випускники) демонструє більш критичне або неоднозначне ставлення, що свідчить про потребу у посиленні практичної цінності та доступності таких заходів.

4.7. Інтерес до напрямів профорієнтаційних активностей

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення інтересу до напрямів профорієнтаційних активностей подано в таблиці 29.

Таблиця 29. Інтерес до напрямів профорієнтаційних активностей, %

Варіанти відповідей	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
	У яких сферах, на Вашу думку, закладам освіти варто посилити співпрацю з місцевими роботодавцями щодо профорієнтації дітей та підлітків? (Можна обрати декілька варіантів)	У яких сферах, на Вашу думку, Вашому закладу освіти варто посилити співпрацю з місцевими роботодавцями щодо профорієнтації дітей та підлітків? (Можна обрати декілька варіантів)	У яких сферах, на Вашу думку, школі варто посилити співпрацю щодо профорієнтації дітей та підлітків з місцевими роботодавцями? (Можна обрати декілька варіантів)	У яких сферах, на Вашу думку, закладам освіти варто посилити співпрацю з місцевими роботодавцями щодо профорієнтації дітей та підлітків? (Можна обрати декілька варіантів)	Про професії у яких сферах діяльності ви хотіли б дізнатися більше? (Можна обрати декілька варіантів)	У яких сферах Ви хотіли б, щоб школа давала більше інформації про професії? (Можна обрати декілька варіантів)
Освіта	28,6%	40%	39,8%	33,3%	28,2%	23,8%
Охорона здоров'я	-	44%	28,9%	66,7%	21,8%	23,8%
Соціальна сфера	14,3%	28%	34,9%	33,3%	14,5%	9,5%
Публічне управління та місцеве самоврядування	14,3%	30%	26,5%	66,7%	13,6%	28,6%
Підприємництво / бізнес	42,9%	46%	56,6%	33,3%	44,5%	52,4%
Торгівля та надання послуг	14,3%	14%	19,3%	33,3%	19,1%	47,6%
Промисловість / виробництво	71,4%	44%	33,7%	66,7%	11,8%	28,6%
Сільське господарство	28,6%	28%	18,1%	33,3%,%	7,3%	14,3%
Транспорт / логістика	14,3%	16%	42,2%	33,3%	15,5%	9,5%
Культура, спорт, дозвілля	28,6%	20%	31,3%	66,7%	32,7%	14,3%

ІТ та технології	28,6%	50%	63,9%	66,7%	30%	38,1%
Творчість	14,3%	12%	32,5%	33,3%	38,2%	14,3%
Інше (вкажіть)	-	4%	8,4%	33,3%	-	10%

Висновки:

- Місцева влада: найбільший інтерес до промисловості/виробництва (71,4%) та підприємництва/бізнесу (42,9%); помірна увага до освіти, культури, ІТ (по 28,6%); менше значення надають соціальній сфері, торгівлі та творчості (14,3%).
- Представники ЗЗСО та ЗПО: найбільший інтерес до ІТ та технологій (50%) та підприємництва/бізнесу (46%), високі показники також до сфери охорони здоров'я (44%) та промисловості (44%); найнижчі: освіти — 40%, соціальної сфери — 28%.
- Батьки учнів 10-18 р.: найбільший інтерес до ІТ та технологій (63,9%) та підприємництва/бізнесу (56,6%). Високі показники також до сфери освіти (39,8%), соціальної сфери (34,9%) та культури (31,3%).
- Місцеві роботодавці: найбільший інтерес до охорони здоров'я, публічного управління, промисловості, культури та ІТ — по 66,7%. Інші напрями (освіта, соціальна сфера, підприємництво, торгівля, сільське господарство, транспорт, творчість) — по 33,3%.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): найбільший інтерес до підприємництва/бізнесу (44,5%) та творчості (38,2%). Високі показники також до сфери культури (32,7%) та ІТ (30%)
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): найбільший інтерес до підприємництва/бізнесу (52,4%) та торгівлі/послуг (47,6%). Високі показники також до сфери ІТ (38,1%) та освіти (23,8%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Підприємництво/бізнес — спільно визнано важливим напрямом усіма групами (від 42,9% до 56,6%).
- ІТ та технології — високий інтерес у більшості груп (особливо батьки, освітяни, роботодавці).
- Освіта — стабільно важлива для влади, освітян, батьків і випускників.
- Місцева влада та роботодавці акцентують увагу на промисловості та управлінні, тоді як учні та випускники більше цікавляться бізнесом, торгівлею та творчістю.
- Батьки демонструють найвищий інтерес до ІТ, тоді як учні та випускники оцінюють його нижче.
- Учні більше орієнтовані на творчі сфери, тоді як влада та роботодавці — на традиційні галузі економіки.

Інтереси різних груп відображають їхні ролі: влада та роботодавці орієнтовані на стратегічні галузі (промисловість, управління, охорона здоров'я), освітяни та батьки — на ІТ та бізнес, а молодь (учні й випускники) — на підприємництво, торгівлю та творчість. Це свідчить про потребу балансувати профорієнтаційні заходи між традиційними та новими сферами, щоб врахувати очікування всіх учасників.

Висновки до блоку 4. “Співпраця з місцевими роботодавцями”

Загальні тенденції:

- Співпраця між закладами освіти та роботодавцями оцінюється як частково налагоджена — це найпоширеніша відповідь серед більшості груп (освітяни, учні, випускники, роботодавці).
- Місцева влада демонструє найбільший оптимізм щодо рівня співпраці, тоді як учні — найбільший песимізм.
- Важливість співпраці визнають усі групи — від влади та освітян до батьків, учнів і роботодавців.
- Екскурсії на підприємства, зустрічі з представниками професій та майстер-класи — найбільш ефективні формати співпраці, підтримані всіма аудиторіями.
- Стажування високо оцінюють влада та роботодавці, але меншою мірою учні та випускники.
- Наставництво має найнижчу підтримку серед усіх груп.

Позитивні аспекти:

- Висока підтримка важливості співпраці: 100% влади та роботодавців, понад 90% освітян і батьків, 95% випускників.
- Екскурсії на підприємства визнаються усіма групами (від 54,5% учнів до 100% влади та роботодавців) найефективнішим форматом.
- Освітяни та батьки активно підтримують зустрічі та майстер-класи, що свідчить про їхню орієнтацію на практичні та інтерактивні формати.
- Випускники оцінюють співпрацю більш позитивно, ніж учні, що може свідчити про накопичений досвід та користь від таких заходів.

Проблеми та виклики:

- Високий рівень невизначеності серед батьків і роботодавців («важко відповісти» понад 30%).
- Учні демонструють найнижчий рівень впевненості у співпраці — лише 10,9% вважають її налагодженою.

Перспективи:

- Посилення практичної взаємодії: регулярні екскурсії, майстер-класи, стажування з реальним залученням учнів.
- Розвиток наставництва як недооціненого формату, що може забезпечити індивідуальний супровід.
- Залучення роботодавців до стратегічного планування профорієнтаційної роботи та спільних проєктів.
- Покращення комунікації між школами, батьками та підприємствами для зменшення невизначеності.
- Подолання фінансових і часових бар'єрів через гнучкі формати (короткі стажування, онлайн-зустрічі).
- Інформаційні кампанії для учнів — щоб зробити співпрацю більш зрозумілою та привабливою.

Важливі спостереження:

- Розрив між управлінським баченням і досвідом учнів: влада оцінює співпрацю як налагоджену, учні — як слабку.
- Випускники більш позитивно оцінюють співпрацю, ніж учні, що може свідчити про ефективність заходів у довгостроковій перспективі.
- Роботодавці визнають важливість співпраці (100%), але водночас вказують на бар'єри, що стримують активну участь.
- Найбільш ефективні формати співпраці — екскурсії та майстер-класи — поєднують практичність і доступність, тоді як стажування потребує додаткових ресурсів.
- Учні демонструють стриманість у сприйнятті важливості співпраці, що свідчить про потребу у більш цікавих та сучасних форматах.

БЛОК 5. КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

5.1. Кадрова спроможність

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення кадрової спроможності громади у здійсненні профорієнтаційної роботи подано в таблиці 30.

Таблиця 30. Кадрова спроможність, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Хто наразі у Вашій громаді відповідає за організацію профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками? (Можна обрати декілька варіантів)	Хто у Вашому закладі освіти відповідає за профорієнтаційну роботу? (Можна обрати декілька варіантів)	Хто, на Вашу думку, у школі Вашої дитини відповідає за профорієнтаційну роботу з учнями? (Можна обрати декілька варіантів)	Хто у громаді, на Вашу думку, координує профорієнтаційну роботу та співпрацю з підприємствами, установами, організаціями? (Можна обрати декілька варіантів)	Хто у Вашій школі займається профорієнтацією? (Можна обрати декілька варіантів)	Хто у Вашій школі відповідає за профорієнтаційні заходи, коли Ви там навчалися? (Можна обрати декілька варіантів)
Окремий спеціаліст (профконсультант)	28,6%	18%	18,1%	33,3%	9,1%	14,3%
Практичний психолог	14,3%	18%	10,8%	-	8,2%	4,8%
Класні керівники	14,3%	22%	25,3%	-	15,5%	47,6%
Заступник директора	-	32%	6%	-	10%	33,3%
Усі педагоги	-	14%	12%	33,3%	6,4%	4,8%
Окремі педагоги	14,3%	12%	9,6%	-	11,8%	9,5%
Кар'єрний координатор	71,4%	20%	2,4%	33,3%	1,8%	-
Кар'єрний радник	85,7%	34%	3,6%	-	1,8%	-
Ніхто конкретно не відповідає	-	2%	14,5%	33,3%	23,6%	4,8%
Важко відповісти	-	12%	39,8%	33,3%	52,7%	28,6%

Висновки:

- Місцева влада: відповідальні за профорієнтацію кар'єрний радник (85,7%) та кар'єрний координатор (71,4%), окремих спеціаліст (28,6%).
- Представники ЗЗСО та ЗПО: заступник директора (32%) та кар'єрний радник (34%), класний керівник (22%) та окремих спеціаліст (18%).
- Батьки учнів 10-18 р.: класний керівник (25,3%), 39,8% — важко відповісти, 14,5% — ніхто не відповідає.
- Місцеві роботодавці: по 33,3% для кар'єрного координатора, окремого спеціаліста, усіх педагогів, центру зайнятості, і навіть варіанту «ніхто не відповідає». Це може свідчити про відсутність чіткого уявлення про відповідальних осіб.

- Учні ЗЗСО (10-18 р.) класний керівник (15,5%), заступник директора (10%), окремі педагоги (11,8%). Дуже високий рівень невизначеності: 52,7% — важко відповісти, 23,6% — ніхто не відповідає.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): класний керівник (47,6%), заступник директора (33,3%). Високий рівень невизначеності (28,6%)

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Кар'єрні радники та координатори активно згадуються лише місцевою владою та частково представниками ЗЗСО/ЗПО.
- Класні керівники — найчастіше згадувані серед батьків, учнів і випускників, що свідчить про їхню значимість у профорієнтаційній роботі.
- Високий рівень невизначеності серед учнів, батьків і роботодавців свідчить про недостатню комунікацію щодо ролей і відповідальності.
- Роль заступника директора визнається переважно освітянами та випускниками, але майже не згадується іншими групами.

5.2. Компетентність у профорієнтації

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення рівня компетентності спеціалістів, залучених до здійснення профорієнтаційної роботи в громаді, подано в таблиці 31.

Таблиця 31. Кадрова спроможність, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Оцініть, наскільки, на Вашу думку, ці компетентності сформовані у фахівців Вашої громади, які залучені до профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками.	Оцініть, наскільки, у Вас сформовані ці компетентності.	Оцініть, наскільки, на Вашу думку, ці компетентності сформовані у педагогів школи, в якій навчається Ваша дитина.	Оцініть, наскільки, на Вашу думку, ці компетентності сформовані у співробітників Вашого підприємства/установи/організації, які залучені або можуть бути залучені до профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками.	Оцініть, наскільки, на твою думку, ці компетентності сформовані у вчителів твоєї школи.	Оцініть, наскільки, на Вашу думку, ці компетентності були сформовані у педагогів школи, в якій Ви навчалися.
Знання сучасного ринку праці						
Зовсім не сформовані	-	6%	13,2%	-	17,3%	28,6%
Радше не сформовані	-	24%	20,4%	66,7%	25,4%	9,5%
Сформовані частково	42,9%	36%	9,6%	-	23,6%	23,8%
Достатньо сформовані	42,9%	16%	14,5%	33,3%	12,7%	19,1%

Дуже добре сформовані	14,2%	10%	1,2%	-	5,5%	4,8%
Важко відповісти	-	8%	41%	-	24,5%	14,3%
Уміння проводити профорієнтаційні тести						
Зовсім не сформовані	-	8%	12%	-	14,5%	9,5%
Радше не сформовані	-	18%	20,4%	66,7%	24,5%	14,3%
Сформовані частково	14,2%	34%	12%	-	22,7%	28,6%
Достатньо сформовані	56,8%	22%	15,7%	33,3%	17,3%	19,1%
Дуже добре сформовані	28,4%	14%	4,8%	-	5,5%	14,3%
Важко відповісти	-	4%	34,9%	-	23,6%	14,3%
Уміння проводити профорієнтаційні заняття						
Зовсім не сформовані	-	12%	15,7%	-	11,8%	9,5%
Радше не сформовані	-	14%	21,7%	66,7%	24,5%	19,1%
Сформовані частково	14,2%	28%	7,2%	-	26,4	38,1%
Достатньо сформовані	42,9%	26%	14,5%	33,3%	14,5%	19,1%
Дуже добре сформовані	42,9%	12%	6%	-	6,4%	9,5%
Важко відповісти	-	8%	34,9%	-	22,7%	4,8%
Уміння організовувати профорієнтаційні екскурсії						
Зовсім не сформовані	-	10%	10,8%	-	15,5%	23,8%
Радше не сформовані	-	18%	22,9%	33,3%	20,9%	28,6%
Сформовані частково	14,2%	30%	9,6%	33,3%	19,1%	14,3%
Достатньо сформовані	14,2%	24%	14,5%	-	20,9%	14,3%
Дуже добре сформовані	71,4%	12%	9,6%	33,3%	9,1%	14,3%
Важко відповісти	14,2%	6%	32,5%	-	20,9%	4,8%
Навички консультування						
Зовсім не сформовані	-	10%	9,6%	-	18,2%	23,8%
Радше не сформовані	-	16%	25,3%	66,7%	20%	14,3%
Сформовані частково	14,2%	30%	9,6%	-	20%	19,1%
Достатньо сформовані	42,9%	26%	12,1%	33,3%	18,2%	19,1%
Дуже добре сформовані	42,9%	10%	2,4%	-	10,9%	9,5%
Важко відповісти	-	6%	41%	-	18,2%	14,3%
Знання особливостей підліткового віку						
Зовсім не сформовані	-	10%	10,8%	-	19,1%	19,1%

Радше не сформовані	-	12%	21,7%	33,3%	20,9%	23,8%
Сформовані частково	14,2%	18%	10,8%	-	20%	28,6%
Достатньо сформовані	56,8%	32%	13,3%	33,3%	20,9%	14,3%
Дуже добре сформовані	28,4%	18%	6%	33,3%	6,4%	14,3%
Важко відповісти	-	6%	37,3%	-%	20%	4,8%
Поінформованість про місцеві підприємства й організації						
Зовсім не сформовані	-	12%	21,1%	-	21,8%	19,1%
Радше не сформовані	-	16%	22,9%	33,3%	20%	19,1%
Сформовані частково	28,4%	36%	9,6%	33,3%	20,9%	14,3%
Достатньо сформовані	56,8%	18%	13,3%	33,3%	14,5%	14,3%
Дуже добре сформовані	14,2%	6%	2,4%	-	9,1%	9,5%
Важко відповісти	-	6%	39,8%	-	24,5%	23,8%

Висновки:

- Місцева влада: уміння проводити тести (56,8% - достатньо, 28,4% - дуже добре) та організація екскурсій (71,4% - дуже добре), знання особливостей підліткового віку (56,8% - достатньо, 28,4% - дуже добре) та поінформованості про місцеві підприємства (56,8% - достатньо). Загалом місцева влада демонструє найбільш позитивні оцінки серед усіх груп.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: сформовані частково (30–36%), знання особливостей підліткового віку (32% - достатньо, 18% - дуже добре), компетентності радше не сформовані (12–24%).
- Батьки учнів 10-18 р. домінує невизначеність: 34–41% - важко відповісти. Найчастіше оцінюють компетентності як радше не сформовані (20–25%). Це може свідчити про низьку поінформованість батьків щодо реального рівня компетентностей педагогів.
- Місцеві роботодавці: найчастіше відповідають, що компетентності радше не сформовані (66,7%). Лише окремі напрями отримали позитивні оцінки: знання ринку праці (33,3% - достатньо), проведення занять (33,3% - достатньо), знання особливостей підліткового віку (33,3% - достатньо, 33,3% - дуже добре).
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): високий рівень невизначеності (18–25% важко відповісти). Найчастіше оцінюють компетентності як радше не сформовані (20–25%) або сформовані частково (20–26%).
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): сформовані частково (19–38%), радше не сформовані (14–28%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Місцева влада оцінює компетентності значно вище, ніж інші групи.

- Роботодавці, учні та батьки частіше вказують на низький рівень або невизначеність.
- Випускники підтверджують середній рівень сформованості, але без високих оцінок.
- Узгоджено слабкими залишаються: знання ринку праці, поінформованість про місцеві підприємства, навички консультування.
- Найбільші розбіжності між аудиторіями — у питанні організації екскурсій: влада оцінює дуже високо, тоді як учні та випускники — значно нижче.

5.3. Потреба в навчанні

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення потреби в навчанні спеціалістів, залучених до здійснення профорієнтаційної роботи в громаді, подано в таблиці 32.

Таблиця 32. Потреба в навчанні, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	На Вашу думку, чи є потреба в системному навчанні та підвищенні кваліфікації фахівців, які відповідають у Вашій громаді за профорієнтаційн у роботу з дітьми та підлітками?	Чи проходили Ви навчання або підвищення кваліфікації з профорієнтаційн ої роботи з дітьми та підлітками?	Як Ви вважаєте, чи потребують педагоги додаткового навчання, щоб ефективно проводити профорієнтаційн у роботу з дітьми та підлітками?	Як Ви вважаєте, чи потребують співробітники Вашого підприємства/установи/організації додаткового навчання, щоб ефективно проводити профорієнтаційн у роботу з дітьми та підлітками?	Чи достатньо, на твою думку, вчителі підготовлені для того, щоб допомогти учням визначитися з професійним шляхом?	Чи достатньо, на Вашу думку, вчителі у Вашій школі були підготовлені для того, щоб допомогти учням визначитися з професійним шляхом?
Так	57,1%	14%	47%	-	25,5%	38,1%
Частково	28,6%	20%	26,5%	66,7%	43,6%	38,1%
Ні	14,3%	64%	2,4%	-	17,3%	23,8%
Важко відповісти	-	2%	24,1%	33,3%	13,6%	-

Висновки:

- Місцева влада: 57,1% вважають, що є потреба у системному навчанні та підвищенні кваліфікації. 28,6% визнають потребу частково. Лише 14,3% не бачать потреби. Загалом більшість підтримує ідею системного навчання.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: 14% - проходили навчання. 20% - частково, 64% - відповіли «ні». Загалом низький рівень підготовки, значна потреба у додатковому навчанні.
- Батьки учнів 10-18 р.: 47% - вважають, що педагоги потребують додаткового навчання. 26,5% - частково, 24,1% - вагаються. Лише 2,4% вважають, що навчання не потрібне. Батьки схильні підтримувати ідею підвищення кваліфікації педагогів.
- Місцеві роботодавці: 66,7% вважають, що їхні співробітники потребують додаткового навчання.

- Учні ЗЗСО (10-18 р.): 25,5% вважають, що вчителі достатньо підготовлені. 43,6% - частково, 17,3% – ні
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): 38,1% вважають, що вчителі були достатньо підготовлені, 38,1% - частково, 23,8% – ні.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Більшість аудиторій визнають потребу у додатковому навчанні та підвищенні кваліфікації.
- Найбільш критичні — учні та батьки, які безпосередньо стикаються з якістю профорієнтаційної роботи.
- Місцева влада та роботодавці також підтримують ідею системного навчання.
- Випускники оцінюють ситуацію трохи краще, ніж учні, але все ж значна частка бачить потребу в підготовці вчителів.

5.4. Доцільність кар'єрного радника в закладах загальної середньої освіти

Результати опитування шести цільових аудиторій щодо визначення доцільності кар'єрного радника в закладах загальної середньої освіти в громаді, подано в таблиці 33.

Таблиця 33. Доцільність кар'єрного радника в закладах загальної середньої освіти, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Як Ви вважаєте, чи доцільно, щоб у кожному закладі загальної середньої освіти була окрема уповноважена особа (кар'єрний радник), відповідальна за профорієнтаційн у роботу з учнями?	Як Ви вважаєте, чи доцільно, щоб у кожному закладі загальної середньої освіти була окрема уповноважена особа (кар'єрний радник), відповідальна за профорієнтаційн у роботу з учнями?	Як Ви вважаєте, чи доцільно, щоб у кожному закладі загальної середньої освіти була окрема уповноважена особа (кар'єрний радник), відповідальна за профорієнтаційн у роботу з учнями?	Як Ви вважаєте, чи доцільно, щоб у кожному закладі загальної середньої освіти була окрема уповноважена особа (кар'єрний радник), відповідальна за профорієнтаційн у роботу з учнями?	Як ти вважаєш, чи потрібна у школі людина (кар'єрний радник), яка допомагатиме учням з вибором майбутньої професії?	Як Ви вважаєте, чи доцільно, щоб у кожному закладі освіти була окрема уповноважена особа (кар'єрний радник), відповідальна за профорієнтаційн у роботу з учнями?
Так, доцільно	85,7%	74%	75,9%	66,7%	70,9%	81%
Ні, недоцільно	14,3%	12%	8,4%	33,3%	12,7%	4,8%
Важко відповісти	-	14%	15,7%	-	16,4%	14,3%

Висновки:

- Місцева влада: 85,7% - підтримують ідею введення посади кар'єрного радника, 14,3% - вважають недоцільним.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: 74% - підтримують, 12% - проти, 14% - вагаються.
- Батьки учнів 10-18 р.: 75,9% - вважають доцільним, 8,4% - проти, 15,7% - вагаються.
- Місцеві роботодавці: 66,7% - підтримують, 33,3% - проти.

- Учні ЗЗСО (10-18 р.): 70,9% - підтримують, 12,7%- проти, 16,4% - вагаються.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): 81% - підтримують, 4,8% - проти, 14,3% - вагаються.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Більшість усіх аудиторій підтримують введення посади кар'єрного радника у закладах освіти (66,7% - 85,7%).
- Найбільшу підтримку висловили місцева влада та випускники.
- Учні та батьки також налаштовані позитивно, але мають більше сумнівів.
- Учні мають більше невизначених відповідей (16,4%), ніж батьки чи влада.
- Випускники оцінюють доцільність посади більш позитивно, ніж нинішні учні.

5.5. Доцільність кар'єрного координатора в територіальній громаді

Результати опитування 8 цільових аудиторій щодо визначення доцільності кар'єрного координатора в територіальній громаді, подано в таблиці 34.

Таблиця 34. Доцільність кар'єрного координатора в територіальній громаді, %

Варіанти відповідей	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
	Як Ви вважаєте, чи доцільно, щоб в територіальній громаді була окрема уповноважена особа (кар'єрний координатор), відповідальна за профорієнтаційн у роботу з дітьми та підлітками?	Як Ви вважаєте, чи доцільно, щоб в територіальній громаді була окрема уповноважена особа (кар'єрний координатор), відповідальна за профорієнтаційн у роботу з дітьми та підлітками?	Як Ви вважаєте, чи доцільно, щоб в територіальній громаді була окрема уповноважена особа (кар'єрний координатор), відповідальна за профорієнтаційн у роботу з дітьми та підлітками?	Як Ви вважаєте, чи доцільно, щоб в територіальній громаді була окрема уповноважена особа (кар'єрний координатор), відповідальна за профорієнтаційн у роботу з дітьми та підлітками?	Як ти вважаєш, чи потрібна у громаді людина (кар'єрний координатор), яка допомагатиме організовувати профорієнтаційні заходи для дітей та підлітків?	Як Ви вважаєте, чи доцільно, щоб в територіальній громаді була окрема уповноважена особа (кар'єрний координатор), відповідальна за профорієнтаційн у роботу в громаді?
Так, доцільно	100%	74%	72,3%	66,7%	69,1%	71,4%
Ні, недоцільно	-	12%	9,6%	33,3%	10,9%	4,8%
Важко відповісти	-	14%	18,1%	-	20%	23,8%

Висновки:

- Місцева влада: 100% підтримують ідею введення посади кар'єрного радника.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: 74% - підтримують.
- Батьки учнів 10-18 р.: 72,3 % - підтримують, 18,1 % - вагаються.
- Місцеві роботодавці: 66,7 – підтримують.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): 69,1% - підтримують, 20% - вагаються,
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): 71,4 % - підтримують, 23,8% - вагаються.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Усі групи респондентів підтримують введення посади кар'єрного радника у територіальній громаді (66,7% - 100%).
- Найбільшу підтримку висловили місцева влада та освітяни.
- Учні та батьки також налаштовані позитивно, але мають більше сумнівів.
- Випускники мають більше невизначених відповідей (23,8%), ніж учні.
- Учні оцінюють доцільність посади менш позитивно, ніж нинішні випускники.

Ідея введення посади кар'єрного координатора в громаді має широку підтримку серед усіх цільових аудиторій, проте роботодавці демонструють найбільший скепсис, а молодь (учні та випускники) — найбільшу невизначеність.

5.6. Кадрові бар'єри

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення кадрових бар'єрів щодо здійснення профорієнтаційної роботи в громаді, подано в таблиці 35.

Таблиця 35. Кадрові бар'єри, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	На Вашу думку, які кадрові бар'єри найбільше стримують розвиток профорієнтаційної роботи у Вашій громаді? (Можна обрати декілька варіантів)	На Вашу думку, які кадрові бар'єри найбільше стримують розвиток профорієнтаційної роботи у Вашому закладі освіти? (Можна обрати декілька варіантів)	Які кадрові проблеми, на Вашу думку, заважають школі, в якій навчається Ваша дитина, якісно проводити профорієнтаційні заходи? (Можна обрати декілька варіантів)	На Вашу думку, які кадрові бар'єри найбільше стримують розвиток профорієнтаційної роботи у Вашій громаді? (Можна обрати декілька варіантів)	Що, на твою думку, заважає дорослим якісно проводити профорієнтаційні заходи у школі та громаді? (Можна обрати декілька варіантів)	На Вашу думку, які кадрові бар'єри найбільше стримували розвиток профорієнтаційної роботи у Вашій школі? (Можна обрати декілька варіантів)
Нестача підготовлених фахівців	14,3%	40%	41%	66,7%	30,9%	38,1%
Відсутність окремої відповідальної особи	14,3%	20%	37,3%	-	27,3%	33,3%
Відсутність програм підвищення кваліфікації	28,6%	8%	21,7%	-	11,8%	14,3%
Високе навантаження педагогів	14,3%	50%	37,3%	-	30,9%	14,3%
Низький рівень взаємодії з місцевими роботодавцями та зовнішніми експертами	14,3%	10%	27,7%	66,7%	20,9%	33,3%
Відсутня оплата за профорієнтаційну роботу	42,9%	42%	30,1%	33,3%	26,4%	19%
Низька поінформованість	28,6%	10%	15,7%	33,3%	12,7%	23,8%

Все добре, перешкод немає	28,6%	6%	3,6%	-	9,1%	14,3%
Важко відповісти	14,3%	12%	33,7%	33,3%	38,2%	23,8%

Висновки:

- Місцева влада: найчастіше відзначають відсутність оплати за профорієнтаційну роботу (42,9%). Також звертають увагу на відсутність програм підвищення кваліфікації (28,6%) та низьку поінформованість (28,6%). Частина вважає, що перешкод немає (28,6%).
- Представники ЗЗСО та ЗПО основні бар'єри: високе навантаження педагогів (50%) та нестача підготовлених фахівців (40%). Важливим є й фактор відсутності оплати (42%). Інші проблеми менш виражені, але присутні (відсутність відповідальної особи – 20%).
- Батьки учнів 10-18 р.: найчастіше називають нестачу фахівців (41%) та високе навантаження педагогів (37,3%). Важливими є також відсутність відповідальної особи (37,3%) та низька взаємодія з роботодавцями (27,7%). Значна частка вагається (33,7%).
- Місцеві роботодавці: нестача фахівців (66,7%) та низький рівень взаємодії з роботодавцями й експертами (66,7%).
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): нестача фахівців (30,9%), високе навантаження педагогів (30,9%), відсутність відповідальної особи (27,3%) та відсутність оплати (26,4%). Найбільший відсоток тих, хто вагається (38,2%).
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): нестача фахівців (38,1%), відсутність відповідальної особи (33,3%), низька взаємодія з роботодавцями (33,3%) та низька поінформованість (23,8%). Значна частка вагається (23,8%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Нестача підготовлених фахівців — ключовий бар'єр для більшості аудиторій (від 30% до 67%).
- Високе навантаження педагогів — особливо актуальне для освітян та батьків.
- Відсутність оплати за профорієнтаційну роботу — важливий чинник для влади, педагогів і роботодавців.
- Низька взаємодія з роботодавцями — критично відзначають самі роботодавці, а також батьки та випускники.

Розбіжності:

- Місцева влада частіше акцентує на фінансових та організаційних аспектах (оплата, кваліфікація, поінформованість).
- Освітяни та батьки найбільше говорять про перевантаження педагогів та нестачу фахівців.
- Роботодавці виділяють кадровий дефіцит і слабку взаємодію як головні проблеми.
- Учні та випускники демонструють високий рівень невизначеності, що може свідчити про недостатнє розуміння кадрових процесів.

Таким чином, спільним для всіх є дефіцит фахівців, а найбільші розбіжності проявляються у баченні проблеми взаємодії з роботодавцями та у ставленні до фінансових аспектів.

Висновки до блоку 5. “Кадровий потенціал”

Загальні тенденції:

- Відповідальні за профорієнтацію визначаються по-різному: влада та освітяни частіше згадують кар'єрних радників/координаторів, тоді як учні, батьки та випускники — класних керівників і заступників директорів.
- Високий рівень невизначеності серед учнів, батьків та роботодавців щодо того, хто реально відповідає за профорієнтацію.
- Компетентності фахівців оцінюються неоднозначно: влада демонструє найбільш оптимістичні оцінки, тоді як учні, батьки та роботодавці частіше вказують на низький рівень або часткову сформованість.
- Більшість аудиторій визнають потребу у додатковому навчанні та підвищенні кваліфікації.
- Введення кар'єрних радників і координаторів у школах та громадах підтримується більшістю респондентів.

Позитивні аспекти:

- Місцева влада активно визнає роль кар'єрних радників і координаторів, оцінює їхні компетентності як достатньо або дуже добре сформовані.
- Освітяни демонструють системність у підходах: згадують заступників директорів, окремих педагогів, психологів.
- Батьки та учні підтримують ідею введення кар'єрних радників у школах (понад 70%).
- Випускники також позитивно оцінюють доцільність кар'єрних радників і координаторів, що свідчить про усвідомлення потреби у спеціалізованій підтримці.
- Роботодавці визнають потребу у додатковому навчанні своїх співробітників (66,7%).

Проблеми та виклики:

- Відсутність чіткого розподілу ролей у профорієнтаційній роботі: учні та батьки часто не знають, хто відповідає за цей напрям.
- Низький рівень компетентностей у ключових сферах (знання ринку праці, навички консультування, поінформованість про місцеві підприємства).
- Високий рівень невизначеності у відповідях батьків та учнів (до 40% «важко відповісти»).
- Роботодавці оцінюють компетентності як радше не сформовані, що свідчить про слабку інтеграцію бізнесу у профорієнтаційні процеси.
- Учні та випускники оцінюють компетентності педагогів значно нижче, ніж влада чи освітяни, що вказує на розрив між управлінським баченням і реальним досвідом.
- Не всі освітяни проходили навчання з профорієнтації (64% відповіли «ні»).

Перспективи:

- Введення кар'єрних радників у школах та координаторів у громадах як окремих посад для системної роботи.
- Системне навчання та підвищення кваліфікації педагогів і співробітників підприємств у сфері профорієнтації.

- Розвиток компетентностей у ключових напрямках: знання ринку праці, навички консультування, організація екскурсій, робота з підлітками.
- Покращення комунікації з батьками та учнями щодо ролей і відповідальності у профорієнтаційній роботі.
- Залучення роботодавців до навчання та партнерських програм для формування практичних навичок у молоді.
- Узгодження бачення між владою, освітянами та молоддю для підвищення довіри та ефективності профорієнтаційних заходів.

Важливі спостереження:

- Влада оцінює кадровий потенціал значно вище, ніж інші групи, що може свідчити про управлінський оптимізм або недостатній контакт із реальністю.
- Учні та випускники бачать ключову роль класних керівників, тоді як влада акцентує на кар'єрних радниках.
- Батьки демонструють найвищий рівень невизначеності, що вказує на слабку комунікацію між школою та родинами.
- Роботодавці визнають потребу у навчанні, але не бачать себе ключовими виконавцями профорієнтаційної роботи.
- Загальний кадровий потенціал оцінюється як середній або недостатній, що потребує системних змін у структурі та підготовці кадрів.

БЛОК 6. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

6.1. Наявні ресурси

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення наявних ресурсів здійснення профорієнтаційної роботи в громаді, подано в таблиці 36.

Таблиця 36. Наявні ресурси, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Наскільки, на Вашу думку, ресурсний потенціал Вашої громади (матеріали, техніка, приміщення) є достатнім для якісної профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками?	Наскільки, на Вашу думку, ресурсний потенціал Вашого закладу освіти (матеріали, техніка, приміщення) є достатнім для якісної профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками?	Наскільки, на Вашу думку, ресурсний потенціал школи Вашої дитини (матеріали, техніка, приміщення) є достатнім для якісної профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками?	Наскільки, на Вашу думку, ресурсний потенціал Вашого підприємства/організації/установи (матеріали, техніка, приміщення) є достатнім для якісної профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками?	Чи достатньо у вашій школі матеріалів, техніки та приміщень для якісної профорієнтаційної роботи?	Наскільки, на Вашу думку, ресурсний потенціал Вашої школи (матеріали, техніка, приміщення) був достатнім для якісної профорієнтаційної роботи з учнями?
Повністю достатній	42,9%	22%	10,8%	33,3%	16,4%	42,9%
Частково достатній	42,9%	48%	26,5%	-	30%	28,6%
Скоріше недостатній	-	14%	26,5%	66,7%	35,5%	19%
Важко відповісти	14,3%	16%	36,1%	-	18,2%	9,5%

Висновки:

- Місцева влада: 42,9% - вважають ресурсний потенціал повністю достатнім, 42,9% — частково достатнім. Лише 14,3% вагаються.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: 22% - оцінюють ресурси як повністю достатні, 48% — частково достатні, 14% - вважають їх скоріше недостатніми, 16% - вагаються.
- Батьки учнів 10-18 р.: 10,8% - вважають ресурси повністю достатніми. 26,5% — частково достатні, стільки ж — скоріше недостатні. Найбільша частка невизначених — 36,1%.
- Місцеві роботодавці: 33,3% - оцінюють ресурси як повністю достатні, 66,7% — скоріше недостатні.
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): 16,4% вважають ресурси повністю достатніми, 30% — частково достатніми. 35,5% — скоріше недостатні, 18,2% вагаються.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): 42,9% - оцінюють ресурси як повністю достатні, 28,6% — частково достатні. 19% — скоріше недостатні, 9,5% вагаються.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Місцева влада та випускники демонструють найбільшу впевненість у достатності ресурсів.

- Освітняни та учні схилиються до оцінки «частково достатньо», але визнають наявність проблем.
- Батьки та роботодавці найбільш критично оцінюють ресурсний потенціал, особливо роботодавці (дві третини — «скоріше недостатньо»).

Таким чином, оцінки ресурсного потенціалу громади суттєво різняться: від високої впевненості у влади та випускників до критичного бачення роботодавців і батьків.

6.2. Потреби в ресурсах

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення потреб у ресурсах для здійснення профорієнтаційної роботи в громаді, подано в таблиці 37.

Таблиця 37. Потреби в ресурсах, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Яких ресурсів найбільше бракує Вашій громаді для організації якісної профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)	Яких ресурсів найбільше бракує Вашому закладу освіти для організації якісної профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)	На Вашу думку, яких ресурсів найбільше бракує школі Вашої дитини для організації якісної профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)	Яких ресурсів бракує Вашому підприємству/організації/установі для організації якісної профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)	Чого, на твою думку, школі не вистачає для кращих профорієнтаційних заходів? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)	Чого, на Вашу думку, школі не вистачало для кращих профорієнтаційних заходів? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)
Сучасного простору із сучасним обладнанням для практичного ознайомлення з професією	57,1%	62%	54,2%	-	43,6%	47,6%
Методичних матеріалів	-	20%	18,1%	33,3%	22,7%	9,5%
Кадрового забезпечення	14,3%	34%	42,2%	-	16,4%	28,6%
Фінансування	14,3%	44%	51,8%	66,7%	39,1%	57,1%
Транспорту для екскурсій	57,1%	44%	37,3%	-	30,9%	9,5%
Плану заходів або іншого програмного документу щодо системної профорієнтації дітей та підлітків	-	4%	32,5%	33,3%	28,2%	33,3%
Усіх перелічених ресурсів достатньо	28,6%	6%	16,9%	-	20,9%	19%
Інше (вказіть)	-	4%	1,2%	-	13,6%	-

Висновки:

- Місцева влада: найбільше бракує сучасного простору з обладнанням (57,1%) та транспорту для екскурсій (57,1%). Частина вважає, що ресурсів достатньо (28,6%). Менше уваги приділяють кадровому забезпеченню та фінансуванню (по 14,3%).
- Представники ЗЗСО та ЗПО: сучасний простір (62%), фінансування (44%), транспорт (44%), кадрове забезпечення (34%).
- Батьки учнів 10-18 р.: фінансування (51,8%), сучасний простір (54,2%), кадрове забезпечення (42,2%), потреба у плані заходів (32,5%).
- Місцеві роботодавці: фінансування (66,7%), методичні матеріали (33,3%), план заходів (33,3%).
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): сучасний простір (43,6%), фінансування (39,1%), транспорт (30,9%) та план заходів (28,2%), 20,9% вважають ресурсів достатньо.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): фінансування (57,1%), сучасний простір (47,6%), кадрове забезпечення (28,6%) та план заходів (33,3%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Фінансування — ключова потреба для більшості аудиторій (від 39% до 66,7%).
 - Сучасний простір з обладнанням — важливий для влади, освітян, батьків, учнів та випускників (43–62%).
 - Кадрове забезпечення — значуща проблема для батьків, освітян та випускників.
 - Транспорт для екскурсій — актуальний для влади, освітян, батьків та учнів.
- Розбіжності:*
- Місцева влада акцентує на просторі та транспорті, менше — на фінансах.
 - Освітяни та батьки бачать комплексні потреби: простір, фінансування, кадри.
 - Роботодавці концентруються майже виключно на фінансуванні та методичних матеріалах.
 - Учні та випускники підкреслюють потребу у сучасному просторі та фінансуванні, але також згадують план заходів.

Таким чином, найбільш узгодженою потребою є фінансування та сучасний простір, тоді як інші ресурси (кадри, транспорт, методичні матеріали, плани заходів) мають різну вагу для різних аудиторій.

6.3. Фінансове забезпечення

Результати опитування 6 цільових аудиторій щодо визначення фінансового забезпечення профорієнтаційної роботи в громаді, подано в таблиці 38.

Таблиця 38. Фінансове забезпечення, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)

	Чи є у бюджеті Вашої громади окремі видатки для фінансування профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками?	Чи передбачено в бюджеті Вашої громади окремі кошти на фінансування профорієнтаційної роботи у вашому закладі освіти?	Чи витрачає ваша родина власні кошти на профорієнтаційні заходи або активності для вашої дитини (тести, консультації, курси, майстер-класи тощо)?	Чи готове Ваше підприємство/установа/організація мати окремі видатки на здійснення профорієнтаційних заходів для дітей та підлітків?	Чи доводиться твоїй родині витрачати власні кошти на профорієнтаційні заходи або можливості (наприклад, тести, консультації, майстер-класи, поїздки)?	Чи доводилося Вашій родині витрачати власні кошти на профорієнтаційні заходи або можливості (наприклад, тести, консультації, майстер-класи, поїздки)?
Так	28,6%	4%	41%	-	35,5%	28,6%
Ні	14,3%	4%	42,2%	-	38,2%	57,1%
Складно відповісти	57,1%	92%	16,9%	100%	26,4%	14,3%

Висновки:

- Місцева влада: 28,6% підтвердили наявність окремих видатків у бюджеті громади, 14,3% відповіли «ні», переважна більшість (57,1%) вагається, що свідчить про невизначеність у питанні фінансування.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: 4% підтвердили наявність коштів, більшість (92%) не змогла відповісти.
- Батьки учнів 10-18 р.: 41% зазначили, що витрачають власні кошти на профорієнтаційні заходи, 42,2% — не витрачають.
- Місцеві роботодавці: 100% відповіли «складно відповісти».
- Учні ЗЗСО (10-18 р.): 35,5% підтвердили, що їхні родини витрачають кошти, 38,2% — не витрачають, 26,4% вагаються.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): 28,6% підтвердили витрати родини, 57,1% — не витрачали.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Невизначеність у питаннях фінансування є спільною рисою для більшості аудиторій (особливо влади, освітян та роботодавців).
 - Витрати родин на профорієнтаційні заходи підтверджують значні частки батьків, учнів та випускників (від 28% до 41%).
 - Низька поінформованість освітян та роботодавців щодо фінансових механізмів — ключова проблема.
- Розбіжності:*
- Місцева влада частково визнає наявність фінансування, але більшість вагається.
 - Освітняни майже повністю не мають інформації про фінансування.
 - Батьки та учні демонструють схожий розподіл: приблизно третина витрачає кошти, третина — ні, решта вагається.
 - Випускники більшою мірою заперечують витрати родини.
 - Роботодавці не визначилися зовсім, що свідчить про відсутність залученості у фінансове забезпечення профорієнтації.

6.4. Джерела і практики залучення ресурсів

Результати опитування 5 цільових аудиторій щодо визначення джерел і практик залучення ресурсів для забезпечення профорієнтаційної роботи в громаді, подано в таблиці 39.

Таблиця 39. Джерела і практики залучення ресурсів, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	З яких джерел Ваша громада вже залучала ресурси для організації профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)	З яких джерел Ваш заклад освіти вже залучав ресурси для організації профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)	За Вашими спостереженнями, з яких джерел школа або громада раніше залучали ресурси для профорієнтаційних заходів для дітей та підлітків? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)	З яких джерел Ваше підприємство / установа / організація вже залучало ресурси для проведення у співпраці із закладами освіти профорієнтаційних заходів для дітей та підлітків Вашої громади? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)	За Вашими спостереженнями, з яких джерел школа або громада раніше залучали ресурси для профорієнтаційних заходів для дітей та підлітків? (Можна обрати декілька варіантів відповіді)
Місцевий бюджет	71,4%	14%	13,3%	-	42,9%
Державні програми та субвенції	14,3%	8%	4,8%	-	19%
Донорські проєкти / гранти	85,7%	10%	6%	-	14,3%
Меценатська підтримка місцевих роботодавців	14,3%	4%	4,8%	-	4,8%
Батьківські внески	14,3%	4%	19,3%	-	14,3%
Заходи не фінансуються	-	8%	12%	66,7%	9,5%
Заходи не проводяться	-	-	7,2%	-	4,8%
Важко відповісти	-	76%	61,4%	33,3%	38,1%

Висновки:

- Місцева влада: залучали ресурси з донорських проєктів/грантів (85,7%) та місцевого бюджету (71,4%).
- Представники ЗЗСО та ЗПО: місцевий бюджет (14%), донорські проєкти (10%), державні програми (8%), значна частка (76%) вагається, що може свідчити про низьку поінформованість
- Батьки учнів 10-18 р.: батьківські внески (19,3%) та місцевий бюджет (13,3%), вагаються (61,4%).
- Місцеві роботодавці: 66,7% вважають, що заходи не фінансуються, 33,3% вагаються.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): місцевий бюджет (42,9%), державні програми (19%), донорські проєкти (14,3%), батьківські внески (14,3%), вагаються (38,1%).

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Місцевий бюджет та донорські проєкти/гранти — основні джерела, які визнають влада та частково випускники.
- Низька поінформованість характерна для освітян, батьків та випускників (високий відсоток «важко відповісти»).
- Батьківські внески визнаються як джерело фінансування кількома групами (батьки, випускники, влада).

Розбіжності:

- Місцева влада демонструє найбільшу обізнаність і називає широкий спектр джерел.
- Освітяни та батьки здебільшого не знають джерел фінансування, часто вагаються.
- Роботодавці вважають, що заходи не фінансуються, і не називають жодних джерел.

Таким чином, ключова тенденція — розрив між високою обізнаністю місцевої влади та низькою поінформованістю інших аудиторій.

Висновки до блоку 6. “Ресурсне забезпечення”

Загальні тенденції:

- Оцінка ресурсів різниться між групами: влада та випускники більш оптимістичні, тоді як батьки та роботодавці — критичні.
- Фінансування та сучасний простір — найчастіше згадувані потреби для якісної профорієнтаційної роботи.
- Високий рівень невизначеності у питаннях фінансування та джерел ресурсів серед освітян, батьків та роботодавців.
- Родини частково компенсують нестачу ресурсів власними витратами, тоді як освітяни та роботодавці залишаються осторонь фінансових механізмів.
- Місцевий бюджет та донорські проєкти — основні джерела фінансування, які визнають влада та частково випускники.

Позитивні аспекти:

- Місцева влада та випускники демонструють найбільшу впевненість у достатності ресурсів.
- Освітяни визнають часткову достатність ресурсів, що свідчить про наявність певної бази для роботи.
- Наявність грантових та донорських проєктів як джерела фінансування — позитивний сигнал для розвитку профорієнтації.
- Родини готові інвестувати у профорієнтаційні заходи (тести, консультації, майстер-класи), що свідчить про високий рівень зацікавленості.

Проблеми та виклики:

- Найбільш критичні групи — роботодавці та батьки. Вони вважають ресурси скоріше недостатніми.
- Фінансування залишається ключовим бар’єром: відсутність чітких бюджетних механізмів, низька поінформованість освітян і роботодавців.
- Високий рівень невизначеності у відповідях («важко відповісти») свідчить про слабку комунікацію та прозорість у питаннях ресурсного забезпечення.

- Транспорт для екскурсій — суттєва проблема для влади, освітян та учнів, але не для роботодавців.
- Методичні матеріали та кадрове забезпечення — додаткові потреби, які часто залишаються поза увагою влади.
- Роботодавці не бачать джерел фінансування і вважають, що заходи не фінансуються.

Перспективи:

- Розробка системного плану фінансування профорієнтації з чітким розподілом відповідальності між владою, закладами освіти та роботодавцями.
- Інвестиції у сучасні простори та обладнання для практичного ознайомлення з професіями.
- Забезпечення транспортної доступності для екскурсій та практичних заходів.
- Підвищення прозорості та комунікації щодо джерел фінансування та використання ресурсів.
- Залучення роботодавців до співфінансування та партнерських програм.
- Розширення грантових і донорських практик як додаткових джерел ресурсів.
- Посилення кадрового забезпечення через навчання та введення спеціалізованих посад (кар'єрні радники, координатори).

Важливі спостереження:

- Розрив між управлінським баченням і досвідом учасників: влада оцінює ресурси значно вище, ніж учні та батьки.
- Випускники більш позитивно оцінюють ресурси, ніж нинішні учні, що може свідчити про поступове покращення умов.
- Родини фактично беруть на себе частину фінансового навантаження, що компенсує відсутність системного фінансування.
- Низька поінформованість освітян і роботодавців щодо джерел фінансування — ключова проблема для розвитку профорієнтації.
- Головні узгоджені потреби — фінансування та сучасний простір, які визнають майже всі групи.

БЛОК 7. УСПІШНІ ПРАКТИКИ

7.1. Обізнаність про успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками

Результати опитування 5 цільових аудиторій щодо визначення обізнаності про успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками подано в таблиці 40.

Таблиця 40. Обізнаність про успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками, %

	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
Варіанти відповідей	Чи знаєте Ви успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками, які реалізуються в інших громадах?	Чи знаєте Ви успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками, які реалізуються в інших закладах освіти або громадах?	Чи знаєте Ви успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками, які реалізуються в інших школах або громадах?	Чи знайомі Вам успішні приклади профорієнтаційної взаємодії між місцевими підприємствами/організаціями/установами і закладами освіти в інших громадах?	Чи знаєш ти про цікаві або успішні профорієнтаційні заходи для учнів, які проводять інші школи чи громади?	Чи знаєте Ви успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками, які реалізуються в інших закладах освіти або громадах?
Так	71,4%	28%	9,6%	33,3%	13,6%	38,1%
Ні, але хотів/ла би дізнатися	-	28%	41%	33,3%	30,9%	19%
Ні, не цікавлюсь цим	14,3%	8%	15,7%	-	37,3%	33,3%
Важко відповісти	14,3%	36%	33,7%	33,3%	18,2%	9,5%

Висновки:

- Місцева влада: 71,4% знають успішні практики, 14,3% не цікавляться, ще 14,3% вагаються.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: 28% знають успішні практики, 28% хотіли б дізнатися, 36% вагаються.
- Батьки учнів 10-18 р.: 9,6% знають успішні практики, 41% хотіли б дізнатися, 33,7% вагаються, 15,7% не цікавляться.
- Місцеві роботодавці: 33,3% знають успішні приклади, 33,3% хотіли б дізнатися, 33,3% вагаються.
- Учні ЗЗСО громади (10-18 р.): 13,6% знають успішні практики, 30,9% хотіли б дізнатися, 37,3% не цікавляться, 18,2% вагаються.
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): 38,1% знають успішні практики, 19% хотіли б дізнатися, 33,3% не цікавляться, 9,5% вагаються.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Низька обізнаність характерна для більшості груп, окрім місцевої влади.

- Інтерес до теми («хотів/ла би дізнатися») виражений у батьків, учнів та роботодавців.
- Високий рівень невизначеності (вагаються) спостерігається у педагогів, батьків та роботодавців.
- Випускники — мають відносно високий рівень знань, але третина не цікавиться темою.

Таким чином, ключова тенденція — значна різниця в рівні обізнаності між місцевою владою та іншими групами. Найменш поінформовані — учні та батьки, але саме вони демонструють найбільший потенціал для залучення через інтерес до успішних практик.

7.2. Наявність у громаді успішних практик профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками

Результати опитування п'яти цільових аудиторій щодо визначення наявності у громаді успішних практик профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками подано в таблиці 41.

Таблиця 41. Наявність у громаді успішних практик профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками, %

Варіанти відповідей	Місцева влада	Представники ЗЗСО та ЗПО	Батьки учнів 10-18 р.	Місцеві роботодавці	Учні ЗЗСО (10-18 р.)	Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)
	Чи є у Вашій громаді успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками?	Чи має Ваш заклад освіти успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками?	Чи має школа Вашої дитини успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками?	Чи має Ваше підприємство/установа/організація успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками?	Чи є у твоєї школі цікаві або успішні профорієнтаційні заходи для учнів?	Чи мала школа, в якій Ви навчалися, успішні практики профорієнтаційної роботи з дітьми та підлітками?
Так	85,7%	28%	10,8%	33,3%	20,9%	38,1%
Ні, немає	-	28%	4,8%	-	23,6%	23,8%
Ні, але хотілося б	-	8%	25,3%	33,3%	21,8%	23,8%
Важко відповісти	14,3%	36%	59%	33,3%	33,6%	14,3%

Висновки:

- Місцева влада: 85,7% підтверджують наявність успішних практик.
- Представники ЗЗСО та ЗПО: 28% визнають наявність практик, стільки ж — заперечують, 36% вагаються.
- Батьки учнів 10-18 р.: 10,8% підтверджують наявність практик, 25,3% хотіли б їх бачити, 59% невизначилися.
- Місцеві роботодавці: 33,3% підтверджують наявність практик, 33,3% хотіли б їх мати, ще 33,3% вагаються.
- Учні ЗЗСО (10–18 р.): 20,9% підтверджують наявність практик, 23,6% заперечують, 21,8% хотіли б їх мати, 3,6% вагаються.

- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.): 38,1% підтверджують наявність практик, 23,8% заперечують, стільки ж — хотіли б їх мати.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Місцева влада та частково випускники демонструють найбільшу впевненість у наявності практик.
- Освітняни, батьки та учні характеризуються високим рівнем невизначеності.
- Роботодавці займають проміжну позицію, визнаючи частину практик, але не маючи чіткої оцінки.

Розбіжності:

- Місцева влада — найбільш оптимістична (понад 85% - «так»).
- Батьки — найменш поінформовані (майже 60% - «важко відповісти»).
- Учні та освітяни — розділені між усіма варіантами, без домінуючої позиції.
- Випускники — більш обізнані, ніж учні, але значна частка не бачить практик або хотіла б їх мати.

7.3. Приклади успішних профорієнтаційних практик

Приклади цитат (до 5 для кожної цільової аудиторії):

● **Місцева влада:**

1. «Участь у проєкті DECIDE».
2. «Розбудова системи кар'єрного супроводу».
3. «Кар'єрний супровід у громаді».
4. «Розбудова системи кар'єрного супроводу у громаді».

● **Представники ЗЗСО та ЗПО:**

1. «Зустрічі з фахівцями, зі студентами, тематичні екскурсії на виробництво, проєктна робота».
2. «Екскурсії на підприємства».
3. «Зустрічі зі спеціалістами промисловості та представниками ВУЗів».
4. «Мастер-класи з батьками».
5. «Досвідом формування інтересу до робітничих професій».

● **Батьки учнів 10–18 р.:**

1. «ІТ сфера».
2. «Майстер-класи з малювання, програмування».
3. «Проходили курс профорієнтації при місцевому Центрі зайнятості. Працювали з психологом».
4. «Екскурсії на підприємства, профтехучилища».
5. «Поїздка в ПТУ».

● **Місцеві роботодавці:**

1. «Постійна комунікація для проведення профільних екскурсій для закладів освіти та майстер-класів».

● **Учні ЗЗСО (10–18 р.):**

1. «Ми відвідуємо різні фабрики, навчальні заклади і тд.».
2. «Зустрічі з фахівцями, екскурсії, симуляція та змагання».
3. «Відвідування університету або коледжу».
4. «Був день професій».

5. «Один раз ми їздили з класним керівником до університету та нам розповідали про історичний факультет».
- **Випускники ЗЗСО (14–22 р.)**
1. «Двічі приходили представники з університету, одна поїздка в НУХТ».
2. «Профорієнтація по ІТ, так як у наш час це дуже перспективно».
3. «Лекції та поїздки до коледжів».
4. «Зустріч з працівниками різних професій».
5. «Організовували тестування на визначення професійних інтересів і здібностей».

Висновки:

Місцева влада:

- Основний акцент на системному підході: «кар’єрний супровід», участь у проєктах (DECIDE).
- Є приклади інституційної роботи, але частина респондентів зазначає відсутність досвіду.
- Взаємодія з іншими групами у відповідях не деталізована.

Представники ЗЗСО та ЗПО:

- Найчастіше згадуються екскурсії на підприємства, зустрічі з фахівцями, співпраця з ВНЗ.
- Є приклади інтерактивних форм: майстер-класи, проєктна робота, обговорення фільмів.
- Частина респондентів не має досвіду або вагається, що свідчить про нерівномірність практик.

Батьки учнів 10–18 р.:

- Згадуються різні формати: майстер-класи, екскурсії, курси профорієнтації в Центрі зайнятості.
- Частина акцентує на ІТ-сфері та практичних заходах (кухарство, малювання, програмування).
- Є приклади співпраці школи з психологами та профтехучилищами.
- Відповіді варіюються від «немає» до «багато таких», що показує різний рівень залучення.

Місцеві роботодавці:

- Є приклади співпраці: організація екскурсій та майстер-класів.
- Частина респондентів зазначає відсутність досвіду.
- Взаємодія з освітніми закладами згадується, але не системно.

Учні ЗЗСО (10–18 р.):

- Згадуються екскурсії, зустрічі з фахівцями, «день професій», відвідування університетів.
- Частина учнів вважає, що заходів немає або вони нецікаві.
- Є приклади використання сучасних технологій (VR-окуляри).
- Відповіді різко контрастують: від активної участі до байдужості.

Випускники ЗЗСО (14–22 р.):

- Найчастіше згадуються лекції, зустрічі з викладачами ВНЗ, поїздки до коледжів.
- Є приклади профорієнтації в ІТ-сфері та тестування на визначення здібностей.
- Частина респондентів оцінює заходи як «базові» або «нічого незвичайного».
- Загалом — більш структуровані та змістовні приклади, ніж у школярів.

Тезові висновки з аналізу таблиці:

- Екскурсії та зустрічі з фахівцями — повторюваний формат у відповідях більшості груп (школа, батьки, учні, випускники, освітяни).
- Майстер-класи та практичні заходи — згадуються учнями та випускниками, батьками та роботодавцями.
- ІТ-сфера — як перспективний напрям, відзначений батьками та випускниками.
- Місцева влада акцентує увагу на системних проєктах і кар'єрному супроводі, тоді як інші групи більше згадують окремі заходи.
- Учні та батьки часто зазначають відсутність або недостатність заходів, тоді як влада демонструє впевненість у їх наявності.
- Випускники мають більш структуровані приклади (тестування, лекції, зустрічі з ВНЗ), тоді як учні часто демонструють байдужість або низьку поінформованість.
- Роботодавці згадують лише окремі приклади співпраці, без системності.

Висновки до блоку 7. “Успішні практики”

Загальні тенденції:

- Обізнаність про успішні практики низька серед більшості аудиторій, окрім місцевої влади.
- Місцева влада та випускники демонструють найбільшу впевненість у наявності практик, тоді як учні та батьки — найменшу.
- Високий рівень невизначеності («важко відповісти») характерний для освітян, батьків та роботодавців.
- Наявність практик у громаді визнається нерівномірно: влада майже одностайно підтверджує, інші групи розділені між «так», «ні» та «важко відповісти».
- Приклади успішних практик найчастіше стосуються екскурсій, зустрічей із фахівцями, майстер-класів, співпраці з ВНЗ та ІТ-сфери.

Позитивні аспекти:

- Місцева влада акцентує на системних проєктах («кар'єрний супровід», участь у DECIDE).
- Освітяни згадують різноманітні формати: екскурсії, зустрічі зі студентами та фахівцями, майстер-класи, проєктну роботу.
- Батьки відзначають практичні заходи (майстер-класи, курси в Центрі зайнятості, співпраця з психологами).
- Учні та випускники згадують екскурсії, «дні професій», лекції, тестування, зустрічі з університетами — це свідчить про певний досвід участі.
- Роботодавці підтверджують приклади співпраці через екскурсії та майстер-класи.

Проблеми та виклики:

- Низька поінформованість батьків та учнів про успішні практики, значна частка байдужих серед школярів.
- Високий рівень невизначеності серед освітян і роботодавців щодо наявності практик у громаді.
- Розрив між управлінським баченням і досвідом учасників: влада впевнено говорить про системні практики, тоді як учні та батьки часто зазначають їхню відсутність.
- Фрагментарність практик: заходи проводяться нерівномірно, не всі групи мають доступ до них.

- Відсутність системності у роботодавців: згадуються лише окремі приклади, без чіткої стратегії.

Перспективи:

- Поширення успішних практик між громадами та школами для підвищення обізнаності всіх аудиторій.
- Систематизація профорієнтаційних заходів: від окремих екскурсій до комплексних програм із залученням ВНЗ, бізнесу та психологів.
- Розвиток сучасних напрямів (ІТ, інноваційні технології) як найбільш затребуваних серед молоді.
- Залучення роботодавців до системної співпраці: не лише екскурсії, а й стажування, наставництво, проєктна робота.
- Інформаційні кампанії для батьків та учнів для зменшення байдужості та невизначеності.
- Моніторинг і поширення прикладів успішних практик як інструмент підвищення довіри та мотивації.

Важливі спостереження:

- Місцева влада найбільш оптимістична, тоді як учні та батьки — найменш поінформовані.
- Випускники більш обізнані, ніж учні, що може свідчити про накопичений досвід після завершення школи.
- Екскурсії та зустрічі з фахівцями — універсальний формат, який визнають усі групи.
- ІТ-сфера згадується як перспективна у відповідях батьків та випускників.
- Розрив між баченням влади та досвідом інших груп вказує на потребу у кращій комунікації та узгодженні стратегій.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Загальні висновки:

Контекст профорієнтації:

- Родина та власний досвід — ключові чинники впливу на вибір професії.
- Соціальні мережі мають помітний, але не домінуючий вплив.
- Профорієнтаційні заходи визнаються важливими владою та освітянами, але недооцінюються молоддю та батьками.
- Заробітна плата та інтерес до професії — головні пріоритети при виборі професії.
- Високий рівень розбіжностей між баченням дорослих і молоді.

Організація профорієнтації:

- Влада та освітяни визнають профорієнтацію пріоритетною, учні та випускники — частково.
- Стратегічні документи існують переважно у влади та частково в закладах освіти; батьки й роботодавці мало поінформовані.
- Інформаційні заходи зосереджені на традиційних форматах (уроки, зустрічі, екскурсії), сучасні онлайн-інструменти малопоширені.
- Діагностичні заходи (тести, анкети) проводяться нерівномірно, участь учнів і батьків низька.
- Практичні заходи (екскурсії, майстер-класи) — найбільш поширені, але стажування та проекти залишаються рідкісними.
- Ефективність профорієнтаційної роботи оцінюється неоднозначно, переважають середні оцінки.

Інклюзія та гендерна рівність:

- Потреби різних категорій дітей враховуються частково, високий рівень невизначеності серед батьків та роботодавців.
- Гендерна рівність забезпечується нерівномірно: влада та випускники оцінюють позитивно, учні та батьки — критично.
- Основні бар'єри: обмеженість ресурсів, низька поінформованість, стереотипи, територіальна недоступність.
- Роботодавці демонструють помірну відкритість до інклюзивних практик, але інфраструктура оцінюється як частково придатна.

Співпраця з місцевими роботодавцями:

- Співпраця оцінюється як частково налагоджена; влада найбільш оптимістична, учні — найпесимістичніші.
- Основні бар'єри: відсутність зацікавленості підприємств, слабка ініціатива закладів освіти, фінансові та часові обмеження.
- Важливість співпраці визнають усі групи.
- Найефективніші формати: екскурсії, зустрічі з фахівцями, майстер-класи. Наставництво має низьку підтримку.

Кадровий потенціал:

- Відповідальні за профорієнтацію визначаються по-різному: влада акцентує на кар'єрних радниках, учні та батьки — на класних керівниках.

- Компетентності оцінюються неоднозначно: влада — високо, учні та батьки — низько.
- Більшість аудиторій визнають потребу у додатковому навчанні.
- Введення кар'єрних радників і координаторів підтримується більшістю респондентів.

Ресурсне забезпечення:

- Влада та випускники оцінюють ресурси як достатні, батьки та роботодавці — як недостатні.
- Основні потреби: фінансування, сучасний простір, кадрове забезпечення, транспорт для екскурсій.
- Фінансування залишається ключовим бар'єром, родини частково компенсують його власними витратами.
- Джерела ресурсів: місцевий бюджет і гранти — визнаються владою; інші групи мало поінформовані.

Успішні практики:

- Влада демонструє найбільшу обізнаність та впевненість у наявності практик.
- Учні та батьки — найменш поінформовані, часто байдужі.
- Найчастіше згадуються екскурсії, зустрічі з фахівцями, майстер-класи, співпраця з ВНЗ, IT-сфера.
- Практики проводяться нерівномірно, відсутня системність у роботодавців.
- Випускники мають більш структуровані приклади, ніж учні.

Рекомендації

Контекст профорієнтації:

- Враховувати розбіжності між баченням дорослих і молоді при плануванні стратегій.
- Розвивати сучасні онлайн-інструменти та контент для молоді.
- Підсилювати роль профорієнтаційних заходів як альтернативи впливу соцмереж.

Організація профорієнтації:

- Розробити та впровадити системні плани профорієнтації у закладах освіти і громаді.
- Урізноманітнити формати заходів, розвивати онлайн-курси, вебінари, інтерактивні інструменти.
- Підвищувати ефективність діагностичних практик, забезпечити доступність тестів та консультацій.
- Розширювати практичні формати: стажування, проєкти, ярмарки професій, тощо.

Інклюзія та гендерна рівність:

- Інтегрувати принципи інклюзії у всі профорієнтаційні програми.
- Проводити інформаційні кампанії для батьків та учнів щодо інклюзії та гендерної рівності.
- Підвищувати інфраструктурну готовність підприємств до інклюзивних заходів.
- Розвивати співпрацю з асистентами дітей та соціальними працівниками.

Співпраця з місцевими роботодавцями:

- Створити механізми мотивації підприємств до участі у профорієнтації.
- Підвищити ініціативність закладів освіти у співпраці з бізнесом.
- Зменшити фінансові та часові бар'єри через гнучкі формати (короткі стажування, онлайн-зустрічі).
- Розвивати наставництво як перспективний формат.

Кадровий потенціал:

- Ввести посади кар'єрних радників у школах та координатора у громаді.
- Організувати системне навчання та підвищення кваліфікації педагогів і співробітників підприємств.
- Чітко визначити ролі та відповідальність у профорієнтаційній роботі.
- Підвищувати компетентності у сферах знання ринку праці, консультування, організації практичних заходів.

Ресурсне забезпечення:

- Забезпечити стабільне фінансування профорієнтаційної роботи на рівні громади.
- Інвестувати у сучасні простори та обладнання для практичного ознайомлення з професіями.
- Забезпечити транспортну доступність для екскурсій.
- Підвищити прозорість у питаннях фінансування та комунікацію з освітянами й батьками.
- Активніше залучати гранти та донорські проєкти.

Успішні практики:

- Систематизувати профорієнтаційні заходи, інтегрувати їх у навчальні програми.
- Розвивати сучасні напрями (ІТ, інноваційні технології) як найбільш затребувані.
- Залучати роботодавців до системної співпраці, виходячи за межі проведення екскурсій.
- Проводити інформаційні кампанії для підвищення обізнаності учнів та батьків.

Таким чином, результати опитування показують: профорієнтація у громаді має значний потенціал, але потребує більшої системності, ресурсної підтримки, інклюзивності та активної співпраці між усіма зацікавленими сторонами — владою, освітянами, батьками, молоддю та роботодавцями для досягнення сталого розвитку та ефективних результатів.